

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadóért felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára.
Társaszerkesztő: Buday Barna az OMGE. titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám

Készíteteket a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1900. június 6. d. u. 4 ó. Egyesületi tanács ülése.

1900. június 7. d. u. 4 ó. Az OMGE. igazgató-választmányának ülése.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” igazgató-választmányának

1900. évi június hó 7-én (csütörtökön) d. u. 4 órakor a „Köztelek” tartandó ülésére.

Főtárgyak:

1. Mult ülés jegyzőkönyvének bemutatása.
2. Két hitelesítő tag kiküldése.
3. Tagsági ügyek.
4. Meghalt tagok bejelentése.
5. Új tagok felvétele.
6. Jövő évi költségvetés megállapítása.
7. Mult évi vagyonmérleg bemutatása.
8. Mult évi költség-jövedelem-számla bemutatása.
9. Igazgató javaslata a könyvkiadóvállalat leszámolása iránt.
10. Igazgató javaslata a „Kis Tükör” előlege és a „Köztelek” régi kiadószámlájának törlése iránt.
11. Hasonlóképp a könyvkészletek egy számlán való elszámolásra.
12. Igazgató javaslata az egyesület kebelében egy mezőgazdasági ipari szakosztály létesítése tárgyában.
13. Építési bizottság jelentése a Köztelek építése tárgyában.
14. Esetleg beérkező ügyek.

Gróf Dessewffy Aurél,
elnök.

Gróf Festetics György szobra.

A gróf Festetics György emlékére emelendő szobor czéljaira a magyar gazdaközönség áldozatkészségéből ezideig több, mint 8000 forint folyt be az OMGE. pénztárához, úgy, hogy most már a szobor-bizottság a létesítendő emlékmű tervét illetőleg tárgyalásokba bocsátkozhatott. A tárgyalások eredményeként Ströbl szoborművészt kéri fel a bizottság az emlékmű tervezetének elkészítésére, aki az e végből szükséges helyszíni szemlét július hó folyamán már meg is tartja.

Óhajtható lévén, hogy az emelendő szobor a megboldogult Festetics gróf dicső emlékéhez méltó legyen, elhatározta a szobor-bizottság, hogy a gyűjtéseket még nem zárja le, hanem a terv végleges megállapításáig alkalmat óhajtat adni a gazdaközönségnek arra, hogy adakozásaival az emlékmű minél szebb, minél impozánsabb arányban való felépítéséhez hozzájáruljon. Felhívjuk tehát azon igen tisztelt gazdatársakat, akik még a szoboralapra nem alakoztak, hogy adományaikal az OMGE. pénztárához mielőbb beüldöztessék.

Festetics szobor-bizottság.

Kitüntetett kiállítók, kiknek tartózkodási helye ismeretlen.

Az I. szegedi mezőgazdasági országos kiállítás érmeit és okleveleit a szövetségiroda elküldvén, az alábbi kitüntetettek pontos címét nem lehetett a bírálati jegyzőkönyvek alapján megállapítani. Felkérjük az illetőket pontos címük közlésére, illetve az alább közölt címek küzgetésére:

Ammon Antal, Budapest. Balog Sándor, Beliczay Ignác, méhészt, Mátyásföld, Budapest mellett. Banga Péter, Bugye Antal, Bukovecz. Darvas Lajos és Imre, Kordács. Dörner János. Dlustus Alajos. Fritze Péter, Budapest. Galli János, Bulka. Gallik Lajos, Budapest. Jancsics Aladár, Budapest. Jancsics Károly, Szederháza. Kiss Ferenc, Budapest. Langhoffer Samu, Horka.

Limbacher Károly, Kerecsény. Móra István. Nádassy Kálmán, Nádás v. Görögfal. Nyírát Gyula. Osers és Bauer, Bécs. Ifj. Szalay Antal, Bered (Abaujm.). Tomajovszky Ede, Harsány. Veichinger János.

Az alább felsoroltak részére ugyan elküldettek az érmeik és oklevelek, de azok részben hibás, részben elégtelen czímzés folytán visszaküldettek:

Aubermann Péter, Temesvár. August Károly br., Szegvár. Bajzath Ignác, Székelyhid. Barath Gyula, Csongrád. Bács György, Bánffy-Hunyad. Elefánt Jakab T.-Sz. Miklós. Dr. Elter Vilmos, Temesvár. Fültscher Gyula, Kassa. Hegedüs József, Torda. Herbert Lipót, Ráho, (Gömörm.). Herjath Henrik, Nagy-Gáj. Hoffmann Lajos, Szabadka. Hoffmann Vilmos, Szabadka. Huber József, Budapest, Népszínház-u. 16. Klein Zsigmond, Sajó-Szl.-Péter. Lengyel Antal, Debreczen. Gróf Nádassy Ferencz, K. Nyék. Ragályi Béla, Duna-Pataj. Rácz György, Bács-Kula. Réthy János, Nagy-Körös. Simogrin Sámuel, Apez-Szántó. Sztankó Gusztáv, Szepes up. Debreczen. Ujhelyi Lajos, Sámód up. Vaiszló. Tomassits János, Baja. Dr. Talányi N., Kötöny (Pestm.). Vajdicssek Pál, Komárom. Walló János, Ó-Tura (Nyitra). Zeiler Géza, Kaposvár (Somogy). Gróf Zichy Miklós Bodókö-Váralja.

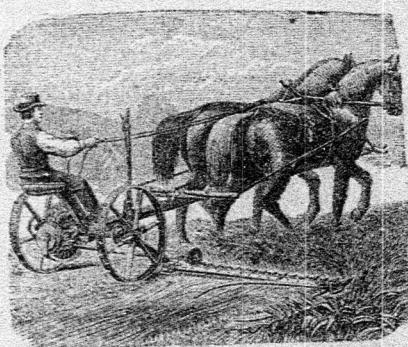
Végül felkérjük az egyes csoportok elnökeit és csoportbiztosait, hogy ha a fenti kiállítók közül némelyiknek pontos címéről tudomással bírnának, azt a szövetségi irodával közölni sziveskedjenek.

Iparpártolás.

Egy következményeiben eleve meg nem ítéhető üdvös mozgalom indult meg hazánkban, az iparpártolás jelszava alatt. Ez a mozgalom nem új keletű, a kiegyezés óta jóformán minden évtizedben s különösen a kiegyezési tárgyalásokkal kapcsolatosan fel-felújult.

Eddig a magyar ipar pártolásának a jelszava egy ártatlan reklám volt, kitünő eszköze a népszerűség megszerzésének, hangzatos, de hatástalan, mert a magyar ipar támogatására komolyabban senki sem gondolt.

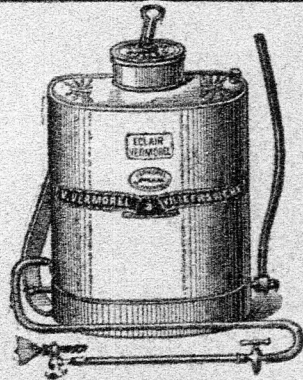
MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, V. ker., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. sz.

Az **Adriance**, Platt & Co. new-yorki gyár világhírű
világhírű
Adriance fűkaszálló
Adriance marokrakó- és
Adriance kévekörtáratógépeinek
kizárólagos magyarországi képviselője.

Ia. aussigi Rézgálicz
Dr. Aschenbrandt-féle bordói és rézkénpor

és mindennemű szőlővédekezési anyagok és szerek bevásárlási forrása.

Mai számunk 24 oldal.

Mindezen mozgalmakat az ismeretes magyarfelbuzdulás rövid tartama jellemezte. A jelen mozgalom azonban, ha sejtelmünk nem csal, komolyabb háttérrel is bír.

A mozgalom kezdeményezője, szítója, irányítója nem kisebb egyéniség, mint maga a kereskedelemügyi miniszter. A kereskedelemügyi minisztert e mozgalom megindításánál bizonyosan nem azon olcsón megszerezhető, de ép oly gyorsan hervadó babérok után való vágy vezérelte, mint az előző iparpártolási mozgalmak kezdeményezőit, hanem bizonyynyal az a szomorú tapasztalat, hogy a magyar ipar nemhogy tért hódítana, de régi nagyságából is veszít.

A magyar ipar ép oly válsággal küzd ma, mint küzdött a magyar mezőgazdaság a gabonaárdepresszió idejében. A nemzetközi verseny, de különösen az osztrák ipar versenye, elősegítve a magyar kereskedelem részéről, egymásután pusztította ki a magyar gyártelepeket, a magyar kézműipart. S nem tartjuk feleslegesnek ezen mozgalom keletkezésénél rámutatni a gazdakongresszusok ismétlődő állásfoglalására, amelyek a magyar iparososztály pusztulásának a hátrányaira rámutattak, amelyek a magyar iparpártolás szükségességét hangoztatták.

A kereskedelemügyi miniszter nemcsak muló hangulat keltését célozza, de erélyes kézzel s öntudatos politikával óhajt a cselekvés terére lépni.

A magyar iparnak legveszedelmesebb versenytársa az osztrák ipar s ezen versenyt csak fokozza azon körülmény, hogy a magyar kereskedelem teljesen az osztrák ipar érdekeit szolgálja s a magyar kereskedelem tulajdonképpen nem is egyéb, mint az osztrák cikkek egyszerű

közvetítője. És ennél az állításnál felmerül az a kérdés, hogy tulajdonképpen mi is volna a magyar kereskedelemnek a hivatása egyéb, mint az osztrák iparcikkek közvetítése.

A mezőgazdasági termények értékesítési mizériáinak tárgyalásánál sokszor voltunk kénytelenek rámutatni a magyar kereskedelem tehetetlenségére, rövidlátóságára, szűkkeblűségére, magasabb koncepczió hiányára, a mely hibák, a mely defektusok mellett a magyar kereskedelem nem válhatott s nem válhat a magyar nemzeti termelés fejlesztésének szükséges és hasznos eszközévé. A szükséges ismeretek hiányán alapuló szűk látókör következménye az, hogy a magyar kereskedelem megelégszik a pillanatnyi konjunkturák kizsákmányolásával, egy tervszerű, a magyar termelés érdekével következetesen számoló üzletvitel berendezése helyett.

Az iparpártolási mozgalom a magyar kereskedelem szervezetenységét, egyoldalúságát s általában a fentebb a mezőgazdasági termények értékesítésénél tapasztalható defektusait egy más világításban s egy más téren lelepi le. Ebből megtudhatjuk, hogy a magyar kereskedelem nemcsak a magyar mezőgazdasági termelés igényeit nem elégíti ki, de a magyar ipar termelését sem. A magyar ipari termelés nem egy hü és szolgálatkész fegyvertársat, de egy veszedelmes ellenfelet talál a magyar kereskedelemben, amely ugyancsak pillanatnyi előnyökért az osztrák ipar olcsó termékeivel özönlí el a magyar fogyasztást.

De a magyar kereskedelemben a magyar ipar termékeitől való idegenkedésén kívül a magyar ipar fejlődésének nagy akadálya, hogy az osztrák ipari

telepek, az osztrák áruházak képviselői, kiküldöttjei, utazók közvetlen kereshetik fel a magyar fogyasztót, közvetlen láthatják el a magyar fogyasztást a nélkül, hogy ezen üzletekből származó jövedelmek után adóznának. Már magábanvéve ez az egy körülmény is jelentékenyen fokozza az osztrák iparcikkek versenyképességét a magyar iparcikkekkel szemben.

A kereskedelemügyi miniszter finom tapintattal találta meg a lehető módját annak, hogy az osztrák ipar ezen irreális versenye a közösség fentartása mellett megakadályoztassék. A kereskedelmi megbízottak (utazók) intézményének szabályozásáról kidolgozott törvényjavaslat igen ügyesen oldja meg a kérdést, amennyiben a kereskedelemügyi minisztert felhatalmazza, hogy egyes czégeknek belátása szerint engedélyezze a jövőben a kereskedelmi utazók alkalmazhatását oly czélból, hogy ezen utazók a fogyasztóval közvetlenül is érintkezhessenek. Ki volna tehát a jövőben zárva az, hogy a kereskedelemügyi miniszter külön engedélye nélkül bármely külföldi czég, de bármely belföldi czég is áruival házaltathasson s közvetlenül a fogyasztóval érintkezhessenek.

Az intézkedés célja világos. — A kereskedelemügyi miniszternek módjában lesz ilyképp a magyar ipari termelésnek azt az előnyt nyújtani, hogy az a fogyasztóval közvetlen összeköttetésbe lépessen, míg az osztrák ipar — nem élhetvén ezen kedvezménynyel — csakis a vidéki kereskedelem útján közelítheti meg a fogyasztót, ami viszont a vidéki városok kereskedelmének a fejlődését s így e városok fellendülését fogja előidézni.

TÁRCZA.

Burjánt kinevezik.

— Irta: Bársony István. —

Amikor a magyar-óvári gazdasági akadémia elvégezte, úgy érezte, hogy no most már megnőtt s kibontakozott a szárnya; röpköhet bátran, övé a világ. Kisujjában van a tudása annak, hogyan lehet járamba hajtani az anyaföld erejét; termőképességét hogy lehet kiaknázni.

Gyönyörű tudomány! Felsőleges foglalkozás! Nem lehet vele ártani senkinek sem; de használni az egész világnak, azt igen. Boldogok, akiket erre a pályára vet a sorsuk! Ó, az a mennyországi érzés odakint mindég, telenyáron! . . . Már mint az, hogy szabad ember az ember; mozoghat, járhat-kelhet; hallgathatja a pacsirta dalát kikeletkor; szívrepesve nézheti, hogy ríng nyár elején az érő kalász. Aztán mily isteni gyönyör van abban, amikor aratás idején megkapja fáradsága jutalmát a gazda! . . .

Igaz, sokszor aféle lutri a gazdálkodás; van vele baj, bizonytalanság; jár vele sok csalódás; akárhányszor vész kárba keserves hosszú fáradozás egyetlen vihar által; a sok eső baj, a kevés eső is baj; a jégverés kész veszedelem; a nagy szárazság kész nyomorúság; jelentkezik a rozsda, az üszög, a drótféreg, a sertésvész, a láb- és körömfájás, a lépfene, a nyálkás lóbetegség (aminek a nevét

sem illik leírni), a méhely, aztán néhol az árvíz, néhol egy-egy tüzeset a szérüskertben, amikor tele van már asztaggal s épen kezdenék a cséplést.

De ha semmi baj sincs ilyenféle, mennyi szorongást okoz a munkáskérdés; a czuczilisták (akik az igaz, hogy régen még nem voltak), az aratók, akik az utolsó perczben sztrájkolnak, pedig a buza nem vár; ha idejében le nem vágják, nagy baj. S otthon a majorságban a jóság ellátása. Az igazi jó gazda bizony felkél hajnalban s maga ügyel rá: rendesen folyik-e az etetés. Ha nincs ott minden a szeme, ellopják az abrakot, kilopják a szemevilágát; a pálinkás zsidóhoz vándorol a nyilatósó; s még a legjobb esetben is folyvást ügyelni kell rá, hogy ha már nem koplal s nem lát hiányt abrakban, takarmányban az állat: meglegyen a gondozása egyébképen is; az almózással, az istálló kellő szellőztetésével, a rendes tisztogatással, a lovak vakarásával stb. És mindennek a maga idejében kell megtörténnie, mert a gazdaéletben is igaz az, hogy a rend a lelke az egészségnek, enélkül nincs áldás.

Tehát gond, teher, töprengés, sőt gyakran szorongás és aggodalom bőségesen akad. Talán több, mint akármiféle más pályán. És mégis, mégis! Aki egyszer már ebben van benne, cserélne-e azzal, aki folyvást a dohos szobai levegőt szítja s poros akták közt vájkál s akinek csak ritka kivételes alkalma van néha, hogy az Isten szabad ege alatt töltsön egy pár órát?!

Az igazi vérbeli gazdaembert még a gon-

dolatára is kileli a hideg, hogy csak ünnepnap mehesse levegőzni, ekkor is csak ha jó idő van. Már pedig Burján igazi, rajongó gazda volt, aki rendíthetetlen szerelmmel csüggött az ő foglalkozásán.

Ezzel az idealizmussal, ezzel a lázas vágyával annak, hogy minden erejét s tehetőségét beletegyje a munkájába, állott be gazdasági irnoknak egy nagy uradalomba, miután az óvári bőlesességet mindet magába szivta.

Mikor is volt az? Mindegy no, régen volt. Bizony régen. Tizenötödik esztendeje már. Tizenöt év! . . . Az emberi életkornak körülbelül egynegyed része. Sokan túlélik a hatvan évet; hisz százéves ember is van. De a hatvanéves ember még mukkani se merjen, ha meghal, — annyit élt. Hányan nem élnek addig?

Burján huszonkétéves volt, amikor kezdő irnoknak kinevezték s most benne van a harminczhétedikben.

Tessék csak ezt egy kicsit meggondolni. Hol van a harminczhétéves embernek a fiatal-sága, a reménysége? Igaz, ebben a korban még csupa java életerő lehet az ember; csupa szívósság, ruganyosság. De vajjon az olyan is, aki nem a maga folytonos emelkedését látja, érzi, hanem abban savanyodik meg évről-évre, hogy ime, ugyanaz vagyok ma, mint tavaly, harmadéve, ötödéve; . . . ami tizével, . . . tizenöt évvel ezelőtt voltam?!

Nincs annál könnyebb, mint három-négy, akár öt esztendeig gazdasági irnoknak lenni; fiatalon, jó kedvvel felkelni hajnalban, esetleg lóra pattanni, vigan végezni a sok

S aminthogy az új iparpártolási mozgalomnak eképp komoly tartalma igényezik lenni, már többé nem is oly ártatlan színezetű, mint elődjei. — A törvényjavaslat intézkedései erősen sujtják azokat az ipari áruházakat, amelyek oly nagy számban találhatók Budapesten s amelyeknek köszönhető elsősorban, hogy az osztrák ipari termelés olcsó termékeivel előzőnli az egész magyar fogyasztást s ezeknek az áruházaknak az érdekeltjei, a tulajdonosai erősen tiltakoznak is a törvényjavaslat intézkedései ellen, amelynek élé elsősorban természetesen ellenük irányul.

Ismeretes Németország akciója, a mely nem is idegen áruházak, de a német nagyipari áruházak ellen irányul s azok versenyképességét a kisiparral szemben olyképp akarja csökkenteni, hogy az áruházakra külön adót czéloz kivetni. Annál sürgősebb nálunk az intézkedés szüksége az áruházakkal szemben, ahol nem is magyar, de idegen nagyipari termelés pusztítja a mi kisiparunkat és vidéki kereskedelmünket.

Érdekes látnunk az ezen kérdés körül felmerült ellentétet a kereskedők körében. A vidéki kereskedelmi kamarák egytől-egyig mind örömmel üdvözlők a kereskedelemügyi miniszter kezdeményezését, míg a budapesti kereskedők határozottan állást foglalnak ezzel szemben. Ugyanoly összeütközésbe került a vidék kereskedelme a főváros kereskedelmével, mint az agrárizmus a merkantilizmussal. A mint a mezőgazdasági termények értékesítésénél kívánatosnak jeleztük a vidéki emporiumok keletkezésének az elősegítését, úgy a kereskedelmi és ipar-

kamarák is ugyanezt hangsúlyozzák ipari és kereskedelmi szempontokból.

De a vidéki városok legutóbbi Győrben megtartott kongresszusa ugyanezeket az irányeszméket vallja, ugyancsak a vidék kereskedelmének, iparának a fejlesztését hangsúlyozza. — Egyszóval: az irányadó gazdasági érdekkörök törekvései egy örvendetes harmoniát mutatnak. — Ezek a törekvések legtalálhatóbban egyszóval jellemezhetők s ez a decentralizáció.

A magyar iparpártolási mozgalomnak, amennyiben eredménye lesz, hasznát első sorban a vidéki városok fogják látni, amelyek fejlesztése érdekében oly sokszor emeltük fel szavunkat; mert a magyar ipar s a magyar kereskedelem fejlesztésére és istápolására irányuló ezen törekvések találkoznak a magyar gazdaságsadalom rokonszenvével s annak a körében a legmelegebb fogadtatásra és támogatásra fognak találni.

Nemcsak hazafias kötelességünk, de anyagi érdekünk sugalja azt, hogy a magyar ipar pártolása érdekében megindult mozgalmat örömmel üdvözljük, ahhoz csatlakozzunk, annak sikerét elősegítsük. — Jól fudjuk azt, hogy nem mindig a legolcsóbb beszerzési forrás egyuttal a legelőnyösebb is, de ha a magyar ipar pártolásáról van szó, akkor ezen tétel kétszeresen igaz.

A magyar mezőgazdasági termelésnek legközvetlenebb s legtermészetesebb fogyasztója a magyar ipar kell hogy legyen s ennek a fejlesztése érdekében még áldozatoktól sem riadunk vissza, a minthogy áldozatot fog hozni a magyar mezőgazdaság akkor, hogya az osztrák olcsóbb ipari termelést mesterséges támo-

gatás útján a magyar ipar a fogyasztásból kiszorítja. A mennyivel drágábban fizetjük meg ipari szükségleteinket, annnyival fog a haza határain belül gyarapodni az ipari fogyasztás.

A magyar gazdaságsadalom áldozatkészsége azonban csakis akkor lesz hasznát hajtó, ha az ipari és mezőgazdasági termelés között álló kereskedelem szintén nemzeti alapokra helyezkedik s a hazai termelés érdekeinek szolgálatát mindenképp fölé helyezi. — mert csak a nemzeti alap az, amelyen a gazdasági erők fejlesztése, összhangja elképzelhető, csakis a nemzeti alapra helyezkedve képzelhető a magyar mezőgazdaság, ipar és kereskedelemnek a magyar haza javát czélzó és azt szem előtt tartó összhangzatos működése.

R. Gy.

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Termelési kísérlet a nemesített alesuthi és székely tengerivel.

☞ Három éven át foglalkoztam ezen két tengerifaj összehasonlító termelésével azon czélból, hogy megtudjam, melyik felel meg viszonyainknak legjobban, úgy szem, mint keményítőtartalomra nézve Mindkét fajból egy-egy magyar holdat ültettem be, az egyenlő m. ösögű következően munkált talajba: az előző évben zabot termelt tábla könnyű fekete vályogtalaju földjét még az ősz elején jó éreit istállótrágyával megtrágyázva azonnal 8 hüvelyk mélyre alászántattam; kora tavasszal a földet, amint felszikkadt azonnal erősen megfogasztattam, mivel az ősz folyamán eszközölt szántás alkalmával a talaj nagyon száraz volt és ennélfogva igen egyetlen és gödrös felülettel bírt. A tavaszi vetések be-

mindenféle dolgot; beletanulni a gazdasági élet minden csinájába-binjába; örvendeni annak, hogy a princípális megdicsér bennünket valami ügyességünkért; ambícióval telni el az iránt, hogy kitűnő gazdának képezzük ki magunkat a gyakorlatban és érezzük is magunkban, hogy immár azok vagyunk.

De aztán elkövetkezik évek során az az állapot, amikor mindez nem új, amikor százszor, ezerszer végeztük ugyanazt és már lehetetlen, hogy a kisujjunkban ne legyen minden. Amikor csak egy gondolat izzgat még kellemesen: hogy végre elérjük az önállóságot, már amennyire a más ember fizetett gazdasztiztje elérheti. De ez is sok, mert módot ad rá, hogy megépítsük azt a kis meleg családi fészket, amire mindenki vágyva vágyik, ami valósággal főczélja ennek az egyébként sokszor üres és nyomorúsággal terhes életnek.

Burján még rosszabbul járt, mint a többi, aki vele egy hajóban evez. Mert már irnoksága második esztendejében belebolondult a jegyzőék leányába; egy egyszerű, jóra való kis falusi ártatlanságba, akinek az üde arczoskáján s valamicske türehető műveltségén kívül nem volt egyebe.

Ez a becsületes, hűséges érzése aztán le is béklyozta, megbénította a szegény irnokot; Csímborasszókat tett az utjába, amelyeket elgördíteni nem bírt.

Ha a tisztartó ur valamelyik kisasszony-leányában tudott volna maga iránt érdeklődést kelteni! . . . Hajh, kitudja, milyen gyönyörűen, gyorsan érte volna el czélját. Persze, agyorútni az idősebb tisztéket senki kedvéért sem lehet, hogy helyet csináljanak az ifjabb

nemzedéknek. De egy kis jóakarattal lehet új ispánságot rendszeresíteni a végső szükségben. Nagy uradalmakban, ahol a belterjes gazdálkodás fokozása még messzemenő eredményekkel járhat, kínálkozhat erre igen becsületes mód, aránylag elég könnyen. Csak lenni kell valakinek, aki akarja és tudja is megcsinálni.

De ugyan ki törődött volna Burjánal, akiről mindenki tudta, hogy a jegyző leányának udvarol, azt veszi el majd egyszer?!

Bizony csak — „majd egyszer!”

Azalatt lesz még sok jégverés és sok szárazság és rengeteg sok napszámfizetés, amire az olyan hovatovább szórakozottságra hajló öreg irnok, majd mindig ráfizet.

Pedig ez a Burján a legmegbízhatóbb, legeszményibb ember volt a világon, aki a dolgát értette s szerette. Csak hogy mikor körmönfont módon kétszer is pretereálták, akkor elkezdett megsavanyodni, elkeseredni és csak annál inkább rosszabbodott a kedve, mert a jegyzőéknél örökös volt a kikapattanó panasz, hogy ha Erzsikének ez a viszonya nem lett volna, már régen férjhez mehetett volna, hisz ketten vagy hárman kérték a környékről.

Erzsike akkor volt tizenhatodik esztendejében, amikor Burján elérte a huszonkettőt. Azóta van köztök, ami van. S azóta tizen-négy évnél több telt el. Tizenhat meg tizen-négy az anyai, hogy azt egy szegény leányzó a maga életkorának már be sem vallja.

Mit szenvedtek ebben a hosszas, kegyetlen várakozásban, azt le sem lehet írni. Eleinte ketten buslakodtak (csak a viszonyok hetedik-nyolczedik évében kezdtek el), azután

restelték egymás előtt és inkább magoknak tartották, ami fajt nekik. De az Erzsike szeme sokszor volt vörös a — náthától. Burján pedig mindjobban lecsüngte a fejét, úgy ment ide-oda, hogy szinte félni lehetett a komorságától. Hova lett a fiatalság, hova az ambíció, a vidámság, a remény?!

Amikor mindez jóformán elfogyott, akkor beütött végre a szerencse. Meghalt egy öreg ispán és minthogy a tisztartó urnak már régen nem volt férjhezadandó leánykaja (valamennyi konty alá került eddig), végre kinevezték Burjánt ispánnak.

Láttam, amikor megkapta a kinevezést. Nem is akarta hinni. De azért nem örült. Vagy legalább egy csöppet sem mutatta. Mintha azt gondolta volna magában: „Igen? no jó; — így is jól van; különben pedig mindegy már, no!”

Elment aztán a menyasszonyához, megvinni neki az ujságot.

A szegény ráncosképu idős leány, az egykori szépséges rózsabimbó, elkezdett pityeregni. Nem a nagy boldogságtól; — hanem azért, hát ime, hogy itt kell most neki hagyni öreg szüleit, akik ő nélküle már el sem lehetnek.

És azon gondolkodott, hogy érdemes-e? Nem jobb volna-e az egész életet abban hagyni; itthon maradni szépen.

Láttam a Burján arczán, hogy ha ilyesmit mondott volna a leány, nagyon hálás lett volna érte.

Hiszen már ugyis mindegy.

fejeztével, április hó utolsó hetében a földet egyes Sack-ekével 4 hüvelyk mélyre felszántattam, az ekék után nyomban fogasoltattam, fogasolás után pedig a földet tövisboronával járattam meg, hogy a gépvetés egyenletesebben legyen eszközölhető.

A vetés sorvetőgéppel lett végrehajtva 30 hüvelyk sortávolságra; a tengeri a jó időben gyorsan és minden kifogás nélkül kikelt, csak hogy míg a nemesített alsuthi tengeri hajtásai haragos zöld színt mutattak, addig a székely tengeri tövei egytől-egyig mind kissé halvány-sárga színűek voltak. Ezen különös sárgászín a székely tengerinél egész az első kapálásig megmaradt. A harmadik levél megjelenésekor a tengerivel beültetett területet a sorokra keresztirányban nehéz vasfogással erősen megfogasoltattam és ezen fogasolás után 8 napra kézi kapákkal megkapáltattam és megtrikáltattam, úgy, hogy a tengeritövek sorbani távolsága 18 hüvelyket tett ki. A kapálás befejeztével harmadnap szép csendes esőt kaptunk, mikor is a székely tengeri sárgás színe legnagyobbbrészt eltűnt.

Azon czélből, hogy kísérleteimmel be-számolhassak, ezen tengerire igen nagy figyelmet fordítottam. Május harmadik hetében reggelre egy kis deret kaptunk, mely a tengeriszálaknak a leghegyét csipkedte meg, anélkül azonban, hogy bajt okozott volna. A töltögetést egy lófogatú töltőkével végeztem és utána fattyasztattam oly módon, hogy a két parcellán mindenik fajta tengerinek csak felét fattyasztattam le, másik felén pedig minden bokorban két szálát hagytam meg azon oknál fogva, hogy meggyőződést szerezsek magamnak a felől, vajjon hasznos-e a tengerinek ily módon való mivélése. A csőhányás idejében a székely tengeri a nemesített alsuthi tengerit 11 nappal megelőzte, de a székely tengerinek azon parcelláján, ahol 2-2 tövet hagytam meg egy bokorban, cső nem mutatkozott, ellenben az anyaszálakon 3, sőt 5 cső is volt látható, de mind igen apró és gyöngye. A másik parcellán, ahol csak egy tövet hagytam meg, erősebb csövek képződtek. A nemesített alsuthi tengerinek azon parcelláján, ahol az anyató mellett még egy szál lett hagyva, úgy 3/4-részen a fattyuhajtásokon is volt egy-egy cső, az anyaszálakon pedig 2-3 cső volt látható, mind eléggé kifejlődött; a másik parcellán, melyen 1-1 fészekben csak egy tövet hagytam meg, igen szép erős csövek voltak láthatók, de itt már sok olyan szálát lehetett találni, amelyeken 4 kifogástalan cső fejlődött.

Ami a szem fejlődését illeti, ez a kettős tövű székely tengerinél a lehető legrosszabb volt, igen sok cső meddön maradt, az anyatók mellett meghagyott fattyuhajtásokon mutatkozott csöveknek legnagyobb része teljesen elszáradt; az egytöves parcellán is igen sok volt a meddő tövek száma. A nemesített alsuthi tengeri azon részén, ahol két szál hagyatott meg egy bokorban, a mellékajtásokon mutatkozó csöveknek fele meddön maradt, a másik fele közepes nagyságu, ritkás szemű csöveket hozott úgy, hogy egy-egy csövön a szemek fele is hiányzott, de a meglevő szemek tökéletesen ki voltak fejlődve, szép egészségesek és a kellő aranysárga színt mutattak. Azon a parcellán pedig, amelyen csak egy-egy szál hagyatott meg, ott a csövek olyannyira ki voltak fejlődve, hogy alig lehetett olyant találni, amelynek hegye nem lett volna szemmel benöve; a szem kivétel nélkül szép, egészséges, teljesen kifejlődött volt. A székely tengeri csövein ellenben igen sok oly szemet lehetett találni, amelynek felső része be volt horpadva ép olyformán, mint ez a lófogu tengerin látható; a vetőmagnál tapasztalt szép élénk színük is hiányzott, a mag színe halvány-sárga, fehér apró pettyes alakú foltokkal tarkázva. Az alsuthi nemesített tengeri augusztus 20-ára teljesen beérett; a tengeriszár finom, vékony szálú, dus, széles levélzetű,

selymes fogással. A székely tengeri szára szinte vékony, de kevesebb, érdeesebb, durvább bordájú levélzetű birt.

A székely tengeri augusztus hó első hetében már tökéletesen meg volt érve, úgy, hogy szedése augusztus hó 10-én lett végrehajtva. A szárat külön rakattam, azért, hogy összehasonlíto takarmányozási kísérleteket tehessenek.

Október hóban a kétféle fajtengerit kézzel lemorzoltattam; az alsuthi nemesített tengeri szemhozama egy 1200 □-öles holdon 9 mm. 28 kg., a székely tengerié pedig 5 mm. 73 kg. volt. A nemesített alsuthi tengeri 97 kg., a székely tengeri pedig 127 kg. másodrendű tengerit adott, így tehát a nemesített alsuthi tengeri elsőrendű termése 831 kg.-ot, a székely tengerié pedig csak 346 kg.-ot tett ki. A székely tengeri nem való a mi forró éghajlatunk alá, mivel magja épen azon időben van tejbén, mikor a legnagyobb forróságok bekövetkeznek, vagyis július hóban; innen ered a sok hibás meddő cső és a meglevő szemnek a fejletlensége. Daczára annak, hogy a székely tengerivel ily rossz eredményeket értem el az első évben, a kísérletezéssel nem hagytam fel, hanem következő évben folytattam, de a második év még rosszabbul ütött ki, mint az első, mivel a hosszas szárazság beálltával a székely tengeri teljesen elszáradt ugyanarra, hogy még a vetőmagot sem kaptam meg; a nemesített alsuthi tengeri ugyanakkor adott 1200 □-öles középminőségű szemből 493 kg.-ot, melyből 171 kg. másodrendűnek lett minősítve, tehát mégis adott, habár csekély termést is.

A kísérlet harmadik évében luczerna-földben tettem próbát két tengerifajjal; ebben az évben is szárazság uralkodott vidékünkön, de nem oly mértékben, mint az előző évben. A nemesített alsuthi tengeri adott egy 1200 □-öles holdon 798 kg. tiszta magot, a székely tengeri 329 kg.-ot, tehát 469 kg.-mal kevesebbet, mint a nemesített alsuthi tengeri. Hozzá meg nem is lehetett elsőrendűnek minősíteni, mivel a szemek horpadtak voltak.

A székely tengeri csak hűvösebb éghajlattal bíró vidéken ad jó eredményeket, ahol elegendő a csapadék és ahol a mag kifejlődésekor nincsen oly forróságnak kitéve, mint itt minálunk.

Hogy a nemesített alsuthi tengeri egyike a legjobb és legbőteremőbb feleségeknek, az kétséget sem szenved.

Az említett két tengeriféleség után buzát vetettem kísérletképen; kikeléskor mindkét parcella egyforma volt, buza egyformán fejlődött és idejében elbokrosodott. November havában azonban a székely tengeri után vetett buzán sárga foltok mutatkoztak; a foltok helyén a buza gyökere el volt rágva. Megvizsgálván a földet, bent a földben egy centiméter hosszú, igen vékony hamuszínű kukacokat találtam; a másik parcellán, ahol a nemesített alsuthi tengeri volt vetve, egyetlenegy férget sem voltam képes felfedezni, pedig egyiket a másiktól csak egy ekebarázda különítette el. Hogy ezen férgek, hogy és miként kerültek ide, arról fogalmam sincs, mert mindkét parcella teljesen egyforma mivélésben részesült. Tavasszal ezen foltokat, amint csak a földre lépni lehetett, azonnal bevetttem tavaszi buzával, hogy a föld ezen része üresen ne maradjon; a férgek tavaszkor nem voltak láthatók és a buza szépen fejlődött. Daczára ennek az egy napon elvetett buza azon a parcellán, amelyben székely tengeri volt, 5 nappal később hánnya ki kalászat, kalászhányás után ezen a parcellán a buza egész végéig mindég halvány-sárga színű volt, szóval egészségtelen színt mutatott. Az aratás megtörténtével kitűnt, hogy a székely tengeri után vetett buza 19 kereszt és 5 kéve, a nemesített alsuthi tengeri után vetett buza 21 kereszt 2 kéve termést adott, szemben az előbbi 743 kg.-ot, az alsuthi nemesített tengeri után vetett buza pedig 873

kg.-ot adott és pedig szép aczélos buzát, míg a székely tengeri után vetett buza magja halványabb színt mutatott. A tengeriszárra vonatkozólag annyit észleltem, hogy az alsuthi nemesített tengeriszárból kevesebb izéket hagytak a marhák, mint a székely tengeri szárból.

Dióssy Imre.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

A bonyhádi szarvasmarha.

Hazai szarvasmarhatenyésztésünkben mindinkább tért hódítanak a nyugati származású szarvasmarhák, a magyar fajta rovására. Ezen körülmény helyes, avagy nem helyes voltának elbírálása jelen esetben rem képeztven céloamat, csupán a kisgazda szempontjából óhajtok e tárgygyal röviden foglalkozni.

Az idegen fajták behozatala által tenyész-tőink két czélt óhajtanak elérni, t. i. oly egyedek birtokába jutni, melyek jól telelnek, másrészt mint hizó marhák is számot tesznek. Szó sincs róla, hogy sok nyugati fajta megfelel ezen czéloknek és sok esetben bámulatos eredmények érhetők el velők. Általánosan ismeretes azonban azon hátrányos oldaluk is, hogy sokkal kevésbé ellentállóak, mint hazai szarvasmarhánk, másrészt jelzett tulajdonságaikat csakis azon esetben képesek érvényre juttatni, ha eredeti tenyészkerületüknek megfelelő körülmények közé jutnak, ahhoz hasonló takarmányozás és ápolásban részesülnek. Hazai viszonyaink azonban nagyrészt eltérnek azon helyek viszonyaitól, honnan ezen marhák importáltak.

Az alpesi fajták hegyi, — zamatos fűvű legelőket igényelnek jeles tulajdonságaik fentartására, illetőleg fejlesztésére; a hollandi és angol fajták tengeri klímához és buja legelőkhöz lévén szokva, kétséges, hogy vajjon a mi aszályos Alföldünkön, avagy zord és szélsőséges időjárású Felvidékünkön képesek lesznek-e, a reájok fordított nagy költségek folytán méltán elvárható reményeknek megfelelően.

Nem egy szomorú példa igazolja, hogy némely kitünőnek hirdett tejelő vagy hizó fajta korántsem elégti ki a tenyésztőt, ki a nagy reklámok következtében mohón kapott minden alaposabb számítást nélkül egyik vagy másik fajtanak tenyésztéséhez, hogy azután alaposan csalódják. A ily módon beálló vesztéséért legkevésbé önmagát okolta, hanem többnyire a kereskedőt, vagy a külföldi tenyészőt.

Pedig hát sok esetben kitünő egyedek importáltak, de az új otthon elüto viszonyai a jó tulajdonságok megváltozását eredményezték. Már a talaj és klimatikus viszonyok közti különbség is elegendő a legjelesebb fajták degenerálására, melyhez nem csekély mértékben járul még a takarmány minősége közötti lényeges különbség is.

A nyugati szarvasmarhák behozatala tehát, eitekintve egy-két, már többé kevésbé megállapodott válfajttól, inkább csak kísérletezésnek tekinthető, mit a nagybirtokos megengedhet magának, de nem a kisbirtokos, kinek egy-két tehene ugyszólván egész üzleti tökéjét képviseli s az azoktól nyert tej és egyéb termék gazdaságának és családjának fentartásához okvetlen szükséges.

Ha az említettekhez még hozzávesszük azt is, hogy a jelzett fajták mindennemű megbetegedésnek s ebből kifolyólag értékesökkenésnek, illetőleg teljes megsemmisülésnek sokkal nagyobb mértékben vannak alávetve hazai fajtáinknál, nyilvánvaló, hogy csak jól megfontolva, az adott viszonyokat kellőleg mérlegelve, szabad a kisgazdának ajánlani a nyugati szarvasmarhatenyésztést.

Hazai fajtáink tenyésztésének elbanyagoltsága nagyrészt sokaknak azon téves nézetéből ered, hogy nem birunk oly fajtákkal, melyek a kitűzött célznak megfelelnek. Ez pedig nem áll. Nem áll és pedig azért nem, mert nemcsak egy kiváló fajtaival birunk, hanem többel is.

Általános elfogadott tény, hogy hazai fehérszörű marhákkal, mint igás állattal, egyetlen más fajta sem versenyezhet, hazai viszonyaink között.

Igen, de a mai fokozódó igényeknek megfelelő fajtától nemcsak erőtermelést várunk, hanem tej- és hustermelőképességet is. Igaz, hogy e két utóbbi követelményeknek a jelzett hazai fajta nem felel meg a kívánt mértékben. Teje sokkal értékesebb ugyan, mint bármely más fajtaé, de mivel a tejnek nem csupán minőségét fizetik, hanem főleg a mennyiségét, a magyar-erdélyi szarvasmarha tényleg nem szolgáltatja e tekintetben a kívánt eredményt. Ezzel korántsem akarom azt mondani, hogy eredeti fajtánk tejelő-képessége megfelelő eljárás után nem volna fokozható, sőt ma már észlelhető vidékenként javulás e tekintetben is, különösen Erdélyben, hol a közepes tejelő-képességet s erőtermelést egy és ugyanazon állatban feltalálhatjuk s a legjobb ökrök éppen ott találhatók, amely vidéken a legjobb tejelő tehenek vannak. S ha tekintetbe vesszük, hogy a tudógümőkörrel szemben éppen a magyar marha mutat legnagyobb ellentálló képességet, méltán arra kell törekednünk, hogy tejelő-képessége szintén a kívánt színvonalra emelkedjék. Ez annál is fontosabb, mert ha a kormány tényleg akeziót indít a tuberkulózis kiküszöbölésére, akkor a magyar fajta, mint legkevésbé disponált csoportja a szarvasmarháknak, ismét azon helyet fogja elfoglalni, mely kiváló tulajdonságai folytán méltán meg is illel s a fertőzésmentes tejelő tehenészetek létesítése céljából a tenyésztő ezen szarvasmarhához fog legszívesebben nyulni.

A tejelő-képesség fokozása azonban a nagy tenyésztő feladatát képezi első sorban, ki áldozatokat is hozhat e fontos cél elérése érdekében s a megfelelő tenyészállatok kiválasztása is inkább mőnjában van, mint a kistenyészőknek. A tenyésztők ez utóbbi csoportja legtöbb esetben nincs azon kedvező helyzetben, hogy kitűnő tenyészetekből szerezhesse be állatait, de igenis megteheti azt, hogy ily tenyészetekből borjúkat vásárol s azokat felnevelvén, idővel szintén jeles anyag birtokába jut. Aki azonban nem akar, avagy nincs módjában bibelődni jelzett fajta javításával, annak sem szükséges, hogy idegenből szerezze be tenyészanyagát, mert ha jól körülnéz, feltétlenül találni fog az egyes speciális céloknak megfelelő, részben eredetileg hazai, részben pedig már ugyszólván teljesen meghonosult fajtákat.

Különben a kistenyésző nem is tarthat minden egyes célnak megfelelőleg különböző fajtájú állatokat, hanem egy oly fajtára van szüksége, mely mind a három termelési iránynak megfelelően képes. Ilyen fajta volna a Tolnamegyében létesített s ma már bátran tájfajtának nevezhető bonyhádi marha.

Volt alkalmam figyelemmel kísérhetni a bonyhádi tehenészeteket s azt tapasztaltam, hogy ezen fajta egyedei megfelelnek a kistenyésző minden méltányos igényének.

Ezen fajta igénytelensége már magában véve is nagyon ajánló. A gulya ugyszólván tavasztól ősz végéig legelőn tartható s csupán este kerül istállóra, akkor is csak a fejés megejthetése végett. A hajnali második fejés után ismét legelőre hajtattak az állatok. És milyen legelőre! Száraz, kiszült, apró fűvű térségre, mely jóformán juhlegelőnek lett volna mondható.

Az ezen tenyészetből származó üszők teljesen megfeleltek a hozzájuk fűzött reményeknek, a bikaborjuk pedig részint mint apaállatok, részint pedig kisherélve, mint ökrök érté-

kesítették. Ami ezen ökrök munkaképességét illeti, az becslésemre vált volna a fehérszörű hazai fajtának is, amennyiben a kötött agyagos, sokhelyt szikes talaj megművelése ugyan-csak próbára tette e fajta használhatóságát.

Testének tömegesebb volta pedig igen alkalmatossá teszi hizlalásra ugy a tehenészetből kiselejtezett teheneket, mint a 4-5 évig igazott ökröket, melyekben a hizlalásra fordított takarmány igen jól értékesül.

Másrészt megfigyeltem egy kisgazdaság 6 tehénből álló bonyhádi tehenészetét is, mely város közelében lévén, főleg a tejprodukcziót célozta.

Itt csakis tehenek tartatnak, melyek a helybeli s rendszerint idegen fajtájú bikákkal fedeztetnek. E tehenek télen-nyáron istállóba vannak s csupán annyi mozgást végeznek, amennyit az itatás e-yszörűbb keresztülvitele föltétlen igényel. Daczára ezen folytonos istállózásnak, csak a leg-ritkább esetekben fordult elő valamely kisebb baj s a tejproduktum teljesen megfelelőnek mondható. Helyszüke folytán a tenyészésből származó borjuk nem neveltetnek föl, hanem egy hónapos korukig szoptatva, eladatnak, és pedig részint mézszárszékre, hol mint kitűnő peccenyanyagot kapva-kapják, részint pedig tenyésztés céljaira. Az évi átlagos tejhozam, tekintetbe nem véve a borjuk által szoptott s naponként legalább 8 literre tehető mennyiséget, 1415 08 ltr. Ha ehhez hozzászámítjuk a borju szoptatására szükséges mennyiséget, akkor a tej a test súlyának, mely átlagban 400 kgr. ra tehető, csaknem négyszeresét képezi.

A tej minősége kifogástalan s habár analitikai adatok nem állnak rendelkezésemre, merem állítani, hogy a nyugati fajták tejével e tekintetben is kiállja a versenyt.

Takarmányozásukat, ami egész éven keresztül egyformán történik, t. i. az egyes évszakok speciális takarmányainak felkarolásával, az alábbi táblázat tünteti ki:

6 darab tehén napi takarmánya (2400 kg. elősúly):

Megnevezés	Napi lakar- mány sulya	Szervesanyag	Fehérje	Szénhydr.	Zsír	Tápanyag
Alaptakarmány	— 57.6	6.0	30.0	0.96	1.5	4
1. Zabosbükköny	12.0	9.13	0.86	4.31	0.36	
2. Barna széna	30.0	23.34	2.82	8.49	0.30	
3. Takarm.-répa	90.0	10.08	0.99	9.00	0.09	
4. Csalamádé	18.0	3.46	0.11	1.85	0.09	
5. Tav. szalma						
vagy törek	18.0	14.69	0.23	7.31	0.09	
6. Só	0.12	—	—	—	—	—
Összesen	— 60.70	5.01	30.96	0.70	1.6	

A czukorrépa kiszedése után származó répafej elvermeltetik s ugyancsak a tehenek által lesz értékesítve, a midőn is a takarmányrépa megvonatik, avagy a répa azzal keverve lesz feltakarmányozva.

A tej értékesítése a gazdaság közelében lakó fogyasztók után történik s ha csak 6 krt veszünk fel literenként, habár ennél jobban is értékesíthető, mégis egy tehén után 169 korona 81 fillérvényi jövedelem mutatkozik. Ezen jövedelemhez még évenként 1 drb borju s a nyert trágya is hozzászámítandó.

Megemlítem még azt is, hogy daczára a folytonos istállón tartásnak, az ellési aktus a lehető legsimábban folyik le s a szülep eltávolodása is rövid idő alatt s egészen normálisan történik.

Magától értetődik azonban, hogy némi mozgás nem lenne hátrányára a teheneknek, mit a kisgazda legelő vagy kifutó híján legkönnyebben ugy adhat meg nekik, hogy naponként felváltva, kettőt-kettőt a major körüli könnyebb munkák teljesítésére, teszem

fel takarmány, szalma stb. behordására alkalmaz, mi annál előnyösebbnek mondható, mert így esetleg egygyel kevesebbigás fogat tartása válik lehetővé, ez pedig főleg kisgazdaságban igen nagy előnynek mondható.

A borjuknak egy hónapos korukban való értékesítése nem előnyös s az illető gazdaság ezt csupán helyszüke folytán gyakorolja. Egy megfelelő kifutóval bíró kisgazda nagyon helyesen fogja cselekedni, ha a tenyészetéből származó borjúkat felneveli s az így nyert üszöket tenyészetének állandó kiegészítésére használja, a bikaborjúkat pedig kisherélve, felneveli s mint jármos jószágot részint piacon értékesíti, részint pedig saját szükségletének fedezésére fordítja.

Ha azonban tenyészete tiszta vérű, igen helyesen cselekszi, ha 1-2 kiváló egyedét apaállattá nevel fel, melylyel tudvalevőleg magasabb árakat lesz képes elérni.

A mondattakból korántsem következik, hogy a jelzett fajta csak a kisgazdaságok keretébe illeszthető be, sőt ellenkezőleg, nagygazdaságok részére is jeles anyagot szolgáltat s egyes speciális célokat szolgáló egyedeknek keresztelés útján előállíthatására is igen alkalmas.

Nem ajánlható tehát eléggé kisgazdáinknak, hogy pénzüket inkább ezen, a hazai viszonyoknak megfelelő, azokhoz hozzászokott, jövedelmező fajtába fektessék, mint holmi kétes eredménnyel kecségető, talaji és égalji viszonyainkhoz nem szokott állatokba.

Demeter Andor.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Bevezető: Koczay Gyula.

Pusztuló árpavetések.

Egyszerre két helyről küldtek beteg árpát, kérve a betegség megfajtását.

Az egyik beküldő, L. E. Török-Beeséről azt írja május 19-én kelt levelében, hogy árpája tiszai ármentesített rétföldön van, tavasszal igen szépen kelt, eleinte jól is fejlődött, de egy hét óta fejlődésében megakadt. Az alsó levelek elszárgultak s rajtuk penészszerű foltok mutatkoznak. A vizállás a Tiszán elég magas, úgy, hogy a talajvíz is magasan áll folyton.

A másik beküldő, J. F., ki levelét Nagocsról keltezi, ugyancsak május 19-éről; azt írja, hogy 550 holdnyi árpavetése napról-napra sárgul s kérde, hogy mit tegyen?

Mindkét árpa baja ugyanaz. Mind a kettőt a késői fagyok károsították. L. E. május 19-én írja is, hogy árpája egy hét óta, tehát azóta akadt meg fejlődésében, a mióta a fagyos szentek olyan csunya módon köszöntöttek be.

Mind a két helyről küldött árpa képe ugyanaz, habár a törökbecsei árpa siralmasabb benyomást tesz. Egyes levelek lapjai vagy egészen, vagy hegyükön el vannak sárgulva, más leveleken pedig halaványzöld vagy sárga foltok láthatók. De leginkább szembeötlő az, hogy a levelek hüvelye — a leveleknek a szarát átfogó része — egészen lilaszínű; különösen feltűnő e jelenség az alulról számított 2-ik és 3-ik levélhüvelyeken. Ez a most említett színváltozás már maga arra vall, hogy a vetés a fagytól szenvedett, de a leveleken észlelhető fentebb leírt sárgulások is első sorban azt a gondolatot keltik az emberben, hogy miként a rozst és a buzát országszerte pusztította — a fagy, ugy a szóban forgó árpavetéseknek is a kései fagy ártott meg.

Ha, lehuзва egyenként a levélhüvelyeket, a szarát kibontjuk, azt látjuk, hogy itt belül nincs az árpának semmi baja. Egyik-másik növényben már jól látható a kalász is, még pedig teljes egészségben.

Ha a két árpavetést még részletesebben vizsgáljuk meg, találunk azokon gombákat is, de csak kis mértékben.

Az a penész, a melyről L. E. említést tesz, nem más mint a *gabona lisztharmat* gombájának az *Erysiphe graminis*-nek néhány gyengén kifejtett foltja. Ez a gomba fellelhető a Nágocsról származó árpán is, de oly kis mértékben, hogy a szabad szem észre alig veszi.

Ugyancsak mindkét árpán találni néhány *rozsdafoltot*, melyek azonban még most oly jelentéktelenül mutatkoznak, hogy csakis a görösői vizsgálat, a melynél a levél bőre alatt már láthatók a hiári spóracsomók (az *uredo* sporák), vezet rá arra, hogy az árpavetés *rozsdás* is.

Habár a most említett két gombabetegség a törökbecsei küldeményben jobban mutatkozik, mint a másikon, azért azon sem feltűnő. A nágocsi árpa néhány tövén azonban van egy jól szembeéltő olyan jelenség is, mely a törökbecsei árpán nem található. Ugyanis vannak a nágocsi árpában olyanok, amelyek több levelén élénk vörösbarna foltok láthatók. (Lásd a 72. ábrát). E többnyire hosszukás foltok majd a levelek egészséges zöld helyeiből, majd

72. ábra. A *Helminthosporium gramineum* az árpa levelein. (Kredeti fénykép.)

pedig már elsárgult, száradásnak induló részeiből rinak ki. Görösővel vizsgálva a levelek vörösbarna foltjait, egy gombára akadunk, melynek myceliuma a foltok felületén nagy, hosszukás, 4-5 válaszfallal ellátott plazmadus testeket, ugynevezett *konidiumokat* fűz le. E testek a göröső alatt szürkéseknél látszanak s csak elvétve akadunk harna színűekre. Ez utóbbiak a már érett, az előbbieket a még érlelen konidiumok. A gomba, melyről itt szó van, a *Helminthosporium gramineum* Eriks., melyet *Eriks* svéd botanikus mint az árpa speciális gombáját jelölt meg.

A *Helminthosporium gramineum* természetét még nincs tisztába hozva, annyit azonban bátran kimondhatunk, hogy mint parazita sem a gabonarozsdaival, sem a lisztharmattal nem állítható egy sorba.

Ezzel rövidre szabva elmondtam mindazt, a mit a vizsgálat alá vett két árpavetésen észlelhettem. Ez észleletek eredménye az, hogy az árpavetések pusztulását a kései fagyok okozták, de e mellett *csekély mértékben* a vetésen parazita gombák is mutatkoznak.

Már most felvetheti valaki ezt az ellenvetést: Ha csakugyan fagykárrel van dolgunk, akkor az árpamintákat beküldött gazdáknak tudniok kellene, hogy náluk fagyott, s ha így volna, akkor mindjárt arra gondolhattak, hogy a vetések pusztulását az észlelt fagy okozta.

Erre azt felelhetem, hogy a vetések megfagyhatnak, sőt részben elfagyhatnak (azaz kivészhetnek) a nélkül, hogy a gazda a vizes-hordókon, vagy a pocsolyákon a legvékonyabb jégártyát is látna, vagy anélkül, hogy a hőmérő a fagypontra mutatott volna.

Május derekán a vetések java fejlődésükben vannak, erősen lombosodnak. Nagy a vízfelvételeik, nagy a párologtatásuk. Ez a nagy párologtatás melegeit igényel, s ezért, továbbá mert a levélfelület, nagy felülete miatt, nagy mértékben sugározza ki éjjel a nappal nyert hőt: általában azt lehet észlelni, hogy éjjel a vetésben magában a levegő 4-5, sőt több fokkal is alacsonyabb hőfokkal bír, mint a vetéstől 1-3 méternyire. *Ichát az is lehetséges, hogy akkor, a midőn a gazda hőmérője (mely pláne rendszeren védett helyen, az ablakra van illesztve) 4-5 fokkal állott hajnalban a fagypontra felett, tehát a midőn a gazda fagykárra nem is gondolt, maga a vetés és a vetésben a levegő már a fagypontra alul hűlt le.*

Vége tekintetbe kell venni azt is, hogy a fagy által szenvedett vetés képe rendszeren akkor válik siralmassá, a midőn a fagyos napok már elmúltak.

Említettem, hogy a Török-Becséről küldött árpa nyomorultabbul néz ki, mint a nágocsi. Az előbbi helyen tehát a fagykár nagyobb volt, minek, eltekintve egyéb körülményektől, magyarázatát adja a törökbecsei árpa talajának nedves volta. A nedves talaj párologtása által maga is hűti a környezetet, másrészt az ilyen talaj felett nedvesebb lévén a levegő, erős dér képződhetik.

Arra a kérdésre, hogy mit tegyenek a beküldők a fagytól szenvedett árpavetéssel? egy szóval felelhetni, azzal, hogy *várjanak*. A beküldött árpáknak csakis leveleik betegek, a növények töve, kalásza egészséges. Ha tehát kedvező lesz az időjárás az árpára, ez annyira összeszedheti magát, hogy még tisztességes termést adhat. Ha azonban az időjárás az árpára kedvezőtlen lesz, megeshetik, hogy az elgyengült, fejlődésében visszamaradt vetésen elhatalmasodnak a rajtuk most csak kis mértékben mutatkozó paraziták, s ezek majd befejezik a fagyos szentek munkáját.

Egyelőre tehát remélni kell s ha a remény beteljesedése nem akar mutatkozni, csakis akkor rendeljék ki a beküldők a szóbanforgó vetésekre az ekéket. Most még a vára-kozással mit sem mulasztanak.

Mezey Gyula.

TAKARMÁNYOZÁS.

Rovatvezető: Cselkó István.

Tejhulladékok értékesítése hizósértésekkel.

A tej földolgozásával foglalkozókat érdekelni fogja az, hogy sertéshizlalás által mennyire értékesíthetők a tejhulladékok; miután pedig Canada és Németországban éppen ebben az irányban történtek nagyobb szabású kísérletek, czélszerűnek tartjuk, a „Milchzeitung” f. é. 20. száma alapján azok főbb eredményeit következőkben közölni:

A canadai kísérletek annak megállapítását czéllozták, hogy a darával tartott serté-

sekkel mennyi tejhulladékot czélszerű 100 kg. élősúlyra naponta etetni és hogy mennyi tejhulladék képes akkora táphatást kifejteni, mint a dara. E kísérletek eredményképp pedig azt találták, hogy a tengeridarával tartott sertésekre naponta s 100 kg. élősúlyra csak 3 kg. lefőlözött tejet tanácsos számitani, míg a vegyes (rozs-, árpa- és borsó-) darával élők-nél 5 kg. lefőlözött tejet volt a legmegfelelőbb napi adag. A tejhulladékok táphatását illetőleg pedig azt találták, hogy 1 kg. vegyes dara 685 kg. lefőlözött tejjel vagy 785 kg. savóval tekinthető egyenértékűnek s hogy eszerint a lefőlözött tej és a savó táphatása között nincs nagy különbség, amiből a lefőlözött tej magasabb árát tekintve — az következik, hogy a sertéssel előnyösebb savót, nem pedig lefőlözött tejet etetni, vagyis hogy a lefőlözött tejből tanácsos előbb savót sajtot, vagy fehérjenemű anyagot készíteni s csak a megmaradó savót takarmánnyul használni.

Hasonló eredményhez vezettek a Németországban eszközölt hizlalási kísérletek is, de azzal az eltéréssel, hogy a tejhulladékok itt csekélyebb táphatást fejtettek ki és pedig valószínűen azért, mert nagyon sok tejhulladékot etettek a sertésekkel. Ugyanis az árpadarával hizlalt kísérleti sertések 13 kg. lefőlözött tejet vagy 15.5 kg. savót kaptak fejenként s naponta, a tengeridarával hizlaltak pedig 5 kg. lefőlözött tejet vagy közel 10 kg. savót kaptak minden kg. tengeridarára naponta. A tejhulladékok táphatása közvetkező viszonyban állott e kísérleteknél a dara táphatásához:

1 kg. árpa egyenértékű volt	8.84 kg. lef. tejjel,
1 " " " "	8.66 " savóval,
1 " tengeri " " "	7.96 " lef. tejjel,
1 " " " " "	9.90 " savóval.

E számokból az tűnik ki, hogy 1. a lefőlözött tejet a tengeridara, a savót pedig az árpadara tette hatásosabbá és 2. hogy míg az árpadarával tartott sertések a savót ép oly jól értékesítették, mint a lefőlözött tejet, a tengeridarával tartottak a lefőlözött tejet értékesítették jobban. De miután a különbség itt sem fölötté nagy, most is azt mondhatjuk, hogy a sertések aránylag jobban értékesítik az olcsóbb savót, mint a drágább lefőlözött tejet, és pedig valószínűen azért, mert a hizósértések csekély fehérje, de nagy szénhidrát-szükséglettel bírnak, a savót meg éppen az különbözteti meg a lefőlözött tejtől, hogy sokkal kevesebb fehérjenemű anyagot, de körülbelül ugyanannyi czukrot és ásványi anyagot tartalmaz, mint az.

A canadai s németországi kísérletekből végre különösen hangsúlyozandó tanulság gyanánt azt vonhatjuk le, hogy a hizósértésekkel csak mérsékelt mennyiségű tejhulladékot czélszerű etetni, vagyis hogy annyi sertést czélszerű hizóba állítani, amennyi elegendő dara s 100 kg. élősúlyra naponta számitott 3-5 kg. tejhulladék etetése mellett összes tejhulladékunkat elfogyasztani képes.

Cselkó István.

Néhány szó az olajpogácsák vásárlásáról.

Dr. Kosutány és dr. Liebermann urak „Hamis olajpogácsákról” irt czikkei — sajnos — meggyőznek bennünket arról, egyes kereskedők hogy élnek vissza a gazda jóhiszeműségével és bizalmával. Ezért valóban köszönettel tartozunk — de a szolid kereskedő világ is — különösen dr. Kosutány tanár urnak, hogy leálczázta azokat a kereskedőket, kiktől a beküldött hamisított pogácsák származtak. Valóban minden egyes esetben így kellene a vegyelemzést végzett állomás vezetőjének nyilatkozni, mert akkor a gazdaközönség sok csalástól lenne megóva, miután tagadhatatlan, hogy rendszeren azon árut vásároljuk szivesebben, amely olcsóbb, pedig de régi közmondás „hogy olcsó husnak — hig a leve”.

Magammal is megtörtént néhány évvel ezelőtt, hogy a pogácsaszükséglet fedezésekor a legolcsóbb ajánlatot vettem igénybe, eltekintve attól, hogy egy előttem ismeretlen czéggel kötöttem szerződést a szállításra; de mily nagy volt meglepetésem, midőn az első pogácsát etetve, a jószágállomány, mely annak előtte mondhatom nagyon mohón ette a pogácsát, ez újabb szállítmányu pogácsához hozzá sem nyult s kutatva ennek okát, láttam a törés felületén, hogy a pogácsa homokkal földdel vegyest volt préselve! Ilyen pogácsát lehet olesón szállítani.

Hogy a gazda ily visszaéléseknek ne legyen kitéve, meg kellene az abraktakarmányok, de különösen a pogácsaeladótól kívánni, hogy minden egyes kocsirakományhoz hivatalos vegyelemzést csatoljanak s egyáltalán, hogy teljes felelősséget vállaljanak, hogy a szállított pogácsa a hozzáfűzött követelményeknek meg is felel. Véleményem szerint, ha a vetőmagnál elérhető volt, hogy minden egyes zsákhoz hivatalos vizsgálat csatoltatik, ugyan így lenne ez itt is elérhető s akkor a gazda nyugodt lenne, hogy jó abrakot kap; a tisztességes kereskedő sem vesztene, mert könnyebben tudna árúján tulajdoni s nem kellene a tisztességtelen versenytől tartania.

E kérdésnek a megoldását ajánlom az arra hivatott körök figyelmébe s addig is, míg ez kereszttől viheto, gazdatársaimnak — véleményem szerint — jó tanácsot szolgálhatok: pogácsavásárláskor ne mindig a legolcsóbb ajánlatot vegyék igénybe, hanem fektessenek több súlyt a kereskedő megbízhatóságára — tisztességére.

K. S.

Ez az utóbbi tanács elégséges annak, aki kevés pogácsát vásárol, de nem annak, aki sokat vásárol. Utóbbinak csak azt az egyet tanácsolhatjuk, hogy ne vásároljon pogácsát anélkül, hogy ne elemeztetné, mert a fehérsége és zsir mennyiségének meghatározatása mindössze 8 koronába kerül, mihez még 1 korona postabér számítható a pogácsa beküldése alkalmával. E szerint tehát 9 koronáért teljes megnyugvást szerezhetünk magunknak, mi pl. 100 q. vásárlása alkalmával csak 9 fillérrel drágítja meg az olajpogácsa q-ját.

Rovatvezető.

SZŐLŐSZET, KERTÉSZET.

Rovatvezető: Angyal Dezső.

Közeledik a szőlő-zöldojtás ideje.

Az eddigi sok kísérletezés s próbálgatásnak mégis megvolt legalább az a haszna és eredménye, hogy manapság be kell látnunk azt, hogy a különböző eljárás és nemesítések közt tán a zöldojtás az egyedüli, mely után elfogadható sikert várni lehet s ha nem is vezet kifogástalanul célhoz; de az adott viszonyok között a várakozást még legjobban elégíti ki. A helyesen megejtett és elég szorgosan gondozott zöldojtások még legjobban forradnak (noha azért nem üszök-mentesek), elég életerős s termőképessé tőkét adnak s élet-tartósságuk is még aránylag a legkedvezőbb. Már most tehát azon van a sor, hogy a nemesítés ezen módjának minden legkisebb részleteit olyannyira tanulmányozzuk és puhatoljuk ki, hogy ezen eljárásunk minél jobb és tökéletesebb legyen s valóságos vivmányt ér-nénk el, ha a mutatkozó üszkösödést a minimumra szállíthatnók le s egyebekben is minél tökéletesebbé tenni sikerülne.

E törekvés pedig lényegében két részre oszlik, nevezetesen ugy az ojtás előtti, valamint az ojtás utáni teendőre.

Vegyük azokat egyenkint.

A zöldojtásnak voltaképp ott kezdődik a gyakorlati haszna, a midőn azokat olyképp döntjük (homolitjuk) le, hogy az alanyrész a

földre kerülve, a nemesítési hely a kívánt sorban a föld színe fölött legalább is 5—8 centiméter magasan jusson. Így is elég dolgunk fog azért akadni a folyton fakadozó harmatgyökerekkel, melyeket megtörnünk semmi szín alatt nem szabad, azonban mégis kevesebb mérvben, mintha a nevezett tökenyak egészen elmaradna. Csak hogy ismét ezen nyak a mondottnál magasabb ne legyen, a mennyiben ez a tökefejjel egyenlő mérvben sohasem fog vastagodni, hanem mindenkor vékonyabb marad s így hosszúságával a fejnek megfelelő támaszt adni képes nem lesz.

Tudjuk ugyanis továbbá azt, hogy mielőtt a munkás az ojtást megejtene, ujjával végig roogatja a zöld hajtást, hogy azon alkalmas helyet keressen, ahol az ojtást megejtse. Így tehát az ojtás magassága nem mindig az egyéni akarattól, mint inkább a fejlődés előhaladottságától függ. Ojtunk tehát ott, a hol lehet, nem pedig a hol akarunk.

Nem hiába nevezi a magyar szőlőmives az alanyfajokat vadtökének; de sok tekintetben egyes természeti tulajdonságukkal ezen elnevezésre derekasan rá is szolgálnak. Hogy többet ne hozunk föl, csak azt említi meg, hogy annyi rejtett tartalékszemmel bír, hogy a leggondosabb metszés mellett is, egy egész sereg fakadás fog előtörni a tartalékszemekből. E tekintetben különösen a Rupestris Monticola szokott feltűnni, noha a Ripáriák és Solonikok sem igen szoktak visszamaradni. Saját tapasztalatomból mondom hamarosan egy esetet, mely állításomat fényesen igazolja. Tavaly egy hároméves Monticolát magam metszettem meg azon szándékkal, hogy azon négy látható szemből ugyanannyi vesszőt növeljek zöldojtás alá. Mire azonban a hajtások felaraszos nagyságúak lettek, éppen 29 fakadást olvastam meg a tövön.

Már pedig a zöldojtásnál ennyire szükség soha sincsen. Ha azt az ember, eltekintve más céltől, ledöntésre kívánja felhasználni, ugy három, de legfőkébb 4 vesszőnek a meghagyása teljesen elegendő s nem is lehet többre szükség, amennyiben az elhúzásnál tovább nyújtani amugy sem lehetne. De nem is volna még akkor sem tanácsos, ha sima vesszőajtások nyérése céljából tennők azt. Az ilyenmü erőltetés a tökének könnyen életébe kerülhetne s még bőséges trágyázással sem igen lehetne megmenteni a kimerültség következtében való elhalástól. Számos tapasztalati megfigyelés arra a meggyőződésre vezetett, hogy sima zöldojtások nyérésénél is 3—4 ojtás egy tökén elegendő, mert mindig gondoskodni kell arról is, hogy a jövő évre 2—3 vadhajtás tartaléklul megmaradjon.

Már most feltéve, de semmi szín alatt meg nem engedve, ha mindjárt a tökében volna is annyi tenyészrő, hogy valamennyi fakadást egyenlő megfelelően felnevelhetné is, még akkor is meddő és haszontalan erőel-pocsékolás volna azokat mind meghagyni, a tápanyagot fölöslegesen fogyasztani, szóval céltalanul növesztetni. De meg nem is így nyilvánul ez a gyakorlati üzemben, mert rendszeren azt tapasztaljuk, hogy a túlságosan megoszott táperő a fejlődést csak lassítja, egyik a másik rovására élődik s végeredményben nem fogunk a tökén oly izmos, erőteljes s elegendő hajtást találni, mely a zöldojtás alanyául kifogástalanul beválna.

Határozott hangsúlyozást érdemel tehát azon előkészítő munkát, melyet ezidő szerint — a zöldojtási időszak beállta előtt — végeznünk mulhatlanul szükséges s a mely abban áll, hogy végig látogatjuk a beojtandó alany-tökéket, egyenkint szemle alá vesszük őket s 3—4 legszebb s legerősebb hajtáson kívül minden egyéb fakadást könyörtelenül letör-delünk.

Ennyit a zöldojtás előtt; a legközelebbi cikkelyemben pedig elmondok, hogy mi a teendő a megejtett nemesítési műtét után.

Liebbald Béni.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

223. kérdés. Helyes-e amerikai alanyra ojtott 3—4 éves Furnint, Olaszrizling és Hárslevelű tökéknél 3 esetleg négy 4—5 szemes csapra való metszése vagy bármely körülmények között betartandó-e ezen fajtaknak előirt rövid metszéssel való művelése?

P. S.

224. kérdés. A „Köztelek” 39. számában Pál Béla ur tollából megjelent „Megjegyzések a cukorrépa jóvedelmező termeléséről” című közleményt olvasva, felkeltette figyelmemet az általa ajánlott vetőgép sarujára alkalmazható kis vashenger. Kérdem, e kis hengerek hol szerezhetők be, mily árban s hogy kell azokat a gépsarukra alkalmazni?

T. G.

225. kérdés. Jó szénagyűjtő-gépet óhajtok beszerezni, de a helyi viszonyok miatt 240 cm. nyomszélességnél szélesebb gépet nem használhatok. Hallomás szerint az ezen nyomszélességet meg nem haladó gyűjtőgépek takarmánygyűjtésre kevésbé és inkább csak a tarló fölkapására alkalmasak, amennyiben pl. a Tiger lógereblye csakis a fogak súlya által hat.

Kérdem, van-e olyan 240 cm.-nél nem szélesebb lógereblye, amelyik takarmánygyűjtés-nél kifogástalan munkát végez és hol szerezhető az be? Aezélszerkezetet főleg a kerekék-nél és kocsis-ülést kívánok.

H. J.

226. kérdés. A „Köztelek” f. évi 35-ik számának 709-ik lapján, a 200-ik kérdésre adott feleletben azt olvasom: „akármelyik jó fűkaszalógép ára ma 240 korona.”

Kérem sziveskedjenek a Köztelekben ezt az eladási forrást velem tudatni. Olyan áron venni óhajtanék.

S. P.

227. kérdés. Tehenészetünkben a bika-borjukat választáskor átveve, szóbeli egyezség alapján, élőkilogrammonként, bizonyos árban a szomszéd gazdaságnak eladtuk. Az átvevő a borjukat egyenként kívánja mázsálatni, ezt elfogadtuk, de az 5 kilogrammon aluli és felüli súlyt nem akarja számításba venni. Szives választat kérünk, jogos-e a vevő kívánsága?

M. M.

Felelet.

Amerikai alanyra ojtott szőlők metszése. (Felelet a 223. sz. kérdésre.) Az amerikai alanyra készült oltványokat tényleg hosszabbra kell metszenünk, mint a gyökérnemes tökéket, azért alkalmazottjának metszési módját helyeselnünk kell, annál is inkább, mert amint imi méltóztatott, ugyanott ezen módon kezelt ojtványzölők virulnak és bőven is teremnek. Az amerikai alanynak igen dus gyökérzete van s ezzel alkalmas helyen igen bőven vesz fel táplálékot, amelynek feldolgozására sokkal több lombzatot kell, mint annak a jóval kevesebb tápanyagnak, amelyet hazai szőlőink fel-vesznek. Ha az ojtványzölőt a régi tarfej-művelés vagy rövid csapomszetszés művelési rendszer szerint kezeljük, igen erős hajtások törnek elő az alany gyökérnyaknál levő részeiből, vagy a gyökerekből, az európaiból keletkezett tökealap pedig, — amint sok esetben módunkban volt tapasztalni — elpusztul. Ugyanezen jelenség fordul elő hazai fajtákkal beültetett homokterületeknél is, ahol dusabb gyökérzet képződén, bővebb a táplálékkal, azért ezek is szenvednek a régi rövid metszés mellett, sőt volt rá eset, hogy a rövid metszést igénylő fajták ilyen helyen csak szálveszős művelés mellett adtak kielégítő eredményt.

Ezen metszési módok mellett azonban a talaj fokozott mértékben lesz igénybe véve, azért ha a kívánt erőben óhajtjuk szőlőnket tartani, bővebben kell azt trágyázni.

Rz.

Szorító hengerek répatető-géphez. (Felelet a 224. sz. kérdésre.) A répatető-hengerek közül a Kuffner-féle szorító-hengerek jól beváltak. Ezeket Kühne E. gépgyára készíti. Velük a répatető pontosan 1½—2 cm. mélyre vethető, illetve szorítható le vetés után. Mindennemű sorvetőgépre alkalmazhatók, de külön vetőcsoroszlya és csoroszlyakar szükséges hozzá. Kapható Kühne E. gépgyárában (Moson.)
ifj. S. P.

Szénagyűjtőgép. (Felelet a 225. sz. kérdésre.) Szénagyűjtőgépek nagy választékban állnak a gazda rendelkezésére. Az igaz, hogy a könnyebb fajta ily gépek inkább csak a tarló felgerezésére valók, de ezekkel is lehet szénát gereblyézni, csak nem kell velük vastag rendeket húzatni. A Hollingsworth-rendszerű lógereblyékkel egyaránt jól lehet tarlót és szénát is gereblyézni. A gép szélessége 240 méter. Kapható minden nagyobb gépgyáros vagy gépkereskedőnél. Tisztán széna gereblyezésére, sűrű, nagy rendeknél az angol vaskezes szénagereblyék jó szolgálatot tesznek. Ezek azonban kocsisülésre nincs. Az újabb „Deering”-féle lógereblyék teljesen acézből készülnek s mindkét célra jól megfelelnek.
ifj. S. P.

Fűkaszalógép ára. (Felelet a 226. sz. kérdésre.) A jelzett feleletben írt 240 korona tollhíba, korona helyett forint értendő.

Választott bikaborjúk eladása. (Felelet a 227. számú kérdésre.) Általánosan bevett szokás szarvasmarhák adás-vételénél az 5 kg.-on alul vagy felüli súlyokat számításba venni. Nem nyugszik ez a szokás — természetesen — semmiféle jogos alapon, némi méltánylást azonban mégis azért érdemel, mert a szarvasmarhákat rendszeren nagy hidmérlegesen szokásos mérni, amely nagy mérleg nem is mindig hajszálpontosága, de megkavics, trágya vagy egyéb anyag hullhat épen mérés közben is rá s így tévedhet a mérleg 1—2 kg.-ot rendszeren a vevő kárára. Ez a körülmény lehet alapja annak, hogy a jelzett uzus kifejlődött. Hogy ezt az uzust a vevő a borjúk vételénél is érvényesíteni igyekszik, az természetes, bár ennek itt nemcsak jogi, de méltányossági alapja sincs, mert az 50—100 kilós borjú nem szükséges nagy hidmérlegesen mérni; alkalmas erre egy kisebb mérleg is, amelyen egészen pontosan meg lehet határozni a borjú súlyát s így a vevő nincs kitéve csalódás-károsodásnak; ellenben ha az öt kilogrammon felüli súly nem fizetetik, az eladó elég érzékenyen károsodik, tekintve a borjúknak amugy is csekélyebb súlyát. Ebben az esetben a vevő most már aligha fog eltérni követelésétől, per esetén pedig a szakértők véleménye lesz valószínűleg döntő. Jövőre az eladás alkalmával lesz megállapítandó, hogy borjúk hogyan, minő mérlegesen lesznek lemérendők.
csy.

IRODALOM.

Könyvismertetés.

Az állami egyenes adók és a községi adópótlékról. Írta: Heigel Lipót m. kir. pénzügyi fogalmazó. Ára 1 korona.

Ezen füzet az Erdélyi Gazd. Egylet könyvkiadó-vállalatában jelent meg. Ez már a 40-ik füzet s valamint az eddig megjelent füzeteknek, úgy ennek is az a célja, hogy a kispapoknak gyakorlati irányban hasznos tanácsot, helyes irányú utbaigazítást adjon az őket közelről érdeklő dolgokban.

Egy ilyen, minden gazdát nagyon közelről érdeklő dolog az adózás. És csakis méltánylást érdemel az Erdélyi Gazd. Egylet könyvkiadó-vállalata, ha programjába felvette a gazdát érdeklő különböző adóknak az ismertetését és az azok körül való különböző eljárásokat, mert ebben bizony főleg a kispapok nagyon kevésé

jártas. Ezen ismeretek hiánya okoz a gazdának felette sok bosszúságot s ráadásul sok anyagi kárt is.

A munka két részre oszlik, az első részben tárgyalva vannak az egyenes adók, a második részben pedig a községi pótladók és egyéb szolgáltatások.

Az egyenes adóknál tárgyalva vannak: 1. a földadó, 2. a házadó, 3. a kereseti adó 4 osztálya, 4. a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyetek adója, 5. a bányaadó, 6. a tőkekamat- és járadékadó 7. az általános jövedelmi pótladó, 8. a vasuti és gőzhajózási szállítás használatáért fizetendő adó, 9. a nyereséjadó, 10. a fegyveradó és vadászati adó, 11. a hadmentességi díj, 12. a közadók kezelése.

A községi pótladóknál: 1. a községi pótladó, 2. a törvényhatósági joggal felruházott városok pótladója, 3. a megyei pótladó, 4. az utadó, 5. a községi közmunka, 6. a katonai beszállásolási pótladó, 7. az iskolai adó.

Mint e tartalomról látható, sok adónem van felsorolva, de ezekből részletesebben csakis azok vannak tárgyalva, amelyek a gazdát közelebbről érdeklik.

E füzetből a gazda alaposan megismeri az adózás tárgyát, miképpen van az adó kivétel, mikor van helye adómentességnek, továbbá adóelengedésnek, leírásnak, hogy történik a jövedelembevállás, az adók ellen való felelősség stb. stb. Mind olyan dolgok, amelyek a gazda életében napról-napra előfordulnak s a mit tudni nagyon jó.

A munka nyelve egyszerű, világos könnyen érthető. E füzet birtokában a gazda az adózási ügyekben egy nagyon jó és megbízható tanácsadó bír. Miért is a gazdák figyelmébe ajánljuk.

Gazdasági egyesületek mozgalma.

Az aradmezei gazdasági egyesület f. hó 28-án tartott II. igazgató választmányi ülésén Lachne Hugó titkár által előterjesztett elnöki jelentésből a következőket emeljük ki: Az egyesület 45 község részére 42 darab tenyészbikát és 56 darab mangalicza kant közvetített másfél éves kamatmentes részlet lefizetésre 15—30% árkedvezmény mellett összesen 29700 korona értékben. Az apaállatkiosztás az idén késedelmesen történt meg, miért is az egyesület elnöksége megkereste Arad vármegye alispánját, hogy a községi apaállatvizsgálatok a jövőben ne mint eddig, tavaszkor, hanem minden év őszén tartassanak meg úgy, hogy azok december első felében be legyenek fejezve és a községek a földmivelségi miniszterium nyújtotta kedvezményeket jobban kihasználhassák. Továbbá tárgyalások folynak az állattenyésztési felügyelőséggel, hogy az egyesület és a felügyelőség eljárása a községi apaállatok beszerzése körül egyöntetűvé tétessék és ismételten hangsúlyozza az elnöki jelentés a vármegyei állattenyésztési szabályrendelet reformjának szükségességét. Feliratot intéztek a földmivelségi miniszterhez, melyben 1560 da. ab nepes baromfinak a kispapok közt való cserekiosztás céljaira rendelkezésre bocsajtását kérelmezik. Ugyiszintén felirt az egyesület a pécskai téli gazdasági iskola állandósítása iránt, melyet teljesen saját vezetése alá kíván helyezni. Megemlékezik az elnöki jelentés még a létesítendő gazdasági fogyasztási és értékesítő szövetkezeztől, melyre eddig 73 — ötven koronás üzletre jegyzése történt 3650 korona értékben. Végül a seprőborjak mint színbornak a forgalomba hozatala ellen a szőlészeti és borászati szakosztály javaslatára a földmivelségi miniszterhez felterjesztést intéznek. Élnék vitára szolgáltatott alkalmat a dohánytermelők és kertészek közti jogviszony szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Vásárhelyi László kijelenti, hogy ha a törvényjavaslat jelenlegi formájában tör-

vénynyé válik, akkor a termelő és kertész közt oly helyzet fog kifejlődni, mely közöttük az ellenséges állapotot rendszerezíti, sőt ezután lehetetlenné lesz téve a gazdára nézve a részes dohánykertész alkalmazása, mert végtére is — ugymond — dohányt termelni a gazda nem köteles s ha az abból várható haszon nem fog arányban állani az általa okozott kár és kellemetlenséggel, akkor a termelést abbahagyja; vagy ha számítást megtalálja benne, akkor más munkaerővel fogja a feles kertészt pótolni. Általánosságban sem fogadja el a javaslatot, és kívánja annak irányát megváltoztatni, hogy a cselekedésmínőség a dohánykertészre is alkalmaztassék korlátozott munka és hatáskörrel.

Ez ügyben elhatározta a választmány, hogy a javaslatra tett kifogásait memorandumba foglalva a földmivelségi miniszternek megküldi. A birtokosok és gazdatisztek közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló törvényjavaslatot szintén tárgyalta a választmány s itt is több módosítás keresztülvitelét fogja a földmivelségi kormánytól kérelmezni. Végül elhatározta, hogy június 29-én Kisjenőn díjazással egybekötött állatkiosztást rendeznek, úgy szintén egy később meghatározandó napon Németh-Pereg községben egy második ily kiállítás rendezését vették tervbe.

A viharágyuk kérdéséhez.

Valóban ritkán nyílik mód és alkalom érdekesebb természettudományi kísérletekkel foglalkozni, mint a most oly nagyon felkarolt viharágyuk hatását tanulmány tárgyává tenni.

Arról van szó, hogy mechanikai uton nyuljon bele az ember a természetben készülő processzusokba, megakadályozandó, hogy a felhők jéggé merevüljenek. Rengésbe — mozgásba hozzák a levegőt, hogy a minden növényt felüldítő esőként is lehullható víz-cseppek meg ne sűrűsödjenek pusztulást okozó jégesővé. E cél elérésére vaktöltésekkel lönek a levegőbe. A mozsarak, melyeket a viharlövöldözés kezdeményezője Stiger Albert windschfeistritzi polgármester magas tölésekkel vesz körül, — midőn elsülnek, a töléserből egy rengő légyűrűt fölfelé és ez a légyűrű a viharágyu helyes szerkezetéhez képest jó magasra, vagy alacsonyra száll, száll míg felhőt nem ér, ezt felhizgatja és elhárítja a jéggé kondenzálást.

A viharágyuzás propagálója, Stiger, ma hires ember, mert lövöldözéseinek már a múlt években kimutatta sikeres voltát, bebizonyította, hogy a hol a lövöldözés kellő időben kezdődött, ott az eredmény, illetve a jégesőnek elhárítása mindig bekövetkezett. Stiger most felügyelője a stájerországi Greinitz-féle vashámorok környezetében elterülő szőlőkben folyó lövőkísérleteknek. Az említett gyár szintén foglalkozik viharágyuk előállításával. Vezetője Suschnig látva, hogy a viharágyuk körül Olaszországban, hol a percussió, hátultöltő, gyutasos és más eféle komplikált elsütési módokat alkalmaztak volt, szörnyű balesetek történtek, érintkezésbe lépett a közös hadsereg legelsőrendű lövőtechnikai szakteknikáival egyrészt, másrészt a robbantás terén leghirnevesebb korifeusokkal és viharágyuit olyan elsütési módszerrel látta el, mely minden veszedelemet kizár. t. i. a helyesen alkalmazott gyújtózsínorral. Rengő légyűrűinek 1200—1500 méter magasban még meg lehetett állapítani jégfelhőbontó erejüket, az erre vonatkozó kísérleteket a bécsi aeronautikai — katonai intézetben a legdicséretreméltóbb pontossággal ejtették meg.

A katonai szakhatóságok nem törvényt semmi néven nevezendő tulzást, az igen fontos horderejű légyűrűnek precizizálását a fenti számokban adták és minthogy tudunkkal, de meteorológiai intézetünk érdeműs igazgatója is oda nyilatkozik, a jégfelhők alacsony

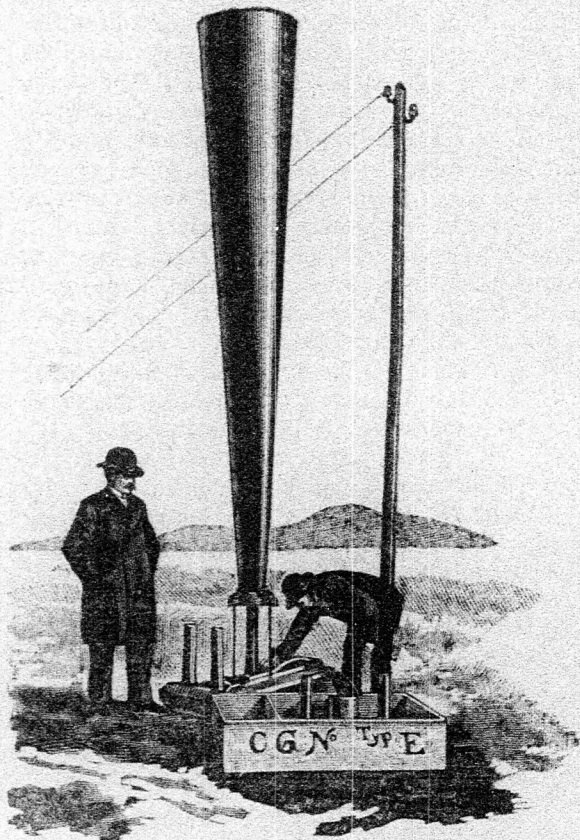
járnak 1400 méter, 1000 méter, magasságban, gyakran ennél is sokkal alacsonyabban, jó megnyugvást találunk abban, hogy p. o. a Greinitz-féle viharágyukkal sikeresen lehet megostromolni a jégfelhőket.

Hazánkban is folynak különféle viharágyukkal próbák. Természetes, hogy örömmel tölt el bennünket, midőn hangsúlyozni halljuk, hogy e viharágyuk hazai találmányok.

Hát hiszen ez nagyon szép dolog, csak az a baj, hogy nincs szerencsénk e találmányokkal. A sovinsztikus öröm közé itt is ott is üröm vegyül: Széhesfehérvárott szörnyű baleset történt e hazai találmánnyal megejtett próbák folyamán. Egy másik hazai feltaláló pár nappal később kísérletezett, meghívott közönség előtt és irtoztató módon összegezte magát. Egy harmadik hazai viharágyuról azt jegyzik fel, hogy ereje alacsonyabban hat, azaz nem hat fel a jégfelhők régiójáig, ezt jóval tullicizálja egy másik hazai találmány, melyről egyik komoly szaklapunkbaan azt láttuk feljegyezve, hogy 3500—4500 méternyi magasságban uszó zivatarfelhők ellen akar védekezést nyújtani.

E troppo Sant' Antonino!

Ilyen magasra ható légygűrűk még nem kerekedtek ki hangcsövekből és az ilyen

73. ábra. A Greinitz-féle E jelű viharágyu.

szuperlatívák kétféle hatást szűlnék. Az egyik, hogy a beavatottak ajkaira mosolyt idéznék, a másik, hogy diszkreditálják a különben is kissé tamaskodó közönségünk előtt a viharágyuzásnak nagyon üdvös ügyét.

Két szerény kívánságunk volna avégből, hogy holmi eltévelyedések miatt porba ne essék hazánkban a jégverés elleni védekezésnek igen célirányos ügye.

Egyik kívánságunk abban kulminál, hogy a rendőrség ellenőrizze ezentul a próbálvéseket, mert a vértanu feltalálók egy cseppel sem viszik előre a jégverés ellen való védekezést.

A másik kívánságunk pedig az, hogy az üdvös ügygel foglalkozó komoly szaklapok ellenőrizzék figyelmesebben azon „communi-que“-ket, melyek a viharágyuk légörvénygűrűinek szállóképességéből hasáibaikba belekerülnek, nehogy olyan számok szerepeljenek, melyek már a valószínűtlenség bélyegét hordják magukon és az által többet ártanak az ügynek, mint amennyit közleményökkel használni akartak.

V-y.

Nemzetközi fogatos kapálógép-verseny.

Az OMGE, mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központja a Nyitra-megyei gazdasági egyesülettel május hó 31-én nemzetközi kapálógép-versenyt rendezett a gróf Károlyi Lajos-féle tótmezei uradalomban. Daczára, hogy az idő e versenynek nem kedvezett, az mégis nagy érdeklődés és a gazdaközönség tömeges részvétele mellett folyt le. Megjelentek a nyitrai megyei gazdákon kívül Pest, Pozsony, Bars megyékből is számosan, sőt a Nagy-Alföld és a Felvidék is szép számban volt képviselve. A versenyen hét gyáros különböző szerkezetű, egy- és többsoros kapálógéppel vett részt.

A bíráló-bizottság, Bolla Mihály miniszteri osztály-tanácsos elnöke alatt a következő tagokból alakult meg: Bosnyák Károly, Czocher Géza, Emödy József, Forster Géza, Jeszenszky Pál, Karkoványi Akos, Komáromi Károly, Meskó Pál, Madarassy Jenő, Nick Ede és ifj. Sporzon Pál.

A bizottság a versenyre bejelentett gépeket először szerkezetileg vizsgálta meg. A szerkezet vizsgálat befejezte után minden egyes gép munkába állított és pedig a többsoros kapálógépek 14 hüvelyk (36.9 cm.)-re vetett czukorrépában, az egysoros kapálógépek pedig 18 hüvelyk (47.1 cm.)-re vetett takarmánytengeriben és 22 hüvelyk (57.9 cm.)-re vetett burgonyában dolgoztak.

Egysoros fogatos kapálógépek közül a versenyen részt vettek:

1. Cernovszky répakapája.
2. Cernovszky tengerikapája.
3. Cernovszky burgonyakapája.

4. Sack R. szőlő-ekeregendelyre szerelt sorközmmivelője.

5. Sack R. egyetemes ekegerendelyre szerelt töltőgató-ekéje.

6. Sack R. egyetemes ekegerendelyre szerelt sorközmmivelője.

7. Clayton & Shuttleworth által bejelentett „Planet jr.” egyetemes kapálógép.

E hét gép közül a bíráló bizottság a bírálati lapok értékszámai alapján a következő sorrendet állíthatta fel:

1. Clayton & Shuttleworth „Planet jr.” egyetemes kapálógépe 78 értékszámmal.
2. Sack Rudolf egyetemes ekegerendelyre szerelt sorközmmivelője 73 értékszámmal.
3. Cernovszky répakapája 71 értékszámmal.

4. Cernovszky burgonyakapája 64 értékszámmal.

5. Sack Rudolf szőlő-ekeregendelyre szerelt sorközmmivelője 63 értékszámmal.

6. Sack Rudolf egyetemes ekegerendelyre szerelt töltőgató-ekéje 60 értékszámmal.

7. Cernovszky tengerikapája 59 értékszámmal.

A fenti sorrenden kívül a bíráló-bizottság Cernovszky répakapáját (a sorrendben a 3-ik) mint különlegesen a répakapálásra szerkesztett fogatos kapálógépet még külön elismerésben is részesítette és mint kiválóan jó répakapát ajánlja a gazdaközönség figyelmébe.

A többsoros fogatos kapálógépek közül a versenyen résztvettek:

1. Cernovszky háromsoros kapálógépe.
2. Cervinka & Co. négyesoros egyetemes kapálógépe.
3. Zimmermann & Co. ötsoros egyetemes kapálógépe.
4. Sack Rudolf hatsoros egyetemes kapálógépe.
5. Sack Rudolf négyesoros sorközmmivelője.

E gépek közt a bizottság a bírálat után az alábbi sorrendet állapította meg:

1. Cervinka & C. egyetemes kapálógépe 92 értékszámmal.
2. Sack Rudolf hatsoros egyetemes kapálógépe 84 értékszámmal.

3. Zimmermann & Co. egyetemes kapálógépe 77 értékszámmal.

4. Cernovszky kapálógépe 65 értékszámmal.

5. Sack Rudolf sorközmmivelője 62 értékszámmal.

Mint az értékszámok összegei mutatják, a versenyen résztvevő gépek jó munkát végeztek.

A versenyen résztvevő gépeken kívül még egy új egyetemes kapálógép szerkezetét elvett mutatta be feltalálója, Kemény János. A bizottság a gépet, mintán csak szerkezeti elvét láthatta, további kipróbálás és tanulmányozás végett a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet gazdaságába ajánlotta küldeni.

Ugyancsak bemutatásra került a Planet-féle kézi répakapa is, mely nagy érdeklődést keltett a nagyszámú megjelent kisebb gazdakörében.

A verseny eredménye általában jónak mondható, a mennyiben sikerült úgy a több — mint az egysoros kapálógépek közt kiválóan alkalmas és a magyarországi gazdasági viszonyoknak is teljesen megfelelő gépeket találni.

A kedvezőtlen időjárás ugyan gátolta és hátráltatta a bizottság működését, de annál inkább kitüntette a versenyző gépek használhatóságát, amennyiben azok még kedvezőtlen viszonyok közt is legnagyobbbrészt teljesen jó munkát voltak képesek végezni.

A versenyt rendező egyesületek nagy köszönettel tartoznak a tótmezei uradalom tulajdonosának, gróf Károlyi Lajosnak, aki nagy előzékenységgel bocsátotta rendelkezésre a versenyterületet és fogatokat s aki a nagyszámú megjelent vendégek elhelyezéséről és ellátásáról is gondoskodott, de köszönet illeti meg az uradalom tisztárait is, mely a verseny rendezése körül elismerésre méltó buzgalmat fejtett ki.

A verseny eredményéről a „Köztelek” egyik legközelebbi számában fogunk részletesen beszámolni.

i. S. P.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei.	867
Iparpártolás.	867
Gazdasági egyesületek mozgama.	874
A viharágyuk kérdéséhez.	874
Nemzetközi fogatos kapálógép-verseny.	875
Tárca.	
Burjánt kinevezik.	868
Növénytermelés.	
Termelési kísérlet a nemesített alcuthi és szé- kely tengerivel.	869
Allattenyésztés.	
A bonyhádi szarvasmarha.	870
Gazdasági növénytan.	
Pusztuló árpavetések.	871
Takarmányozás.	
Tejhulladékok értékesítése hizosértesekkel.	872
Néhány szó az olajpogácsák vásárlásáról.	872
Szőlőszet, Kertészet.	
Közeledik a szőlő-zöldőjtés ideje.	873
Levélzékrony.	873
Irodalom.	874
Vegyesek.	875
Kereskedelem, tőzsde.	878—879

A m. kir. mezőgazdasági muzeum gyűjteményei a VII. ker., Kerepesi út 72. szám alatti házban megtekinthetők a hétfői és az ünnepek követő napok kivételével:

naponként d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Hétfői és az ünnepek követő napokon a muzeum zárva van.

A muzeum látogatása ingyenes.

A legközelebbi villamos-kocsimegállóhely a Kerepesi-úton: a városból jövet VII. ker., Alsó-erdősor utca sarkán, a városba menet VIII. ker., a Kenyérmező-utca sarkán van.

A magyar kir. földtani intézet muzeuma a közönségnek díjtalanul nyitva áll minden vasárnap és csütörtökön, délelőtt 10—1-ig.

Más napokon, hétfői és péntek kivételével, délelőtt 10—1-ig, egy korona személyenkénti belépő díj lefizetése után tekinthető meg.

A „Köztelek“ legközelebbi száma a pünkösdi kettős ünnep miatt június hó 9-én fog megjelenni. Az elmaradó számot a mai és a legközelebbi szám tartalmának megővítésével kárpótoljuk.

Szerk.

Esküvő. *Buday* Barna az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület titkárja, a „Köztelek“ társ-szerkesztője, június hó 4-én vezeti oltárhoz Ó-Fehértón Szabolcsmegyében *Buday* Mariskát, *Buday* Ferencz nyiregyházi ügyvéd leányát. Amidőn kedves kartársunk családi fészket alapít magának, ezuton is a legteljesebb boldogságot kívánjuk neki s tudjuk, hogy a „Köztelek“ olvasói, akiknek tollával eddig is annyiszor szerzett okulást és élvezetet, őszintén osztoznak örömlükben s ezen örömlükjüket azokkal az őszinte jó kívánságokkal osztják, amelyeket nemcsak a jó barát, hanem a közéletnek hivatott és lelkes munkása a legszelebb köröktől méltán megérdemel. Adja az Ég, hogy az a megelégedett boldogság, mely kollegánk szívét életének e legfontosabb percében be fogja tölteni, állandó kísérője maradjon, hogy közpályai működésének terheit a családi szentség boldogságában kipihenve, működését lankadatlan erővel folytathassa a mezőgazdasági ügyek előbbrevitele terén.

Fagykárosultak figyelmébe. A földmivélésügyi miniszter utasította a szőlőszeti és borászati felügyelőket, hogy ott, ahol a szőlőket az ideai késői fagyok érték, a fagy által megtámadott szőlőkék további helyes kezelésére s a bajok orvoslására a szőlőbirtokosoknak a megfelelő utbaigazításokat és szaktanácsokat adják meg és világosítsák fel a szőlőbirtokosokat, minő eljárást kell követniök arra nézve, hogy az elemi csapások által okozott károk rendkívüli eseteiben a közadók kezeléséről szóló törvény rendelkezései értelmében járó adóelengedés iránt való igényeiket miként érvényesítsék. Ugyanezen alkalommal utasította a földmivélésügyi miniszter a szőlőszeti és borászati felügyelőket egyszer s mindenkorra, hogy elemi csapások bekövetkezése, vagy a szőlőnek akár állati, akár növényi ellenségei föllépte és elterjedése esetére külön rendelet bevarása nélkül a szőlőbirtokosoknak a védekezésre vagy az orvoslásra szükséges eljárások megmagyarázásával és demonstrálásával valamint általában megfelelő utmutatók és szaktanácsok megadásával segítségére siessenek.

A „Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle“ 3. füzeté a következő tartalommal jelent meg: I. *Értekezések.* Dr. *Takács* Sándor. A dunai hajózás a XVI. és XVII. században. (I. közlemény.) I. A Duna régi folyása és szabályozása; két tervrajzzal. II. *Hajózás és hajóépítés.* III. A bécsi „Lärnpecheramt“ hajói a Dunán. — II. *Adatok.* A sempthei molnárok 1646-iki czéhszabályai. Utasítás a hadi élelmezési főbiztos részére 1567-ből. Báttaszék 1721-iki törvénye. Fortunato Pratti kamarai

építész-mérnök 1715-iki utasítása. Erdélyi postarendtartás 1634-ből. Vásárszabadalmak jegyzéke. A Királyi Könyvekől összeállította: dr. *Illésy* János. (IV. pótközlemény.) — *Vegyések.* Pör Antal: Adatok a XIV. századi bevándorlókról. *Sörös* Pongrácz: A komáromi rév és vám 1373—1490 ig. T. K.: Bölények Nádasy vadaskertjében 1551-ben. T. K.: Lubinai tányérsinálók 1643-ban. T. K.: A Rákóczyak regézi üveghutája. — IV. *Gazdaságtörténelmi értesítő.* Közgazdasági Szemle. Akadémiai Értesítő. Ethnographia. Katholikus Szemle. Sitzungsberichte der kais. Akademie der Wissenschaften in Wien. Archiv für Religionwissenschaft.

Utasítás a jég elleni védekezéshez. A földmivélésügyi miniszter megbízásából az országos meteorologiai és földmágnességi intézet „Utasítás a jég elleni védekezésre viharágyokkal“ czim alatt egy kis füzetet adott ki, mely röviden ismerteti mindazon tudnivalókat, melyek a viharágyokkal való védekezés szervezésénél és a viharágyok kezelésénél szükségesek. A kis füzet a gazdasági egyesületek, szakiskolák és szakközegek utján több ezer példányban osztatik szét s azonkívül ingyen megküldetik mindazoknak, kik azért egyszerű levelezőlapon akár a földmivélésügyi miniszterium IV. 3. b. ügyosztályához, akár az említett intézethez (Budapest, II. Fő-utca 6. sz.) fordulnak.

Északamerikai liszt kivitel. Amerikában a gabonát olcsóbban szállítják, mint a lisztet. Ezen körülmény abban leli magyarázatát, hogy a gabona nyerstermény, melynek csak mintegy 70%-a dolgozható fel; a liszt pedig gyártmány és mint ilyen értékesebb. Az értékkülönbség nagyobb a nyersterményeknél előálló veszteség hányadánál is. Ezen díj-szabási különbség alapján az amerikai malmok sikra szállnak a gabonakivitel ellen; mert mint kiszámították, az elmúlt évben mintegy 82 millió bushel búzát vittek ki liszt alakjában; a kivitt gabona sulya pedig 1376 millió bushel volt. Ha utóbbi mennyiséget liszté feldolgozva szállították volna a vasutak, 18 millió dollárnál nagyobb bevételt értek volna el. Kimutatták azt is, hogy a rendkívüli olcsó gabonakiviteli tarifák következtében az angol molnár az amerikai buza feldolgozásával 100 fontonként 17¹/₂ ctssal előnyösebb helyzetben van, mint az amerikai. Nem esoda tehát, hogy ily tarifapolitika mellett kész gyártmány-kivitele nem oly mérvű, mint a nyersanyagé. Minthogy a felszólamlások nem használtak az „Interstate-Commerce-Commissionhoz“ fordultak panaszukkal; mely ennek jogosultságát elismerve, elrendelte, hogy lisztért legfeljebb 2 ctssal magasabb díj szedhető, mint a gabonáért. Így aztán el lehetünk rá készülve, hogy az amerikai gabonaversenyen kívül az amerikai liszt versenye is érzékenyen fogja kivitelnket befolyásolni.

A gabonaárak előrelátható változásáról. Következő sorokat vettük a földmivélésügyi miniszteriumból: „A „Köztelek“ május 26-iki számában oly értelmű közlemény jelent meg, mintha a földmivélésügyi miniszter a múlt évben arra figyelmeztette volna a gazdaközönseget, hogy várjon a gabonaeladással, mert a ga-

bona ára, különösen a búzáé, emelkedni fog. E közleményre nézve szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy a földmivélésügyi miniszter az árák várható alakulásáról soha semmiféle alakban sem véleményt nem nyilvánított, sem a gazdaközönseget gabonájának eladásában, tehát tisztán a gazda körülményeitől és belátásától függő kérdésben semmi irányban sem igyekezett befolyásolni, sőt ilyirányú publikációkat elvi szempontból jövőre sem szándékozik tenni. A közlemény valószínűleg összetévesztette a kérdést a földmivélésügyi miniszternek harmad éve több ízben hangoztatott abbéli tanácsával, melyben főleg a kisgazdákat arra intette, hogy a várható termésükkel való tőzsdei spekulációkkal, mint egyáltalán nem nekik való ügyletekkel ne foglalkozzanak.“

Részünkről is konstataljuk, hogy a földmivélésügyi miniszter direkt alakban a gazdákat nem figyelmeztette a gabonaeladással való tartózkodásra s a szóban forgó közlemény szerzője ezt a figyelmeztetést csak mint konkluziót merítette a termésstatisztikából.

Lisztkivitelünk előmozdítása érdekében a kereskedelmi miniszter ezévi január 1-től visszavonásig különböző szállítási kedvezéseket ad. Nevezetesen a Szuezen tul fekvő, valamint északafrikai kikötőkbe fönnálló kedvezéseket az összes vámkülföldi kikötőkbe indított liszt-küldeményekre kiterjesztette. Mindazokról a vidéki malom-állomásokról, melyek Fiumétól távolabb vagy ugyanabban a távolságban vannak mint Budapest, mérsékelt díjtétel alkalmaztatik a m. kir. államvasutak egész vonalára. Ezekről a vidéki malom-állomásokról eddig a budapest—fiumei 80 filléres engedmény volt érvényes; az új mérsékelt díjtételek további kedvezéseket foglalnak magukban, hogy a budapesti és vidéki malmok közt Fiumén át kiviteltre kerülő lisztforgalomban paritás létesíthessék. Ezen kívül arra az esetre, ha Fiumén át egy év alatt legalább 30,000 tonna liszt szállítatik el, a budapest—fiumei tételnek megfelelő 106 fillérenél alacsonyabb mérsékelt díjtételek kivételével, a többi díjtételekből 100 kg.-kint 6 fillérnyi supperrefekciót adnak. Oly liszt-küldemények után, melyek a m. kir. államvasutak vonalain s a vonatkozó magyar vasutak mentén fekvő malom-állomásokról Oderbergen, Marcheggén, L/m. Bruckon s egyéb szárazföldi kiviteli utirányokon át a nyugati vámkülföldre szállítatnak s a m. kir. államvasutak vonalain legalább 200 kilométer távolságot befutnak, 100 kgr.-kint 20 fillér, 200 km.-nál kisebb, de legalább 50 km. távolság után pedig aránylagosan kisebb refekcia folyósíttassék. Végül pedig az Adria a hajóin szállított liszt-küldemények után a hajózási viteldíjakkól megfelelő visszatérítést ad.

Mezőgazdasági alkalmazottak fegyvergyakorlata. A földmivélésügyi miniszter értesítése szerint a cs. és kir. közöshadügyminiszter folyó évi február hó 24-én 699. sz. alatt kibocsátott körrendeletével akként intézkedett, hogy a mezőgazdák és mezei gazdaságnál alkalmazott egyének a fegyvergyakorlatra lehetőleg oly időben hivassanak be, a midőn ők a szántás-vetés és aratás munkálataira való tekintettel ezeknél a munkáknál a legkönnyebben nélkülözhető s az illető hadtest-

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása
 ajánlható
Mauthner Ödön cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
 Budapest, VI., Andrassy-ut 23.

parancsnokságokat egyuttal utasította, hogy a tényleges állományban beállott fogatékok fedezése végett, különösen aratás idejében, amennyire csak lehetséges csakis oly fegyvergyakorlatra köteles tartalékosok, illetőleg póttartalékosok hívassanak be, a kik a mezőgazdasági munkások sorába nem tartoznak, amennyiben pedig a mezei munkával foglalkozó ily nem tényleges állományú legénységnek behivatása az említett okból mégis elkerülhetlenül szükségessé válnék, ezeknek a fegyvergyakorlatok alól leendő fölmentése iránt benyújtott indokolt kérvényeik mindannyiszor figyelembe vétessenek.

Magyar-óvári szarvasmarhatenyésztési egyesület borjulegelőjének megnyitása. Folyó hó 15-én tartotta meg a Magyar-óvári szarvasmarhatenyésztési egyesület a hédervári uradalom támogatásával a vidékszarvasmarhatenyésztés-fejlesztése érdekében létesített borjulegelőjének megnyitását.

Az idej felhajtás szám tekintetében mögötte áll ugyan a múlt évben felhajtott 140 drbnak, de minőség dolgában különösen a fajtajelleg egyöntetőségét illetőleg máris nagy javulás konstatalható, amely körülmény évről-évre annyival is inkább lesz észrevehető és várható, mert az egyesület tagjai, akik kivétel nélkül kiscgazdák állanak, máris kezdik ismerni, sőt a bíráló alkalmával egyesek közülök egyenesen rámutattak egyik-másik állatnál előfordult fajta-jellegtől eltérő szabálytalanságra.

Számban való megapadás azon körülménynek tudandó be, hogy az egyesület szabályait a múlt évhez, amikor is tínő és 2 évesnél idősebb állat is vitetett legelőre, akként módosította, hogy csakis 1/2-2 éves üsző fogadtatik el.

Az egyesület saját legelővel nem rendelkezik, hanem e célra az uradalom az állatok számának megfelelő nagyságu legelő-területet enged át duna-szegi rétjéből darabonként 14 korona fűbért, azon hozzáadással, ha netán a legelőt az állatoknak árvízveszedelem miatt a lekötés vagyis október 30-ika előtt el kellene hagyniok, úgy minden ki nem használt hétért a fenti 14 korona összegből kártérítésképen 40 fillért az uradalom visszatérít.

Felhajtás alkalmával minden állat az egyesület által folyó szám szerint füljegyzővel lesz ellátva s nyilvántartási jegyzék szerint az uradalom erre kirendelt alkalmazottjának átadva.

Ha a legeltetési időny alatt az állatok közül a legelőn elhullana, úgy az elhullott állat az uradalom, az egyesület, valamint a tulajdonos becsülője által megbecsültetik s a tényleges értékének — amely azonban 120 koronát meg nem haladhat — 1/5-része az egyesület pénztárából a károsult fél kezeihez rögtön lefizetetik s a kár a kölcsönös állatbiztosítás elve szerint 1/5-részen az uradalmat, 1/5-részen az egyesületet és 2/5-részen a biztosítás keretében levő állattulajdonosokat állataik számaránya szerint terheli.

Legelőre nem egyleti tagok állatai is vétetnek fel, de ezek sem díjazás, sem biztosításban nem részesülnek.

Olcsó lőpor a jég elleni védekezéshez. A földmivelségi miniszter közbenjárására a közös hadügyminiszter megengedte, hogy a jég ellen viharágyukkal való védekezéshez szükséges lőport a gazda közönség a katonai szer-tárakból mérsékelt áron, kilogrammonként 76 fillérért szerezhesse be. Ezen kedvezményes áru lőpor a budapesti, gyulafehérvári, kassai, komáromi és temesvári tüzérségi szertáraknál, a nagyszabeni, besztercebányai és pozsonyi tüzérségi fiókszertáraknál és az aradi műszaki tüzérség kezelési osztályánál szerezhető be, ha az arra feljogosított egyesületek, intézetek vagy hivatalos közegek igazolják, hogy a lőpor védekezési célokra fog felhasználni. Ilyen igazol-ványok kiállítására fel vannak jogosítva a gazdasági egyesületek, az országos meteorológiai

és földmágnességi intézet igazgatósága, a vin-czellériskolai igazgatóságok, valamennyi szőlé-szeti és borászati felügyelők, a kik különben közvetlenül is tehetnek megrendeléseket. Mivel pedig a kedvezmény csak abból a célból en-gedélyeztetett, hogy azzal a jég elleni véde-kezés a gazdaközönségnek megkönnyíttessék, a közigazgatási hatóságoknak tétetett kötele-s-ségévé, hogy a lőpor mikénti felhasználását szigorúan ellenőrizzék s az azzal való vissza-élés azonnal a kedvezmény megszüntetését vonja maga után.

Lapunk mai számához az általánosán előnyösen ismert *Biehn* János aszfalt- és vegy-termekek gyárának a *valódi aszfalt fedelmezekre* vonatkozó prospektusa van mellékelve, melyre olvasóink szíves figyelmét felhívjuk.

NYILTTÉR. *)

Szuperfoszfátot,

kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,
kovasavas-kálit,
(dohánytrágyázásra)

••• kénport, •••

(legfinomabb = 78% Chancel oldium ellen)

rézgálicot, 98% 99%

legolcsóbban szállit a

"HUNGÁRIA"

MŰTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN,
V. KER. FÜRDŐ-UTCZA 8. SZÁM.

A
jövő vámpolitikája
és

uj vámtarifánk.

Az Országos Magyar Gazd. Egyesület

vámügyi bizottságának megbízásából
irta:

RUBINEK GYULA

az O. M. G. E. ügyvezető titkárja.

Nagy kvart alak 320 lap.

Ára 10 korona.

Megrendelhető a

„Köztelek” kiadóhivatalában.

*) Az e rovat alatt közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti gyapjú-aukeziókra,

melyek idej első sorozata f. év. július hó 4-én veszi
kezdetét. Az aukeziókra felküldött és „Gyapjúár-
verési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar”
címmel gyapjúkudományok a M. A. V. összes
vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen
raktározásban részesülnek.
Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítá-
ással szolgál:
Gyapjúárverési vállalat

HELLER M. s TÁRSA,

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 13.

Felhívás

tejfőlözógép versenyre!

Nyílt levél az összes tejjgazdasági gép-
gyárosokhoz és azok képviselőihez!

Tudomásomra jutott, hogy az ujonnan meg-
alakuló falusi tejszövetkezeteknél és egyes
tejjgazdasággal foglalkozó birtokosoknál kü-
lönböző rendszerű tejfőlöző gépeket arra
való hivatkozással ajánlanak és adnak el,
hogy az illető főlözőgépek ép olyan töké-
letes módon választják a zsírt a tejből,
mint az alfa separatorok. Szükségesnek
vélem a gazdaközönség érdekeinek szem
előtt tartásával e tekintetben felvilágosítást
nyújtani.

Hivatkozhatnék ugyan az 1899. évben
legutóbban Angolországban megtartott ver-
senyre, hol az alfa separator messze felül-
multa az összes használatban lévő főlöző
gépeket. De, hogy a t. gazdaközönségnek
alkalma legyen az alfa separator ver-
senyképességéről és felülmulhatatlan-
ságáról meggyőződést szerezni, tisztelettel
felhívom az összes főlözőgép gyárosokat és
azok képviselőit: vegyenek részt egy Buda-
pesten rendezendő főlözőgép versenyben,
hadd lássa a t. gazdaközönség, mely géppel
minő eredményeket és minő kihasználást
lehet elérni.

Hogy pedig a versenytől való tartózkodást
semmi kifogással megokolni ne lehessen,
kijelentem, hogy a főlözőgép-verseny összes
hivatalos és rendezési költségeit viselni
fogom, a verseny tehát a t. főlözőgép el-
adóknak költséget nem fog okozni, to-
vábbá, hogy a földmivelségi miniszterhez
beadványt intéztem, melyben szakközegének
s megbízottjának a versenyre való kiküldé-
tését kértem. Egyuttal kötelezően kijelen-
tettem, hogy a kiküldendő közeg intézkedé-
seinek magamat alávetem. Ennélfogva tisz-
telettel felkérem a főlözőgép gyárosokat és
képviselőit, szíveskedjenek a versenyben való
részvételüket velem tudatni, hogy a kellő
intézkedéseket megtehessem.

PFANHAUSER ALFRED mérnök,

976

az Alfa-Separator Részvénytársaság
igazgatósági tagja.

Megjelent az „Országos Magyar Gazda-
sági Egyesület” kiadásában *Az Ujlaki Uradalom
Üzleti berendezése a „Köztelek” szerkesztősége*
által kitüntetett pályamű. Két tábla hat ábrával.
Irtá: Wiener Moszkó. Egy hazai belterjes
uradalom üzleti ágának jövedelmezőségére és
az egyes üzleti ágak viszonyára vonatkozó
részletes adatok ismertetése. 104 oldalas csinos
könyv, ára portómentes megküldéssel: 55
krajczár. Megrendelések a kiadóhivatalba
intézendők.

A szőlők védelme az oidium (lisztharmat) ellen.

Szőlőink újabb veszedelme az **oidium** (lisztharmat), mely mint az országut szürke pora rakodik le a zöld részekre, kiválólag pedig a szőlő **bogyójára** és elrohasztja a termést. A szőlő **oidium** betegsége ellen azonban lehet védekezni. **Kénport** szoktak fújtatni a tőkékre, amely a bajt megöli. A tiszta kénport azonban igen sokszor hamisítják és hatása függ az időjárástól. Ha nincsen legalább 25° C meleg, nem hat, szél lefújja, eső lemossa, hiába poroztunk. Ezen a bajon segít a **dr. Aschenbrandt-féle réz-kénpor**, melyet igen finoman porozunk a tőkékre s amely megfelelő összetételénél fogva igen jól **oda tapad** a szőlőre és így hatása az **időjárástól sokkal függetlenebb** mint a tiszta kénporé. Ritkábban is kell vele porozni, kevesebb is fogy belőle s így ha nagy réztartalmánál fogva kissé drágább is mint a tiszta kénpor, használata annál mégis előnyösebb. A **dr. Aschenbrandt-féle „réz-kénpor“** olmozott zsákokban, védjeggyel szállítatik. Ára 50 kgs zsákban a kg. 52 fillér; 10 kgs zsákban a kg. 56 fillér; 5 kgs zsákban a kg. 56 fillér. Megrendelhető a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél“ és a „Borászati Lapok“ kiadóhivatalánál Budapesten. Ez utóbbi ingyen küldi meg annak, aki hozzá levelezőlapon fordul, az **oidium ellen való védekezésről** szóló népies füzetet.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Napi jelentés a gabonázletről. 1900 június 1.

A mai határidőzlet egyetemben a készáru piacczal gyenge forgalom mellett ment végbe, csak immelámmal kötetett holmi változatlan áron. Az októberi buza alig változott, míg délfelé egy kis esőre — mely állítólag kártékony befolyással lehet a vetésekre, — egy csekélységgel megszilárdult. Kitejezett irányzat azonban nem konstatalható.

Készáruban, mint már fentebb említettük, alig került 7—8000 q. buza forgalomba, a malmok nehezen kötik meg az üzletet s inkább 10 fillérrel alacsonyabb áron voltak hajlandók vásárlásokat eszközölni. Ma volt már az első júniusi felmondási nap, mely alkalommal mégis 40000 m. buza került szállításra, míg tengeriből nem volt felmondás. A napihozatal mérsékelt és 13000 m. tesz ki.

Az árjegyzés 100 kg.-ra vonatkozik:

Eladatott:	
Buza:	
Tí szarvadeki:	100 mtm. 81 kg K. 16-25 3 óra
	60 " 80 " " 16-25 " "
	1750 " 80 " " 16-30 " "
	100 " 80 " " 16-10 " "
	100 " 80 " " 16-10 " "
	100 " 79 " " 16-50 " "
	100 " 79 " " 16-25 " "
	100 " 78 " " 16- " " "
	100 mm. 78 " K. 15-80 3 óra
	400 " 78 " " 16- " " "
	100 " 78 " " 15-80 " "
	100 " 78 " " 15-80 " "
	100 " 77 " " 15-90 " "
	100 " 76 " " 15-90 " "
	200 " 77 " " 15-90 " "

Pestmegyevidéki:	500 mm. 79 kg. K. 15-90 3 óra.
	100 " 79 " " 15-60 " "
	100 " 78 " " 15-70 " "
	400 " 77 " " 16- " " "
	100 " 77 " " 15-80 " "
	200 " 76 " " 15-70 " "
	650 " 76 " " 15-70 " "
Fehérmegyevidéi:	1300 " 78 " " 16-10 " "
Bácskai:	150 " 75 " " 15-85 " "
	200 " 74 " " 15-50 " "
	150 " 74 " " 15-50 " "

Árpában vontatott forgalom és mérsékelt kínálat mellett az árak változatlanok; takarmányárpáért 11.20—60-ig fizettek, míg a sörgyarak távoltartják még magukat a vételektől.

Rozsban az üzlet kedvetlen minőség szerint 13.20—14 K-ig érhető el.

Tengeriben jobb kínálat mellett az árak gyengén tartottak, szokványáruért helyben 11.—11.20 K. jegyzünk. Különösen uszályáru kínálnak, míg ab állomás már kevés áru van. Zab változatlan.

Határidők egy órai zárlat

Buza októberre 1900.	16.04—06—
Tengeri júliusra	11.16—18—
aug-ra	11.28—30—
Rozs októberre	14.28—30—
Zab októberre	10.28—30—

Szeszüzlet.

Szesz. (Goldfinger Gábor szeszgyári képviselő tudósítása.)

A szeszüzletben e héten az üzletmenet élénk volt és nagyobb tételek változatlan szilárd áron jöttek forgalomba. Elkelt finomított szesz nagyban azonnali szállításra 116-50—117-50 K. adózva, adózatlanul 46-50—47-50 K. helybeli gyárak által.

Vidéki finomítottgyárak által finomított szesz nagyban 114-50—115.—K. adózva és 44-50—45.—K. adózatlanul kelt el azonnali valamint júliusi szállításra.

Élesztőszesz szilárd és jó vételkedv mellett adózva 116-50—117-50 K., adózatlanul 46-50—47-50 K. kelt.

A denaturált és adózott nyersszesz ára változatlan.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz e héten gyéren volt kínálva és csak néhány kisebb tétel került forgalomba 38.—38.50 K. azonnali, valamint későbbi szállításra.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 38-50—39.—korona.

Bécsi jegyzés 42.—42-40 korona, kontingens nyersszeszt.

Prágai jegyzés 112.—112-1/2 korona adózott és 39-71.—korona adózatlan szeszt.

Trieszti jegyzés 19-50—20.—korona kiviteli szeszt 90% hektoliterre.

Kivitelre e héten több kocsi rakomány finomított szeszt vásároltak, mely Üszkút felé lett szállítva.

Vidéki szeszgyárak közül: Losonc, N.-Tapolcsány, Temesvár 1/2 koronával drágábban, a többiek változatlanul jegyeznek.

Budapesti zárlatdrák e héten: Finomított szesz 116-50—117-50 korona, élesztőszesz 116-50—117-50 K., nyersszesz adózva 114-50—115-50 korona, nyersszesz adózatlan (exkontingens) ————— korona, denaturált szesz 37.—37-50 korona. Kontingens nyersszesz ————— korona.

Az árak 10.000 literfokként hordó nélkül bérmentve budapesti vasútállomáshoz szállítva készpénzfizetés mellett értendők.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Tekintve az előhaladott évszakot, az üzlet ezidő szerint már csendes. A forgalom javarésze *muharmagra* és kölesre szorítkozik, amelyekből nagyobb mennyiségek keltek el. Élénk keresletre találtak a zöldtrágyázásra és zöldtakarmányozásra szolgáló növények magvai, különösen *tavaszi borsó, csillagfürt, pohánka, lófogu tengeri* stb. Luczernából is kelt valamelyes, épügy takarmányrépából.

Jegyzések nyers áruért 100 kgonként Budapesten értve:

Luczerna, francia	128—132
Luczerna, magyar	108—110
Muharmag	17—18

Hedrich és Strauss „Királyalom“ üzleti tudósítása a „Köztelek“ részére. 1900. május 31-én.

Rozsliszt

Szám:	0	O/I	I.	II.	III.	WR.
Ár: Kor.	24.20	23.20	22.50	22.—	19.20	16.60 21.40

Küleskása:

Szám:	0	1	2	3	4
Ár: Kor.	26.—	25.—	24.—	22.50	21.—

Rizstakarmány	Árpadara	Takarmánydara
10.20 K.	10.50 K.	9.80 K.

Rozskorpa

9.80

Áraink 100 kgonként, helyben, elegysúlyt tisztasulynak véve, zsákkal együtt értendők.

Az Erzsébet Gőzmalom-Társaság üzleti tudósítása a „Köztelek“ részére. Budapest, 1900. május 31-én. Kötelezettség nélküli árak 100 kilónként, teljsúlyt tisztasulynak értve, zsákosul, a budapesti vasúti vagy hajóállomáshoz szállítva:

Buzaliszt

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7	7 1/2
Ár K.:	27.40	26.—	24.20	23.—	22.40	21	20	19.30	16 20 14 80

8-as takarmányliszt finom buzakorpa goromba

korona	11.60	9.40	9.40
--------	-------	------	------

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) eladott élelmicikkékre áráiról.

Magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetkezetek fizetési jelentése. 1900. május hó 30-áról.

Forgalmunk a hét első felében közepes volt. Nagyrészt tojást, élőbaromfit, vaját és zöldségféléket adtunk el. Az irányzat, tojás kivételével, mely folytonos élénk kereslet tárgyát képezte s magasabb áron kelt el, lanyha. A húszület szintén csendes.

Eladásaink:

I. alföldi tojás 59—60, erdélyi 58—59 koronával kelt el eredeti ládánként.

Élő baromfikból elkelt csirke, nagyság szerint 1-20—1-80, fiatal liba 1-80—3-00 koronáért páronként. Óz 140—160 fillér egészen s kgonként.

Tejtermékeknél az irányzat kedvezőbb lett. Hozatalainkat nagyrészt változatlan áron külföldön helyeztük el. Ia teavaj 2—2-20, főzővaj 1.40—1.60 K., túró 20—24 fillér kgonként nagyban.

Zöldségfélék elhanyagoltak, eladtunk tököt 40—60 kalarábét 3.00—4.40, ugorkát 20—30 koronáért százát. Spárga bőséges hozatalok folytán szintén vesztett árából. Minőség szerint elhelyeztünk: I. rendűt 1-00—1-20 K., közepeset 60—70 fillért kilóját.

Ujdonságok: Dinnye, nagyság szerint 2—10 K. drbja. Eper 160—180 fillér kilója. Barack 70—80 fillér darabja.

Hivatalos árjegyzés

Budapest székesfőváros vásárcsarnokaiban eladott élelmicikkekről. Budapest, 1900. május 31-ről.

Hus és hustermekek. Marhahus 1 q. hátulja I. rendű 103—112, II. r. 100—108, III. r. 96—100, eleje I. r. 96—100, II. r. 92—96, III. r. 68—92, borjúhús 1 q. hátulja I. r. 94—100, II. r. 90—94, eleje I. r. 84—90, II. r. 76—84, bárány 1 darab hátulja —————, eleje —————, birkahus 1 q. hátulja I. r. 86—92, II. r. 76—80, eleje I. r. 74—80, II. r. 64—74, sertéshus 1 q. szalonával budapesti —————, vidéki 94—100, szalonna nélkül budapesti 80—92, vidéki 72—90, sertéshus pörköltnek való —————, kocsonyának való —————, füstölt budapesti I. r. —————, vidéki II. r. 1 q. 124—130, malacz élő, szopós I. r. : drb 5.00—7.00, tisztított I. r. 1 kg. 0.—0.—, sonka 1 kg. nyers, belf. hentesáru 0.90—1.20, füstölt belf. csonttal 0.90—1.50, csont nélkül 1.20—1.70, sonka füstölt prágai, csonttal 1.70—2.00, csont nélkül 2.20—2.20, kolbász 1 kg. nyers —————, füstölt I. r. 1.40—1.80, szalonna 1 q. —————, sózott 104—108, füstölt 96—120, sertésszír 1 q. hordóval 116—120, hordó nélkül budapesti I. r. 112—116, szalámi 1 kg. belföldi 260—300, prágai ————— korona.

Baromfi. a) Élő: (1 pár) csirke rántani való 0.90—1.40, tyúk belföldi I. r. 2.20—2.40, kappan hizott I. r. 0.00—0.00, sovány 0.20—0.00, rucza hizott I. r. 0.00—0.00, sovány belföldi 2.20—2.40, liba fiatal ujdonság 0.—0.—, lud hizott I. r. —————,00, sovány

belföldi 0.—0.—, pulyka hizott I. r. 0.—00.—, sovány belföldi 4.0—4.80 korona. — b) *Tisztított*: csirke I. r. 1 drb 1.20—1.60, tyúk I. r. 1 drb 1.50—2.20, kappan hizott 1 kg. —, I drb 2.00—4.00, rucza hizott 1 drb 1.60—2.80, 1 kg. 1.12—1.20, lud hizott 1 kg. 1.04—1.16, 1 drb 4.—6.50, magló 1 kg. —, 1 drb —, pulyka hizott 1 kg. 0.00—0.00, 1 drb —, magló 1 kg. —, 1 drb —, ludmáj 1 kg. 2.40—3.20, nagy 1 drb 1.00—2.00, ludzsír 1 kg. 1.80—2.00 korona.

Hal. *Élő*: (1 kg.) harcsa 1.60—1.80, csuka 0.00—0.00, ponty dunai nagy 1.80—2.00, márna 0.00—0.00, süllő balatoni —, czompó 1.50—1.60, pisztráng nagy —, kecsge 0.00—0.—, angolna —, apró kevert 0.60—1.00. Lazac rajnai 1 kg. 0.— korona.

Tej és tejtermékek. Tej teljes 1 liter 0.16—0.16, lefölözött 0.12—0.12, tejfel 0.50—0.56, teavaj 1 kg. 1.70—2.20, főző darabos 1.20—1.60, szedett 1.20—1.60, olvasztott —, margarin I. rendű —, II. r. —, tehénturó I. r. 0.16—0.24, juhturó 0.92—1.12, liptói 0.80—1.28, juhsajt 90—92, ementáli belföldi 1.60—1.60, grói belföldi 0.80—1.20 korona.

Liszt és kenyérmékek. Kenyérliszt 1 q. —, kenyér monori, fehér hosszú 1 kg. 0.26—0.26, barna 0.22—0.22, rozs 0.22—0.22 korona.

Száraz főzelék. Lencse belföldi 1 q. —00—00, külföldi 36.00—56.00, borsó hazai héjas 20.00—24.00, koptatót 26.00—30.00, külföldi héjas 20.00—34.00, bab fehér apró 14.00—18.00, nagy 14.00—16.00, szines 12.00—20.00 korona.

Tojás. Friss teatojás 100 drb 4.20—4.24, alföldi (1440 drb) 57.00—58.00, erdélyi (1440 drb) 56.00—57.00, szerb (1440 drb) —, apró (1680 drb) —, meszes tojás — korona.

Zöltség. Sárgarépa 100 köt. —, I. r. 1 q. 6.00—8.00, petrezselyem új. 100 köt. —, I. r. 1 q. 36.00—40.00, zeller I. r. 100 drb 14.00—28.00, karalábé I. r. 100 drb 2.00—10.00, vörshagyma új. belföldi 100 köt. —, érett makói 1 q. —00—00, fokhagyma I. r. 1 q. 28.00—36.00, cékia I. r. 100 drb 0.—0.—, II. r. 0.—0.—, fejeskáposzta I. r. 100 drb —00—00, kelkáposzta I. r. 100 darab 4.00—5.00, vörshagyma I. r. 100 drb 0.00—00.00, fejes saláta I. r. 100 drb 1.00—1.60, költött saláta 100 drb —, burgonya 1 vagon sárga 600.0—640.0, fehér 400.00—480.00, rózsá 1 q. 5.40—6.60, fekete retek kicsiny 100 drb 1.20—2.40, ugorka 100 drb savanyítani való —, savanyított 3.60—5.20, nagy salátának —, paradicsom olasz 1 q. —00—00, belföldi —, zöld paprika 100 drb 4.—8.—, tök főzni való 100 drb —, zöldborsó hüvelyes 1 q. 20.—24.—, kifjett —, zöldborsó hüvelyes 1 q. 100—120, kifejtett —, karfiol 100 drb —00—00, torma belföldi nagy édes 1 q. 24.00—34.00, spárga 1 kg. 0.60—1.20 korona.

Gyümölcs. Alma, nyári édes 1 q. —, rétesbe való 00.00—00.00, vajkörte nagy I. r. 1 q. —, közönséges kevert körte 1 q. 00.00—00.00, szilva magvaváló nagy I. r. 1 q. —, nem magvaváló vörös 1 q. —, ringló nemes I. r. 1 q. —, barack kajszin 1 q. —, ószi 1 q. —, magvaváló 1 q. —, nem magvaváló 1 q. —, szőlő fehér mézes csemege 1 q. 00.00—00.00, közönséges kevert I. r. 1 q. —, meggy nagyszemű kem. 1 q. —, apró szemű 1 q. —, eper (szamócza) 1 kg. 1.—1.60, málna 1 kg. —, szeder 1 liter —, görög dinnye nagy I. r. 10 drb —, kicsiny 100 drb —, sárga dinnye nemes I. r. 100 drb —, II. r. 100 darab —, dió nagy papírhéjú 1 q. 00.00—00.00, apró kemény heju I. r. 1 q. 00.00—00.00, mogyoró nagy olasz 1 q. —00—00, gesztenye olasz nagy 1 q. 0.—0.—, belföldi 1 q. —, narancs messzinai 100 darab 3.80—8.—, pugliai 100 drb 5.00—8.00, mandarin 100 drb 0.00—0.00, citrom I. r. 100 drb 3.00—3.60, füge hordós 1 q. 32.00—36.00, koszoru 1 q. 40.00—44.00, datolya sajtolt I. r. 1 q. 80.00—84.00, mazsolaszőlő (fehér) 1 q. 70.00—112.00, szőlő passatutti 1 q. —, 1 q. —, szerb szőlő 1 q. — korona.

Fűszer. Ital. Paprika I. r. 1 q. 160.00—220.00, II. r. 1 q. 140.00—180.00, mák 1 q. 50.00—60.00, méz csurgatott 1 q. 80.00—104.00, lépes 1 q. —, köménymag 1 q. —, boróka 1 kg. —, házi szappan szin I. r. 1 q. 56.00—60.00, közönséges II. r. 48.00—52.00, bor fehér asztali palackokban 1 hl. 40.—42.—, vörös bor 1 hl. 40.—46.—, házi pálinka palackokban 1 hl. — korona.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-utca, 1900. június 1. A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott a szokott összegekből: 101 szekér réti széna, 8 szekér muhar, 25 szekér zsupszalma, 20 szekér alomszalma, 0 szekér takarmány, 0 szekér tengeriszár, 0 szekér egyéb takarmány (zabosbukkony, lóhere stb.) 300 szék stecska. A forgalom lanyha. Árak fil-ben q-ként a következők: réti széna 400—600, muhar 560—640, zsupszalma 260—320, alomszalma 200—240, egyéb takarmány —, lóhere —, takarmány-szalma —, 100 kéve tengerisz. —, tuczerua —, sarju —, szalmaszecskék 340—380, széna —, új —, zabosbukkony —. Összes kecsiszám 157, súly 227,650 kg.

Állatvásárok.

Budapesti szarómarhavásár. 1900. május hó 31-én. A székesfővárosi községök és marhavásár igazgatóságának jelentése.

Felhajtott: belföldi 1485 db, eladatott — db, galicziai — drb, eladatott — drb, tiroli — drb, eladatott — drb, növendék élős borjú 41 db, eladatott — drb, élős bárány 87 db, eladatott — drb; belföldi — drb, eladatott — drb, galicziai — drb, eladatott — drb, tiroli — drb, eladatott — drb, bécsi öltöt — drb, eladatott — drb, növendék borjú — drb, eladatott — drb, öltöt bárány — drb, eladatott — drb, élős kecske — drb, eladatott — drb.

A borjuvásár lefolyása lassu volt. Árak a következők: Élős borjú: belföldi — koronáig, kivételesen — koronáig drbont, 56—70 koronáig, kivételesen 88 — koronáig sulyra, galicziai —, kiv. — koronáig drbont, — kor.-ig, kiv. — koronáig sulyra, tiroli — koronáig kiv. — koronáig drbont, — koronáig kiv. — koronáig sulyra, növendék borjú —, — koronáig, kiv. — koronáig drbont, 44—52 koronáig, kiv. 54 — koronáig sulyra, Öltöt borjú: belföldi — koronáig, kiv. — koronáig sulyra, galicziai — koronáig, kiv. — koronáig sulyra, tiroli — koronáig, kiv. — koronáig drbont, bécsi — koronáig, kiv. — koronáig sulyra, növendék — koronáig, kiv. — koronáig drbont, élős bárány 12—16 — koronáig páronkint, öltöt bárány — koronáig párja.

Budapesti gazdasági és tenyészmahavásár. 1900. évi május hó 31-én. (A budapesti községök és marhavásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtott: 222 db, ugymint: jármos ökor elsőmin. — db, közép — db, alárendelt — db. Fejőstehén: fehér — db, tarka 117 db, tenyészbika 0 drb, tarka tinó —, fehér — db, jármosbivaly 10 db, bonyhádi 39 db, hizalmi való ökor — db, üsző fehér — db.

Jármosökor és fejőstehénvásár lassu lefolyása volt. Következő árak jegyzettek: Elsőrendű jármos ökor —, középmin. jármos ökor — pár., alárendelt minőségű jármos ökor —, Jármos bivaly — é. s. mm., — K.-ig páronkint. jobb minőségű jármos ökor — mm.-kint é. s., bekötni való ökor — K.-ig. Fejőstehenekért és pedig: Fejőstehén magyar tehén —, tarka kevert származásu tehén 140—220 koronáig darabonkint, bonyhádi tehén 220—330, kiv. — koronáig darabonkint.

Budapesti vágómarhavásár. 1900. évi május hó 31-én. (A budapesti községök és marhavásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtott: 2629 db nagy vágómarha, nevezetesen: 1249 db magyar és tarka ökor, 713 db magyar és tarka tehén, 368 db szerbiai ökor, — db szerb ökor, — db boszniai tehén, 27 db szerbiai tehén, 205 db bika és 67 db bivaly.

Minőség szerint: 821 darab elsőrendű hizott 1536 db középminőségű és 272 db alárendelt min. ökor — db elsőrendű hizott ökor, — db középminőségű ökor és — db alárendelt min. ökor; — db elsőrendű hizott tehén, — db középminőségű tehén, — db alárendelt minőségű tehén.

Vágómarhából 354 drbbal lett több felhajtva, mint a múlt héten és miután az idegen vevők, aránylag a magas árak miatt, tartózkodtak a vásárlástól. a vásár irányzata általában lanyha volt.

Következő árak jegyzettek: Hizott magyar ökor jobb minőségű 60—67—, kivételesen 69—, hizott magyar ökor középminőségű 52—60—, alárendelt minőségű magyar ökor 46—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, kivételesen tarka tehén —, magyar tehén középmin., 42—64—, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, szerbiai ökor jobb minőségű 52—62—, kiv. 64—, szerbiai ökor középminőségű 46—50—, szerbiai ökor alárendelt minőségű —, szerbiai bika 54—68—, kivételesen —, szerbiai bivaly 46—52—, kiv. — koronáig métermázsánkint élősulyban.

Budapesti lóvásár. Budapest, 1900. máj. 31-én. (A budapesti vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

A vásár forgalma gyenge volt. Felhajtott összesen 348 db. Eladatott 220 db, Jobb minőségű lovakból háttas 10 drb, eladatott 3 db, 330—480 K.-ért, könnyebb kocsi (jukker stb.) 6 db, eladatott 1 db 400— K.-ért, nehezebb kocsi (hintós) 25 db, eladatott 14 db 250—380 K.-ért, igás kocsi (nehéz nyugoti faj) 50 db, eladatott 30 db 162—260 K.-ért, penny — db, eladatott 0 db — K.-ért; közép minőségű lovakból: nehezebb félék (fuváros ló stb.) 80 db, eladatott 50 db 120—170 K.-ért, könnyebb félék (parasztló stb.) 140 db, eladatott 95 db 50—115 K.-ért; alárendelt minőségű lovakból 37 db, eladatott 27 db 24—46 K.-ért. Bécsi vágóra vásároltatott 26 db, az állatkert részére vásároltatott 1 darab, tulajdonjogra gyanus ló lefoglatott — db, ragályos betegségre gyanus ló lefoglatott — db, takonykór miatt a gypmesterhez küldetett — db.

Kőbányai sertésvásár. 1900. évi június hó 1-én

(Első magyar sertésálló-részvénytársaság telefon jelentése a „Köztelek” részére.) Az üzlet lanyha volt. *Heti átlag-árak*: Magyar válogatott 320—380 kgros nehéz 102—104 fil., 280—300 kggrammos nehéz 100—102 fil., Öreg 300 kg. tuli 96—98 fil., vidéki sertés könnyű — f. Szerb 90—100 f. Román — tiszta kg. páronkint 45 kgr. ételsúlyvonás és 4°/_o engedmény szokásos. — *Élesárák*: Tengeri új 11:80 — korona, árpa 12:80 kor. Kőbányán átvéve. *Helyi Állomány*: május 25 én maradt 43862 darab. *Felhajtás*: Belföldről 2051 darab, Szerbiából 3758 darab, Romániából — drb, egyéb államokból — darab. Összesen 5809 db. *Főösszeg* 49471 db. *Állomány és felhajtás együtt* — drb. *Felhajtás*: budapesti fogyasztásra (I—X. kerület) 1412 drb, belföldre Budapest környékére 887 drb, Bécsbe 1002 drb, osztrák tartományokba 367 drb, Ausztriába — db. Német birodalomba — darab egyéb országokba — darab, összesen 3687 db. A szappangyárakban feldolgoztatott: szállásokban elhullott 2 darab, vagonokból kirakott hulla 8 darab, borsóknak találtatott 9 darab, összesen 19 db. Maradt állomány 45934 drb. A részvény-szállásokban 11663 drb van elhelyezve. Az egészségügyi és tranzit-szállásokban maradt V/25. 4089 db. *Felhajtás*: Szerbiából 3758 db, Romániából — drb, összesen 7847 drb. *Felhajtás*: 2485 drb, maradt állomány 5362 drb és pedig 5362 drb szerb és — db román. Az egészségügyi szemléni jan. 1-től máig 112 drb a fogyasztás alól kivonatott és technikai czélokra feldolgoztatott.

Ingtatlanok árverései (40000 korona becsértéken felül.)

(Kivonat a hivatalos lapból.)

Június 2.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság Révay Manó	75389
Június 5.	Bpesti I—III. k. kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság Lichtenstein Ferenczné	249642
Június 6.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság Dittrich József	41008
Június 20.	Bpest I—III. jbiróság	a tkvi ha-tóság Rossler Bernát	50428
Július 2.	Élesdi jbiróság	a tkvi ha-tóság Berzeviczy Béla	43266
Július 9.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság Fodor Gyuláné	330.80
Július 13.	Segesvári kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság br. Szent-kereszt Pál	108000
Július 23.	Debreczeni kir. tvszék	a tkvi ha-tóság Ujfalussy Endre	112520
Július 26.	Szabadkai kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság Szudarovics Márk	80292
Július 28.	Marosvásárhelyi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság özv. Gazda Józsefné	40593
Aug. 17.	Zirczi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság Anyos Miklós	66336

Elsőrangú hazai gyártmány.

Gőzcseplők

Pontes ozm:

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSULAT

BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedül gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szaksavágó kérdéssel bizalommal hozsánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakaszeri felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szaksavágók Morszólok

Gazdaságok, iparosok és malmok részére ajánlja a
DREZDAI MOTORGYÁR Részv.-Társas. (ezelőtt HILLE)
 a legjobbnak elismert gáz-, benzín-, petroleum- és acetylen-motorait 1-100 lóerőig és locomobiljait.

Nagyszerű újítások Minden kiállításon
 szabadalmazott és versenyen első
 szerkezettel. díjakkal és érmekkel kitüntetve.

Vezetékviselet: Gellért Ignác és Társa, Budapest, VI., Teréz-körút 41.
 FŐKÖMÜHELY BUDAPESTEN.

Földbirtokosok, gazdák és raktár- vállalatok stb. figyelmébe.

Austria-Magyarországon általam bevezetett s mindenki által hasznosnak elismert

ponyva-kölcsönző intézetem

ajánl igen csekély kölcsön díj mellett 96 □ mtr. és 43 □ mtr. nagyságu telített

kazal ponyvákat,

vasuti waggonok és más mezoi termékek betakarására szolgáló ponyvákat, továbbá 12 □ mtr. nagyságu, behordáshoz alkalmas **szekérponyvákat**, miáltal saját ponyvának beszerzése megtakaríttatik. Ugyiszintén

zsákok is kölcsönöztenek

igen olcsó árak és előnyös feltételek mellett. Ugyanitt legolcsóbban szerezhetőek be új és használt

telített ponyvák,

valamint **szekérponyvák** 7 korona és 9 korona, továbbá új és használt

zsákok

minden nemben, gabona, faszén, liszt és korpás zsákok stb.

Minden 50%-kal olcsóbb mint bárhol.

Ócska zsák és ponyva minden mennyiségben a legmagasabb áron megvétetik.

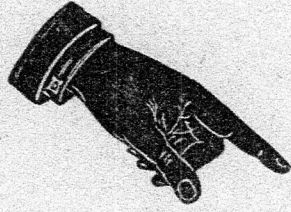
NAGEL ADOLF

Budapest, V. Arany-János-utca 12.

TELEFON.

Sürgöny-czim:
Nagel Adolf, Budapest.

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban
BUDAPEST,
 10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000

Importált eredeti angol kosok

kaphatók:

PICK OSWALD-nál
BUDAPEST,

VIII., Külső-Kerepesi-ut 1. sz.

Magyar Fenyőmag Pergető Gyár

erdészeti magkereskedés

FARAGÓ BÉLA

ZALA-EGERSZEGEN.

Ajánl mindennemű hazai s külföldi legmagasabb csiraképességű tü és lomblevelű

Erdei

vetőmagvakat

TÖLGYMAKKOT s gyümölcsfa magvakat.

Kitüntetve díszoklevél, arany és ezüstéremmel s számos erdészeti hatóság elismerő nyilatkozatával.

431

Árjegyzék bérmentve.

Kalmár Vilmos

Budapest,

VI. kerület, Teréz-körút 3. szám.

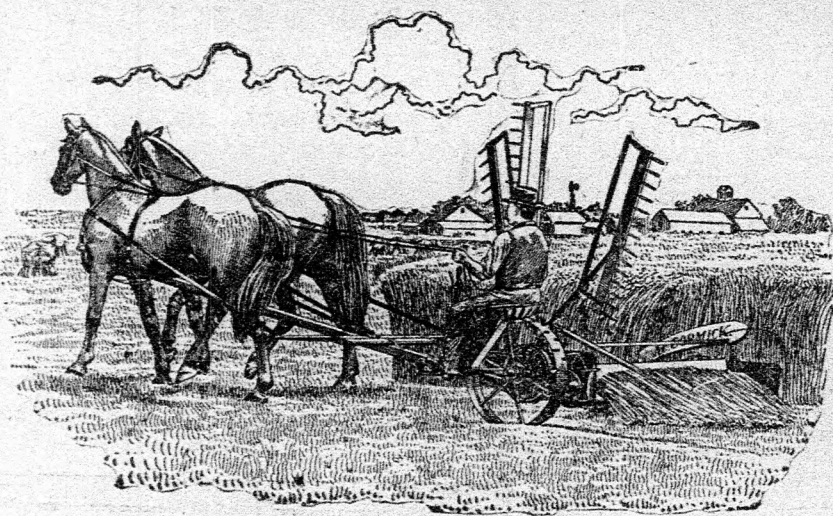
a csehországi Thomas-művek magyarországi vezér-
képviselője ajánl:

Thomasfoszfátlisztet (Thomassalak),
„Martellin“ dohánytrágyát, Kalnitot.

A műtrágyák beltartalmáért szavatolok.
 Legújabb szerkezetű kitűnő trágyaszóró gépek
 a legolcsóbb áron.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

40

Mc Cormick Harvesting Machine Company.

Chicagói aratógépgyár.

Kéveköőaratógép. Marokrakóaratógép.

Fűkaszálógép. Szénagyűjtő-gereblye.

Kaszaélesítő. Kéveköőzsineg.

Nemrég nyitottuk meg Budapestén új üzletünket és azt magunk vezetjük egyenesen saját üzemünk szerint. Ezen idényben szolgálhatunk tiszta manillaköőzsineggel, melyet chicagói gyárunkban gyártottak.

Képes árjegyzékért és utmutatásokért tessék az alul jelzett cimhez fordulni:

Mc Cormick Harvesting Machine Company.

WILLIAM J. STILLMAN, igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 38. szám.

Hazai Ipar

FUCHS ÉS SCHLICHTER

Budapest, VI., Jász-u. 7.

Csakis

a

Hazai Ipart pártoljuk.

Méltóságos Báró Orczy Andor ur ujszászi uradalmában (vasuti állomás Ujszász, Pestmegye)

34 darab 1/4 éves fehér göndör szőrű faj kocza darabja 60 korona.

26 darab 8 hónapos fehér göndör szőrű faj kocza darabja 40 korona.

18 darab 8 hónapos fehér göndör szőrű faj kan darabja 40 korona.

2 darab 2 1/2 éves Kornstein testvérektől vett faj kan darabja 90 korona.

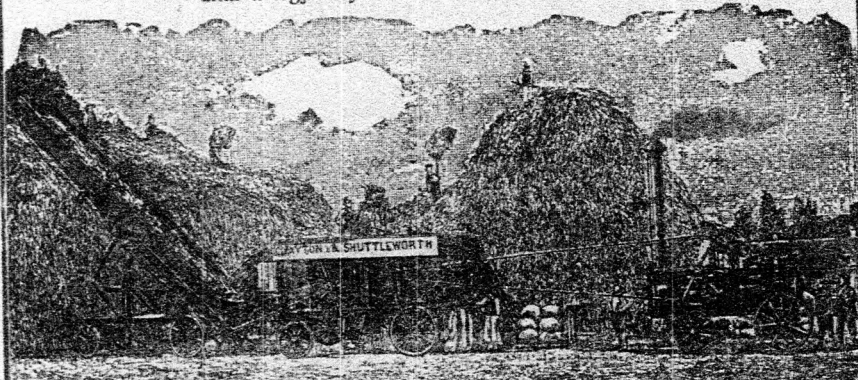
a sertés tenyésztés felhagyása folytán eladó.

A sertések vészmentesek; megtekinthetők a tápiói majorban Ujszász állomástól 1/4 órányira. — Felvilágosítást ad Göbolyjárasi majorban Póka Lajos tisztartó. 985

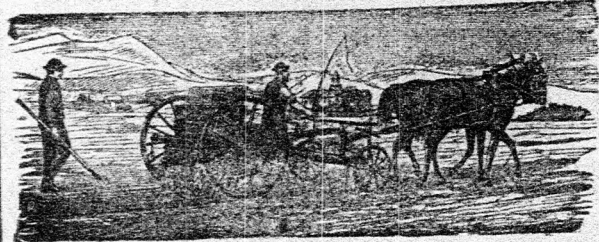
Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

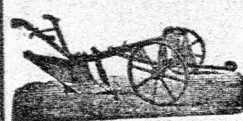

Locomobil és gőzcsepplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-csépplőgépek, lóherce-csépplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, szalmakazalozók.

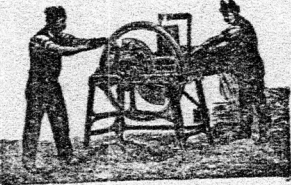

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szecsakavágók, répvágók, kukoriceza-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és csépplőgép-gyára.

Sertésenyésztők figyelmébe.
A 13652. szám alatt szabadalm.
SOMOGYI GÉZA-féle
állatok emésztését elősegítő por
mindenféle
sertésbetegségek
ellen

sikeres hatással bír.

A 13652. sz. magy. kir. szabadalmi okiratnak kivonata.

Jelen találmány tárgya egy eljárás, áll a táppor előállítására, melyet állatok, különösen sertések úgy folyékony, mint szilárd táplálékába belekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti.

Mint a tapasztalatok bizonyították, ezen tápporral ellátott táplálék az állat szervezetére igen jótékonyan hat, a mennyiben annak ellenálló képességét betegségek ellen már aránylag rövid használat után nagy mértékben növeli.

Figyelmeztetés.

A por, melyet az étellel együtt bevesz a sertés, a gyomorból megemésztés után a vékonybelekbe kerül, a hol az tovább emésztődve annak alkalmas részei a bél szivó edényei (bolyhai) által felszívódnak s a tápláló szervek erein keresztül a vérbe vitetnek és számtalan véredény által szétterjednek a test minden részébe; innen van tehát az, hogy a por tartalma szerint belsőleg hat, mert ha találmányom rendszeresen használva lesz, sikeres eredménnyel jár és bármely állatnál alkalmazható.

Használati utasítás.

Ha az állat nem eszik és nem emészt, hetenként 2-szer 3 deka 1 1/2 evőkanállal adandó naponta.

Ha az állat gyengélkedik, az első két nap 5 deka 2 1/2 evőkanállal naponta. Azonban, ha betegségbe megy át, két napon át 8 deka 4 evőkanállal etetendő. A por kevés hig ételbe keverendő.

Elismerő leveleka legnagyobb uradalmakból vannak.

Kapható mindenütt.

1/4 kg. doboz 90 fillér (45 kr.), 1/2 kg. doboz 1 korona 80 fillér (90 kr.)

341

Készítő SOMOGYI GÉZA, Arad.

HAMPEL JÓZSEF

gép- és láncszivattyúgyára

WIEN, II/7., Hellwagstrasse 10.

ajánlja szab.

láncszivattyúit

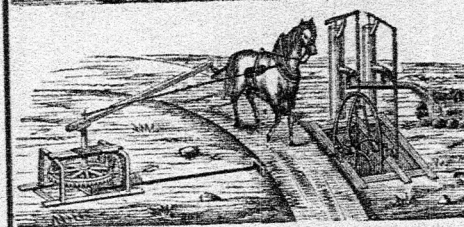
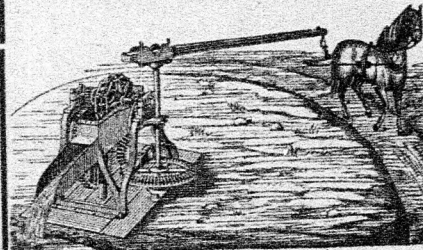
rétek, konyhakertek, díszkertek és falskolák vizének levezetéséhez. Munkaképesség óránként 200—800 hectoliter.

Lójárgány

1—4 keretesnek egyszerűre való használatához. Nélkülözhetetlen mély kultúrának.

Használt láncszivattyúk és járgányok állandóan raktáron vannak.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

797. szám. 1900.

Földhaszonbéri hirdetés.

A m. kir. közalapítványi uradalom f. évi október hó 1-től következő birtokait adja haszonbérbe:

A temesvármegye Hittyiás községben fekvő 94⁴⁹⁸/₁₀₀₀ holdat 6 évre.

A Dragzina községben a Temes folyó jobb partján fekvő 275¹²⁵⁰/₁₀₀₀ holdat 6, esetleg 12 évre

A Cserna községben 1121¹⁸⁹/₁₀₀₀ holdat 12 évre és az Izgár községben 1321¹⁵¹/₁₀₀₀ holdat 8 évre.

A haszonbérbeadás zárt ajánlatu versenytárgyalással egybekötött nyilvános szóbeli árverésen f. évi június hó 27-én délelőtt 10 órakor fog eszközöltetni a Buziás földhelyen székelő m. kir. közalap. gazd. ker. főtiszttség hivatalos helyiségében.

Ezen határnapra bérleni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy 1 Kor. bélyeggel ellátott és kellő bánatpénzzel felszerelt írásos zárt ajánlataikat, melyben a holdanként megajánlott évi haszonbér összege számokkal és betűkkel kiírandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a bérbeadási feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti, — bértárgyanként külön borítékozva a fenti határidő előtt alólírt Főtiszttséghez nyújtásuk be, a borítékára feljegyezvén, hogy az ajánlat, mely bértárgyra szól.

Bánatpénzül a bérleni szándékoló birtoktest minden holdja után Kettő (2) korona csatolandó a zárt ajánlatokhoz vagy teendő le a szóbeli ajánlat megtétele előtt készpénzben vagy az állam által óvadékképesnek elfogadott értékpapirokban.

Kikiáltási ár év és holdanként:

a hittyiási 94 ⁴⁹⁸ / ₁₀₀₀ holdnál	44 kor.	20 fill.
a dragsinai 257 ¹²⁵⁰ / ₁₀₀₀ "	26 "	" "
a csernai 1121 ¹⁸⁹ / ₁₀₀₀ "	12 "	10 "
az izgári 1321 ¹⁵¹ / ₁₀₀₀ "	9 "	20 "

Oly egyének, kik gyámhatalom vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén a kik az uradalommal szemben hátralekos tartozatban vannak, vagy bármilyen czímen perben állanak az árverésből ki vannak zárva.

Elkésve érkezett vagy utóajánlatok valamint kellően fel nem szerelték figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlattevők közti szabad választási jog az uradalomnak fentartatik.

A részletes haszonbéri feltételek alólírott főtiszttségnél, valamint a hittyiási birtokra vonatkozólag a nagyköveseri, dragzinai és csernai birtokokra vonatkozólag a török-szákosi, és az izgárra vonatkozólag a zsidovini uradalmi ispánságoknál is a szokásos hivatalos órák alatt betekintethők vagy érdeklődők költségein lemásolhatók.

Buziáson, 1900. évi május hó 17-én. 986

A m. kir. közalap. gazd. ker. főtiszttség.

Kapható
egész éven át **legelső rendű fiatal nehéz**
erdélyi igás ökör
Papp Antalnál,
Szamosujvárt.
A készlet egész éven át állandóan
800—1000 darab. 909

M. kir. államvasutak.
Igazgatóság.
74530/C/1.

Hirdetmény.

(Díjkedvezmények érvényen kívül helyezése.)
A kezelésünk alatt álló h. é. vasutakon 1899. év november 1. óta érvényes árudíjzabáshoz (II. rész) folyó évi január 1-én kiadott „Függelék” 53. és 54. oldalain XXXVIII. csoport 1. és 2. tétel szám alatt hirdetett kedvezmények 1900. július 1-től kezdve érvényen kívül helyeztetnek.

Budapest, 1900. május 22-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes h. é. vasutak nevében.
(Utányomás nem díjazatik.)

MAGYARON ELŐ LEGRABYOB ÉS LEGJÓBB MIREVŐ BÉRMÉNYE

BRAUSWETTER JÁNOS
SZEGEDEN 1847

OS. ÉS KIR. FIZÁRÓLAGORAN SZAB. CHRONOMETER- ÉS MŰRŐGÉS. FŐTALÁLÓJA A REMONTOIR ISGAORÁNNAK STB. STB. JAVÍTÁSON 5-ÉVI JÓTÁBÁS MELLETTE

ÓRÁK ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLASSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE
KÉPCS-ÁRJEGYZÉK BÉRMÉNYE

Kittüntetve

1897. Kisbér nemzetközi vetőgépversenye első díj: állami arany érem.
Lévai nemzetközi vetőgépversenye első díj: nagy üzemre arany érem.
1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenye első díj: arany érem.
Marosvásárhelyi vetőgépversenye első díj: arany érem.
1899. Szegedi kiállítás első díj: legnagyobb elismerés.

WEISER J. C. gazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

Ajánlja:

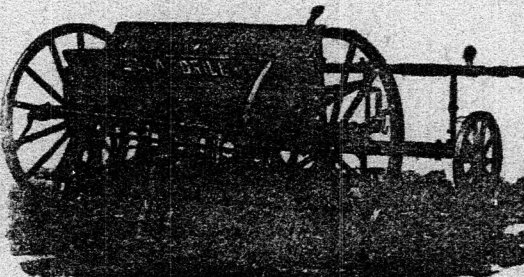
Magyarország

legújabb és

legjobb 7583

vetőgépet,

szabad, kiváltható kapacuklyókkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

ZALA-DRILL

servetigépet továbbá szab. „Perfecta” olcsó és igen jó, könnyű vetőgépet, legjobb szerkezetű Saok-re. úszerű aozélekéit, beronált, járgányait, szénagyójtóit, restáit és mindenféle gazdasági gépeit.

„Planet Jr.” rsz. kézi-toló répakapa és töltőgető, a 10 frt. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Leopold Adolf bőrgyára

Tata-Tóváros.

Vesz mindennemű állati bőrt, szerződésileg is. Készít szarvasbőrt, mosó-, törölő bőrt, cseres, fehérruhát, ezekből állandó raktár. Elvállal minden e szakba vágó munkákat. 6446

64265/FIL. sz.

Magyar kir. államvasutak.

Vonatösszeköttetések

Budapest és a nevezetesebb hazai fürdők és gyógyhelyek között.

MAGYARÁZATOK:

Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak.

Az éjjeli idő esti 6⁰⁰ órától reggeli 5⁵⁹ percig a perczeket jelző számjegyeknek aláhuzása által van kitüntetve.

A gyorsvonatok **vestagon** nyomtatott órászámokkal vannak jelölve.

Az expresszvonat **vastagon** nyomtatott óra és percz-számmal van jelölve.

© Csak május és szeptember hónapokban közlekedik.

× Csak június 1-étől szeptember 15-éig bezárólag közlekedik.

+ Csak június 1-étől augusztus 31-éig bezárólag közlekedik.

* Csak június 15-étől szeptember 15-éig bezárólag közlekedik.

Alap. (vasuti állomás Sárbogárd), Budapest-Kelenföldön át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁵ 8⁰⁰ 9⁰⁰ 9³⁰
Sárbogárd érk. 8⁵⁰ 11⁰¹ 4⁵¹ 11³¹ 12³¹

Bariangliget. (vasuti állomás Szepes-Béla), a) Kassa—Poprád-Felkán át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 8⁰⁰ 10⁴⁰
Szepes-Béla érk. 5⁰⁴ 11³⁵ 8⁵⁰

b) Zsolna—Poprád-Felkán át:
Budapest ny. p. u. ind. 9⁰⁵
Szepes-Béla érk. 5⁰⁴

Bártfa. (vasuti állomás Bártfa), Kassa-Eperjesen át:
Budapest k. p. u. ind. 7⁵⁰ 8⁰⁰ 10⁴⁰
Bártfa érk. 7²⁹ 10²⁷ 10²⁷

Báza. (vasuti állomás Medgyes), a) Kolozsvár—Aradon át:
Budapest k. p. u. ind. 8³⁰ 5⁴⁵ 9¹⁵
Medgyes érk. 2³⁰ 4⁰⁹ 10⁰⁰

b) Aradon át:
Budapest k. p. u. ind. 8¹⁰ 10⁰⁰
Medgyes érk. 2³⁰ 4⁰⁹

Bikszád. (vasuti állomás Técső, vagy Szinyér-Váralja), a) Miskolc—Bátyu—Királyházán át:
Budapest k. p. u. ind. 8⁵⁰ 8⁵⁵
Técső érk. 9⁵⁸ 4²¹

b) Püspök-Ladányon át:
Budapest k. p. u. ind. 6⁵⁰ 9¹⁵ 7⁰⁵ 9¹⁵
Técső érk. 4²⁰ 9⁵⁸ 8⁵⁸ 8⁵⁸

c) Püspök-Ladány—Szatmár-Nemetin át:
Budapest k. p. u. ind. 9¹⁵ 7⁰⁵ 9¹⁵
Szinyér-Váralja érk. 9¹⁴ 8¹² 8¹²

Borszék. (vasuti állomás Szász-Régen), a) Kolozsvár—Székely-Kocsárdon át:
Budapest k. p. u. ind. 9¹⁵
Szász-Régen érk. 12¹⁶

b) Arad—Székely-Kocsárdon át:
Budapest k. p. u. ind. 9¹⁰ 2¹⁵ 10⁰⁰
Szász-Régen érk. 6¹⁹ 6¹⁹ 7¹⁴

Buziás. (vasuti állomás Buziás-fürdő), Temesvár-Józsefvároson át:
Budapest ny. p. u. ind. 8¹⁵ 8³⁰ 2³⁰ 7⁰⁰ 10¹⁰
Buziás érk. 4¹⁴ 10¹⁹ 10¹⁹ 10³⁰ 10³⁰

Csiz. (vasuti állomás Buziás-fürdő), a) Miskolc—Zsolnán át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 8⁵⁰ 2³⁵
Csiz érk. 12⁴⁸ 4⁴⁹ 8⁵¹

b) Füleken át:
Budapest k. p. u. ind. 7³⁰ 9⁵⁵ 3⁴⁵ 11¹⁰
Csiz érk. 11⁵⁴ 4¹⁴ 8⁵⁴ 7⁴⁴

Csorbató. (vasuti állomás Csorbató), (A csorba-csorbatói fogaskerekű vasut csak június 15-étől szeptember 15-éig bezárólag van nyitva), a) Kassa—Csorbatóan át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 8⁰⁰ 10⁴⁰
Csorbató érk. 5³⁰ 10⁵⁵ 8⁵⁵

b) Ruttkán—Csorbatóan át:
Budapest k. p. u. ind. 7³⁰ 5³⁰ 11¹⁰
Csorbató érk. 5³⁰ 1⁰⁰ 5³⁰

c) Zsolna—Csorbatóan át:
Budapest ny. p. u. ind. 7³⁰ 9⁰⁵
Csorbató érk. 5³⁰ 1⁰⁰

Czemete. (vasuti állomás Eperjes), Kassa át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 7⁵⁰ 2³⁵ 8⁰⁰ 10⁴⁰
Eperjes érk. 2¹⁰ 5⁰⁸ 10²⁵ 8⁰⁵ 8⁰⁵

Előpatak. (vasuti állomás Eperjes), a) Kolozsvár—Aradon át:
Budapest k. p. u. ind. 8³⁰ 5⁴⁵ 9¹⁵
Földvár érk. 7¹¹ 9³⁸ 1³⁴

b) Aradon át:
Budapest k. p. u. ind. 8¹⁰ 2¹⁵ 10⁰⁰
Földvár érk. 7¹¹ 4³⁴ 9³⁸

Feketehegy és Igó-Fürdő. (vasuti állomás Igó), Kassa át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 6⁵⁰ 2³⁵ 8⁰⁰ 10⁴⁰
Igó érk. 3¹⁷ 6⁴⁴ 12⁰⁰ 8³¹ 6³⁵

Gánóc. (vasuti állomás Gánóc), Kassa át:
Budapest k. p. u. ind. 7⁵⁰ 2³⁵ 8⁰⁰
Gánóc érk. 7⁵² 12³² 9¹⁵

Gyertyánliget—Kabola-Pojána (vasuti állomás Máramaros-Sziget, vagy Nagy-Boeskö), a) Miskolc—Bátyu—Királyházán át:
Budapest k. p. u. ind. 8⁵⁰ 8⁵⁵
Máramaros-Sziget érk. 10⁵⁰ 4⁵⁵

b) Püspök-Ladányon át:
Budapest k. p. u. ind. 6⁵⁰ 9¹⁵ 7⁰⁵ 9¹⁵
Máramaros-Sziget érk. 4⁵⁵ 10⁵⁰ 9⁵⁰ 9⁵⁰

Nagy-Boeskö érk. 5³² 12⁰³ 11⁰²

Harkány. (vasuti állomás Siklós-Vokány), Uj-Dombóváron át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁵ 8⁰⁰ 3⁰⁰ 9³⁵
Siklós-Vokány érk. 12²⁵ 5¹⁰ 9²¹ 6³⁰

Herkules-fürdő. (vasuti állomás Herkules-fürdő), Temesvár-Józsefvároson át:
Budapest ny. p. u. ind. 8¹⁵ 2³⁰ 7⁰⁰ 10¹⁰
Herkules-fürdő érk. 7⁵⁶ 12²⁸ 1⁰⁸ 1⁰⁸

Kovácsna. (vasuti állomás Kovácsna), a) Kolozsvár—Brassón át:
Budapest k. p. u. ind. 8³⁰ 9¹⁵
Kovácsna érk. 12³³ 6⁰⁵

b) Arad—Brassón át:
Budapest k. p. u. ind. 2¹⁵
Kovácsna érk. 8⁰⁸

Koritnyicza. (vasuti állomás Rózsahegy), a) Ruttkán át:
Budapest k. p. u. ind. 7³⁰ 7³⁰ 9³⁵ 3⁴⁵ 5²⁰ 11¹⁰
Rózsahegy érk. 3²⁷ 4³⁷ 12¹² 12¹² 10²⁰ 4³⁷

b) Zsolnán át:
Budapest ny. p. u. ind. 7³⁰ 7³⁰ 9²⁵ 9⁰⁵
Rózsahegy érk. 3²⁴ 4³⁷ 12¹² 10²⁰

Liptk. (vasuti állomás Liptk), Uj-Dombóvár—Dugo selo—Banovajarugán át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁵ 8³⁰
Liptk érk. 6¹⁴ 2⁰⁷

Lubló. (vasuti állomás Lubotin—Lubló-fürdő), Kassa—Aboson át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 7⁵⁰ 8⁰⁰ 10⁴⁰
Lubotin—Lubló-fürdő érk. 4³⁰ 6⁵⁷ 10²⁰ 10²⁰

Lucsivna. (vasuti állomás Lucsivna-fürdő), a) Kassa át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 7⁵⁰ 8⁰⁰ 10⁴⁰
Lucsivna-fürdő érk. 4²⁹ 8²⁹ 9⁵⁰ 7²⁷

b) Ruttkán át:
Budapest k. p. u. ind. 7³⁰ 7³⁰ 5²⁰ 11¹⁰ 11¹⁰
Lucsivna-fürdő érk. 4⁵⁸ 6⁴⁵ 12²⁷ 4⁵⁸ 6⁴⁵

c) Zsolnán át:
Budapest ny. p. u. ind. 7³⁰ 7³⁰ 9⁰⁵
Lucsivna-fürdő érk. 4⁵⁸ 6⁴⁵ 12²⁸

Lucski. (vasuti állomás Liptó-Tepla), a) Ruttkán át:
Budapest k. p. u. ind. 7³⁰ 7³⁰ 5²⁰ 11¹⁰ 11¹⁰
Liptó-Tepla érk. 3³⁷ 4⁵³ 10³⁵ 3³⁷ 4⁵²

b) Zsolnán át:
Budapest ny. p. u. ind. 7³⁰ 7³⁰ 9²⁵ 9⁰⁵
Liptó-Tepla érk. 3³⁵ 4⁵² 12³¹ 10³⁵

Málnás. (vasuti állomás Málnás-fürdő), a) Kolozsvár—Brassó—Sepsi-Szt.-Györgyön át:
Budapest k. p. u. ind. 8³⁰ 9¹⁵
Málnás-fürdő érk. 12⁴⁵ 6⁴²

b) Arad—Brassó—Sepsi-Szt.-Györgyön át:
Budapest k. p. u. ind. 8¹⁰ 2¹⁵
Málnás-fürdő érk. 8⁰⁸ 8⁰⁶

Marillavölgy. (vasuti állomás Oravicza), Temesvár-Józsefváros-Jassenován át:
Budapest ny. p. u. ind. 8¹⁵ 8³⁰ 2³⁰ 7⁰⁰ 7⁰⁰ 10¹⁰ 10¹⁰
Oravicza érk. 7²² 12⁵⁵ 12⁵⁵ 11²⁰ 10⁵⁴ 11²⁰ 10⁵⁴ 11²⁰

Parád. (vasuti állomás Parád), a) Kál-Kápolnán át:
Budapest k. p. u. ind. 7⁵⁰ 2³⁵
Parád érk. 12⁴⁵ 8⁴⁸

b) Kis-Terennén át:
Budapest k. p. u. ind. 9³⁵ 10¹⁰
Parád érk. 2²⁸ 8²⁸

Pável-sósfürdő. (vasuti állomás Máramaros-Sziget), (a Miskolc—Bátyu—Királyházán át):
Budapest k. p. u. ind. 8⁵⁰ 8⁵⁵
Máramaros-Sziget érk. 16⁵⁹ 4⁵⁵

b) Püspök-Ladányon át:
Budapest k. p. u. ind. 6⁵⁰ 9¹⁵ 7⁰⁵ 9¹⁵
Máramaros-Sziget érk. 4⁵⁵ 10⁵⁰ 9⁵⁰ 9⁵⁰

Pöstyén. (vasuti állomás Pöstyén), Galántán át:
Budapest ny. p. u. ind. 1⁰⁰ 7³⁰ 9²⁵ 9⁰⁵
Pöstyén érk. 4³⁹ 11²¹ 4¹⁹ 4²⁹

Rajecz. (vasuti állomás Rajecz-fürdő), a) Ruttkán—Zsolnán át:
Budapest k. p. u. ind. 7³⁰ 9³⁵ 5³⁰ 11¹⁰
Rajecz-fürdő érk. 4⁰⁶ 10¹² 9⁰⁹ 4⁰⁶

b) Galánta—Zsolnán át:
Budapest ny. p. u. ind. 7³⁰ 9²⁵ 9⁰⁵
Rajecz-fürdő érk. 4⁰⁶ 10¹² 9⁵⁹

Ránk-Herlány. (vasuti állomás Kassa), Miskolc—Zsolnán át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 7⁵⁰ 2³⁵ 8⁰⁰ 10⁴⁰
Kassa érk. 1⁰² 3³⁰ 8²³ 5⁵⁶ 4²⁸

Rozenyó. (vasuti állomás Rozenyó), a) Miskolc—Bánréven át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 8⁵⁰ 2³⁵ 8⁵⁵ 10⁴⁰
Rozenyó érk. 3⁰¹ 7³¹ 11³¹ 7⁴⁴ 7⁴⁴

b) Fülek—Bánréven át:
Budapest k. p. u. ind. 7³⁰ 9³⁵ 3⁴⁵
Rozenyó érk. 3⁰¹ 7³¹ 11³¹

Stósz. (vasuti állomás Metzenzéf, vagy Szomolnokhuta), a) Kassa—Szeprin át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 2³⁵ 8⁰⁰ 10⁴⁰
Metzenzéf érk. 4²⁵ 11³⁰ 10¹⁰ 10¹⁰

b) Kassa—Margittalun át:
Budapest k. p. u. ind. 7⁵⁰ 8⁰⁰ 10⁴⁰
Szomolnokhuta érk. 8⁵⁰ 11²⁵ 8²⁵

Stubnya-fürdő. (vasuti állomás Stubnya-fürdő), Hatvan—Zólyomon át:
Budapest k. p. u. ind. 7³⁰ 9³⁵ 3⁴⁵ 5²⁰ 11¹⁰
Stubnya-fürdő érk. 1³² 7¹⁴ 10¹⁰ 5⁵⁷ 11¹⁵

Szklénó. (vasuti állomás Geletnek-Szklénó), a) Garam-Berzencén át:
Budapest k. p. u. ind. 7³⁰ 9³⁵ 5³⁰
Geletnek-Szklénó érk. 1²⁴ 6⁵⁰ 5¹⁹

k) Párkány-Nánán át:
Budapest ny. p. u. ind. 6¹⁵ 7³⁰ 2¹⁵
Geletnek-Szklénó érk. 2²⁴ 2²⁴ 10¹⁸

Szliács. (vasuti állomás Szliács), Zólyomon át:
Budapest k. p. u. ind. 7³⁰ 9³⁵ 3⁴⁵ 5²⁰ 11¹¹
Szliács érk. 12²² 5³⁷ 8⁵⁷ 4⁴⁰ 9⁰⁰

Szobráncz. (vasuti állomás Nagy-Mihály vagy Ungvár), a) Miskolc—S.-A.-Ujhelyen át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 2³⁵ 8⁵⁵
Nagy-Mihály érk. 3²⁸ 10¹¹ 9²⁸

b) Miskolc—Csapon át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 8⁵⁰ 2³⁵ 8⁵⁵ 10⁴⁰
Ungvár érk. 3⁴⁷ 7³⁰ 10⁵⁵ 11³³ 11³³

Szolyva-Hársfalva. (vasuti állomás Szolyva-Hársfalva), Miskolc—Munkácsán át:
Budapest k. p. u. ind. 2³⁵ 3⁵⁵
Szolyva-Hársfalva érk. 12¹² 11¹⁰

Tarcsa-fürdő. (vasuti állomás Felső-Eör), Győr—Szombathelyen át:
Budapest k. p. u. ind. 6⁵⁰ 8⁵⁰ 1⁴⁵ 9⁵⁵
Felső-Eör érk. 5⁴⁵ 5⁴⁵ 9²⁸ 8⁴⁰

Tátrai fürdők és pedig: Tátra-Füred, Alsó-Tátra-Füred és Uj-Tátra-Füred. (vasuti állomás Poprád-Felka), a) Kassa át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 7⁵⁰ 2³⁵ 8⁰⁰ 10⁴⁰
Poprád-Felka érk. 3³⁴ 8⁰⁰ 1⁰⁰ 9²¹ 7⁰³

b) Ruttkán át:
Budapest k. p. u. ind. 7³⁰ 7³⁰ 5²⁰ 11¹⁰ 11¹⁰
Poprád-Felka érk. 5¹⁵ 7⁰² 12⁴⁵ 5¹⁵ 7⁰²

c) Zsolnán át:
Budapest ny. p. u. ind. 7³⁰ 7³⁰ 9⁰⁵
Poprád-Felka érk. 5¹⁵ 7⁰² 12⁴⁵

Tátra-Lomnicz. (vasuti állomás Tátra-Lomnicz), (A poprád-felka—tátra-lomniczi vonal csak június 15-étől szeptember 17-éig bezárólag van nyitva), a) Kassa—Poprád-Felkán át:
Budapest k. p. u. ind. 7¹⁰ 7⁵⁰ 8⁰⁰ 10⁴⁰
Tátra-Lomnicz érk. 6⁰⁵ 8⁴⁴ 10³⁵ 7⁴⁵

b) Ruttkán—Poprád-Felkán át:
Budapest k. p. u. ind. 7³⁰ 5²⁰ 11¹⁰
Tátra-Lomnicz érk. 6⁰⁵ 1³⁵ 6⁰⁵

c) Zsolna—Poprád-Felkán át:
Budapest ny. p. u. ind. 7³⁰ 7³⁰ 9⁰⁵
Tátra-Lomnicz érk. 6⁰⁵ 8⁴⁴ 1³⁵

Teplicz. (vasuti állomás Tepla-Trencsén-Teplicz), Galántán át:
Budapest ny. p. u. ind. 1⁰⁰ 7³⁰ 9²⁵ 9⁰⁵
Tepla-Trencsén-Teplicz érk. 5⁵⁷ 12²³ 6⁰⁵ 6⁰⁵

Thurzó-Füred. (vasuti állomás Gölniczbánya), Kassa—Margittalun át:
Budapest k. p. u. ind. 7⁵⁰ 8⁰⁰ 10⁴⁰
Gölniczbánya érk. 6¹⁵ 9¹⁵ 6²⁵

Tusnád. (vasuti állomás Tusnád-fürdő), a) Kolozsvár—Brassó—Sepsi-Szt.-Györgyön át:
Budapest k. p. u. ind. 8³⁰ 9¹⁵
Tusnád-fürdő érk. 10⁴ 6³⁹

b) Arad—Brassó—Sepsi-Szt.-Györgyön át:
Budapest k. p. u. ind. 2¹⁵
Tusnád-fürdő érk. 8²²

Vihnye, (vasuti állomás Szénásfalu—Vihnye).

a) Garam-Berzenczén át:

Budapest k. p. u.	ind. 7 ³⁰ 9 ³⁵	5 ²⁰
Szénásfalu—Vihnye	érk. 1 ³² 7 ¹⁰	+ 5 ³⁰

b) Párkány-Nánán át:

Budapest ny. p. u.	ind. 6 ¹⁵ 7 ³⁰	2 ¹⁵
Szénásfalu—Vihnye	érk. 2 ¹⁷ + 2 ¹⁷	+ 10 ⁰⁷

Vizakna sósfürdő (vasuti állomás Vizakna-fürdő).

a) Kolozsvár—Kis-Kapuson át:

Budapest k. p. u.	ind. 8 ³⁰ 9 ¹⁵	9 ¹⁵
Vizakna-fürdő	érk. 3 ⁴³ 1 ²⁶	

b) Arad—Tövis—Kis-Kapuson át:

Budapest k. p. u.	ind. 2 ¹⁵ 10 ⁰⁰	
Vizakna-fürdő	érk. 3 ⁴³ 8 ⁴¹	

Zajzon, (vasuti állomás Brassó).

a) Kolozsváron át:

Budapest k. p. u.	ind. 8 ³⁰ 5 ⁴⁵ 9 ¹⁵	
Brassó	érk. 8 ⁰⁰ 10 ²⁵ 2 ⁰⁹	

b) Aradon át:

Budapest k. p. u.	ind. 8 ¹⁰ 2 ¹⁵ 10 ⁰⁰	
Brassó	érk. 8 ⁰⁰ 5 ⁰⁷ 10 ²⁵	

Ezen fürdőhelyek vasuti állomásaira Budapestról személyenként a következő menetdíjak fizetendők és pedig:

Budapest keleti pályaudvarról

Bárca, Brassó, Eperjes, Medgyes, Técső, Szatmár-Németi, Máramaros-Sziget, Kassa, Nagy-Boeskö, Földvár, Maros-Vásárhely, Villány, Szolyva-Hársfalva, Liptó-Tepla, Lucsivna-fürdő, Poprad-Felka, Zsolna, Rózsahegy, Stubnya-fürdő, Gánóc, Lubotin—Lubló-fürdő, Rozsnyó, Ungvár, Margittalu és Nagy-Mihály állomásokra gyorsvonat I. oszt. 24 kor., II. oszt. 16 kor., személyvonat I. oszt. 18 kor., II. oszt. 12 kor., III. oszt. 8 korona.

Bárcaán Meczenzére, Margittalun Szomolnok-hutára új menetjegyek váltandók.

Parádra Kis-Terennén át gyorsvonattal I. oszt. 11 korona 70 fillér, II. oszt. 7 korona 80 fillér; személyvonattal I. oszt. 9 korona 60 fillér, II. oszt. 6 korona 40 fillér, III. oszt. 4 korona.

Sárbogárdra gyorsvonattal I. oszt. 9 kor., II. oszt. 6 kor.; személyvonattal I. oszt. 7 kor. 20 fillér, II. oszt. 4 kor. 80 fillér, III. oszt. 3 korona.

Csizre gyorsvonattal Füleken át I. oszt. 18 kor., II. oszt. 12 korona; személyvonattal I. oszt. 14 korona 40 fillér, II. oszt. 9 kor. 60 fillér, III. oszt. 6 korona.

Csorbatóra gyorsvonat I. oszt. 25 korona 50 fillér, II. oszt. 17 kor. 50 fillér; személyvonat I. oszt. 19 kor. 50 fillér, II. oszt. 13 kor. 50 fillér, III. oszt. 9 korona 50 fillér.

Bárfára gyorsvonattal I. oszt. 27 korona 60 fillér, II. oszt. 18 kor. 40 fillér; személyvonattal I. oszt. 21 korona 60 fillér, II. oszt. 14 korona 40 fillér, III. oszt. 9 kor. 50 fillér.

Szilácsról gyorsvonattal I. oszt. 21 kor., II. oszt. 14 korona; személyvonattal I. oszt. 16 korona 20 fillér, II. oszt. 10 korona 80 fillér; III. oszt. 7 korona.

Felső-Eörré személyvonattal I. oszt. 21 kor. 60 fillér, II. oszt. 15 kor., III. oszt. 9 kor. 80 fillér.

Szepes-Béla—Barlanglétre gyorsvonattal I. oszt. 25 kor. 80 fillér, II. oszt. 17 korona 20 fillér; személyvonattal I. oszt. 19 kor. 80 fillér, II. oszt. 13 kor. 20 fillér; III. oszt. 8 kor. 80 fillér.

Szász-Régenre gyorsvonattal I. oszt. 26 kor. 40 fillér, II. oszt. 17 kor. 60 fillér, személyvonattal I. oszt. 20 kor. 40 fillér, II. oszt. 13 kor. 60 fillér, III. oszt. 9 kor.

Kovásnára gyorsvonattal I. oszt. 28 kor. 80 fillér, II. oszt. 19 kor. 20 fillér; személyvonattal I. oszt. 22 kor. 80 fillér, II. oszt. 15 kor. 20 fillér, III. oszt. 10 kor.

Szinyér-Váraljára személyvonattal I. oszt. 21 kor., II. oszt. 14 kor., III. oszt. 9 kor. 20 fillér.

Málnas-fürdőre gyorsvonattal I. oszt. 27 kor. 60 fillér, II. oszt. 18 kor. 40 fillér; személyvonattal I. oszt. 21 kor. 40 fillér, II. oszt. 14 kor. 20 fillér, III. oszt. 9 kor. 40 fillér.

Tusnád-fürdőre gyorsvonattal I. oszt. 28 kor. 80 fillér, II. oszt. 19 kor. 20 fillér; személyvonattal I. oszt. 22 kor. 80 fillér, II. oszt. 15 kor. 20 fillér, III. oszt. 10 kor.

Lipikre gyorsvonattal I. oszt. 31 kor. 20 fillér, II. oszt. 20 kor. 80 fillér; személyvonattal I. oszt. 25 kor. 20 fillér, II. oszt. 16 kor. 80 fillér, III. oszt. 11 kor.

Gölniczbányára gyorsvonattal I. oszt. 24 kor. 40 fillér, II. oszt. 16 kor. 40 fillér, személyvonattal I. oszt. 18 kor. 40 fillér, II. oszt. 12 kor. 40 fillér, III. oszt. 8 kor. 30 fillér.

Tátra-Lomniczra gyorsvonattal I. oszt. 25 kor. 80 fillér, II. oszt. 17 kor. 20 fillér; személyvonattal I. oszt. 19 kor. 80 fillér, II. oszt. 13 kor. 40 fillér, III. oszt. 8 kor. 80 fillér.

Budapest nyugati pályaudvarról

Temesvár-Józsefváros, Herkules-fürdő, Oravicza, Tepla-Trenesén-Teplicz és Zsolna állomásokra gyorsvonattal I. oszt. 24 kor., II. oszt. 16 kor.; személyvonattal I. oszt. 18 kor., II. oszt. 12 kor., III. oszt. 8 kor.

Pöstyénre gyorsvonattal I. oszt. 21 kor., II. oszt. 14 kor.; személyvonattal I. oszt. 16 kor. 20 fillér, II. oszt. 10 kor. 80 fillér, III. oszt. 7 kor.

Geletnek-Szkléné és Szénásfalu-Vihnye állomásokra gyorsvonattal I. oszt. 14 kor. 40 fillér, II. oszt. 9 kor. 60 fillér; személyvonattal I. oszt. 13 kor. 20 fillér, II. oszt. 8 kor. 80 fillér, III. oszt. 5 kor. 50 fillér.

Buziásra gyorsvonattal I. oszt. 26 kor. 40 fillér, II. oszt. 17 kor. 60 fillér; személyvonattal I. oszt. 20 kor. 40 fillér, II. oszt. 13 kor. 60 fillér, III. oszt. 9 korona.

Budapest, 1900. május hó.

Az igazgatóság.

(Utányomat nem díjaztatik.)

Koseladás.

A Cittolibi eredeti Hampshire törzsjuhászatban, posta Cittolib, vasuti állomás Laun (Csehország) a

koseladás

megkezdődött.

Fürstl. Schwarzenberg'sche Herrschaft
Direction Cittolib

posta Cittolib, vasuti állomás **Laun.**

591

Ló-eladás.

Gróf Berchtold Lipótné, szül. gróf Károlyi Ferdinánd 6 Méltósága árpádhalmi angol félvér méneséből származott

2 db 4 éves kancza, apja: „Betyár”	ang. telivér
2 „ „ „ herélt, apja: „Betyár”	„ „
1 „ „ „ kancza, apja: „Millerjung”	„ „
4 „ „ „ herélt, apja: „Prinz Frederick”	„ „
1 „ „ „ herélt, apja: „Fenegyerek”	„ „

Összesen: 11 db 4 éves csikó eladó.

Szíves megkeresések

az uradalmi tisztartóshoz

Árpádhalom, u. p. Orosháza intézendők.

951

RENDSZERES

MALOM-berendezések

és egyes MALOMGÉPEK,

termény-tisztító-művek

gabonarakarok (silos) részére.

GRAEPEL HUGÓ

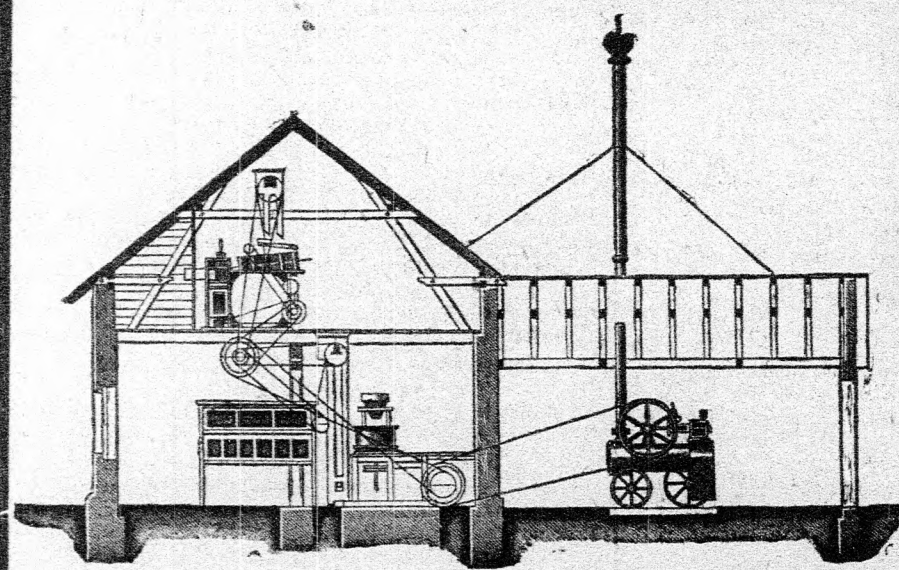
gép- és rostalemezgyár, malomépítész

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigényőke

7626

BUDAPESTEN, V. ker., Külső váci-ut 46. szám.

Első magyar

gyapjúmosó és bizományi részvénytársaság

Budapest, V., Kárpát-utca 9. sz.

Harminczkettedik üzemév! A gyapjunyírás közeledtével a t. cz. Harminczkettedik üzemév!
gyapjutermelők és gyapjukereskedők figyelmét

gyapjúmosó gyárunkra

irányítjuk és annak igénybevételét mint a hazai gyapju legelőnyösebb értékesítési módját ajánljuk.

Az 1899. évi gyapjuforgalmi érték 4.000,000 koronára rugott.

KIVITEL: Osztrák-, Német-, Francia-, Orosz-, Olasz-, stb. országba.

Csomagolózsákokat használati díj nélkül kölcsönkép küldünk.

A mosott gyapju után sem raktározási, sem biztosítási díjat nem számítunk.

Nyers-gyapju bizományi-osztályunk

elvállalja mindennemű zsiros (szennyes) és usztatott (hátonmosott) gyapju nyers állapotban való bizományi eladását, a legmértékeltőbb feltételek mellett, A külföldi textilipari piacokkal fennálló kiterjedt összeköttetésünk a gyapju **legjobb** értékesítésére képesít bennünket. Kimerítő felvilágosítással kívánatra készséggel szolgálunk.

AZ IGAZGATÓSÁG

Városi irodánkban Neugebauer Gy. urnát VII. Dohány-utca I. sz. felvilágosítások szintén kaphatók.

831

Keleti J. orvosi műszergyáros

*** Budapest. ***

Főraktár: Koronaherceg-utca 17. sz.
Gyár: (Motor-erővel) IV., Károly-laktanya.

Allandó nagy raktár mindennemű állatorvosi és gazdasági műszerekből, a legújabb előírás szerint. Olcsó és jutányos árak.

Javítások és működőszőrülések elfogadottnak.
Képes árjegyzék ingyen.

A budapesti marhavásártéri vásári-pénztár részvénytárs.:

szarvasmarha, borju, juh, kecske, bárány és sertések

bizományi eladásával
foglalkozik.

A bizományába küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő **előleg**et nyújt hatóságilag megállapított kamatláb mellett.

Vasuti küldemények czimzendők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél, sürgöny, telefonszám: „VÁSÁRPÉNZTÁR—BUDAPEST.”

35

A „Miskolczi Hitelintézet” áru s terményraktáraiban az ezidei

VIII-ik gyapju-vásár

beraktározással egybekötve

1900. évi június hó 13-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

A „MISKOLCZI HITELENTÉZET”
részvénytársaság igazgatósága.

767

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

K

Mindennemű tejjgazdasági eszközt
és gépet szállít, tejjgazdasági telepeket
és tejszövetkezeteket rendez be az

-Separator Részvény-Társaság

ezelőtt Pfanhauser A.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 45.

!!A mezőgazdák figyelmébe!!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára
Budapest, VIII., Üllői-ut 48. szám
jutányos áron szállit:

**sodrony-kerítéseket,
magtár-ablakrostélyokat,
szikrafogókat, kavics- és föld-
rostákat, herefejtő- és tok-
lászoló aczélszöveteket gömbölyű
és négyszegletes aczélsodronyból,
választóhengereket**

(Sortirecylinder) cséplőgépekbe, valamint régi
hengereknek új sodrony-köpenyvel való
ellátását,

**takarmány- és trágyakosa-
rakat, ökörszájkosarakat,
rostákba való szitabetéteket stb. stb.**

Pontos és gyors kiszolgálás!

Árjegyzékek ingyen és bérmentve!!

KADÁR GYULA szab. gyorslöhre-magfejtő-gépgyára Nagyváradon.

T. cz. Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönség és géptulajdonosok
becses figyelmét felhívni a szabadalmazott **gyors löhre- és luczerna-
mag cséplő és gubózó gépeimre**, mely nemcsak magas munkaképes-
ségénél fogva mulja felül az eddig létező összes ilyenmű gépeket, hanem azon
előnyénél fogva is, hogy vele a cséplés és gubózás egyszerre végezhető, de
egyedül a gubózást is kitűnő sikerrel végzi.

Ezen szabadalmazott löhre- és luczerna-mag cséplő dob, mely minden
cséplőgéphez alkalmazható, két részből van készítve, illetve a rászertelt csa-
varok segítségével két különböző hengerpalástot lehet képezni és pedig az etető
nyílásnál levő hengerpalástnak nagyobb átméret szükséges, mert itt több gubót
vesz be. Míg a kiömlő nyílásnál levő hengerpalást szűkebb átmérőjű paralellra
állítható, mi a kifejtés főtényezője.

Találmányomnak nemcsak meglepő munkaképességéért szavatolok, hanem
azért is, hogy bármely eddig létező heremag-fejtő ellenében kétszerannyi magot
fejt majdnem félannyi erővel. Hogy ezen találmányom mily előnnyel működik
a gazdaság terén, az számos elismerő levelekből, melyeket a nagy-
érdemű gazdaközönségtől kaptam, világosan kitűnik.

Megrendeléseknél szükséges a dob hossza és körmérete, ugyisintén a
nagy törekrosta hossza. Ára teljesen felszerelve **160 korona**.

Teljes tisztelettel

Kádár Gyula szab. gyorslöhre-magfejtő-gépgyára Nagyváradon.

ELISMERŐ LEVELEK:

T. Kádár Gyula géplakatos mester

Nagyváradon.

A küldött ujonnan szabadalmazott
új gyors löheremagfejtőjét, a mai napon
használatba vettem minden átalakítás
nélkül, a cséplőgéphez használtam, úgy,
hogy a cséplést és gubózást egyszerre
teljesíti, ugyanígy jól sikerült, hogy
a heremagot egyenesen zsákba kap-
tam; ezt óhajtom Önnek tudomására
adni.

Tisztelettel

Szt. Jobbi gazdaság kezelésége.

Ezenkívül birtokomban vannak az alant felsorolt birtokosok és gazda-
ságok elismerő levelei, melyek mind a szabadalmazott löheremagfejtő gépem
használatosága mellett bizonyítanak. A többek között felemlitem és kívánatra
megküldöm: Szunyogh Szabolcs nagybirtokos Esztár, Schwartz Gyula nagy-
birtokos Gyapoly, Pusztai-Alcsi gazdaság, gr. Csekonicus Endre uradalma Hosszu-
Pályi, Uradalom Ó-Siska, Uradalom Margitta, Uradalom Székelyhid, Farkas
Ferencz Csehtelke, Szacsвай Akos Kigyik, Lichtenstein Menyhért Balmaz-
Ujváros, Diamand Béla Nagyvárad, stb.

Nagyvárad, lat. szent. káptalan miekői gazdaság.

Tekintetes Kádár Gyula urnak

Nagyváradon.

Van szerencsém ezennel tudomá-
sára hozni, hogy a fenti gazdaság
részére Öntől vásárolt löheremagfejtő
dobbal teljesen meg vagyok elégedve,
mert míg egyfelől azáltal tesz kitűnő
munkát, hogy egyenesen dolgozik, s
nem kell külön legubózni, addig más-
felől érdeme az, hogy tisztán s gyorsan
dolgozik s a magot mind kiveszi.

Kelt Micske pusztán, 1897. okt. 15.

Tisztelettel

Jancsó Lajos kápt. urad. gazdatiszt.

Egyesült Budapest fővárosi takarékpénztár

Központi osztály: V. ker., Dorottya-utca 4.
Budai osztály: II. ker., Fő-utca 2. szám.

Józsefvárosi osztály: VIII. ker., Kerepesi-ut 9.
Terézvárosi osztály: VI. ker., Andrássy-ut 2.
(Foncière-palota).

Befizetett alaptőke:

9.000.000 kor., névre szóló 15,000 db 600 kor. névért. részvényre felosztva.

Tartaléktőkék:

Rendes tartalékalap	11,077.586.36	korona.
Külön	1,015.589.06	"
Rendkívül	400.000.—	"

Összesen: 12,493.175.42 korona.

Kölesönöket ad telekkönyvezett fővárosi ingatlanokra és vidéki földbirtokokra
készenben és záloglevelekben a becsérték 50 százalékáig.
A jelzálogköcsön iránti kérvényekhez, — melyeknek mintázatai a takarékpénztárnál
díjmentesen átruhethők — következő okiratok mellékelendők:

Földbirtokoknál:

a) a legújabb keletű hitelesített teljes telekkönyvi kivonat;
b) a hitelesített kataszteri birtokiv;
c) az adókönyv vagy adóhivatali bizonyítvány a fizetett adóról;
d) esetleg az ármentesítési költség kimutatása;
e) az épületekre vonatkozó tűzkárbiztosítási kötvény;
f) az u. n. azonossági bizonyítvány, vagyis községi bizonyítvány az iránt, hogy a ka-
taszteri birtokivben felvett birtok mily hiteljegyzőkönyvben van felvéve.

Rivánatos, hogy esetleg meglevő bírói becslések, adás-vételi vagy bérszerződések mellé-
keltessek.
Készenléti kölcsönök rendszerint hat havi kölesönös felmondás a kamatoknak
negyedövénekint előlegesen leendő fizetésének kikötése mellett adhatók. A kamatláb a takaré-
pénztár és a kölcsönkérő közti megállapodás tárgyát képezi.

A takarékpénztárnak 4 és fél százalékos záloglevelekben adott kölcsönai után löketár-
lesztés és kamat fejében 45 éven át évenként 5 és fél százalék fizetendő fél évi előleges rész-
letekben.

A záloglevelek kölesönösen megállapított áron vételnek vissza.

Az intézői záloglevelek a tőzsdei napi árfolyamon a takarékpénztár mind a
négy osztályának pénztáránál kaphatók.

Birtokeladás.

Erdély legszebb s legtermékenyebb vidékén, **Kolozsvártól csak
5/4 órányira** az Aranyos völgyében, Aranyos-Gyéres község határában fekvő
és a szomszéd községekből ehhez **tagosított** összesen 1485 katasztrális
holdat tevő birtok, mely áll 930 hold szántó, 72 hold kert, 359 hold rét,
20 hold szőlőhely, 50 hold legelő, 15 hold berek és 32 hold földadó alá nem
eső területből, — a belsőségben terjedelmes és szép park közepette két külön-
álló, teljes kényelmű szép uri lakházzal és a szükséges egyéb melléképületek-
kel, gyümölcs és veteményes kerttel, — továbbá a tagban tisztalak, cseléd-
házak, istállók és egyéb gazdasági épületekkel: — szabad kézből eladó. —
Helyben vasut és sürgönyállomás. — A birtokot ötvenezer forint törlesztés
kölesön terheli.

Az eladással alkusz mellőzésevel

Szacsvay Dénes

Kolozsvárt lakó ügyvéd van megbízva.

Eladó állatok.

Gróf Zichy János ur nagy-lángi uradalmában tenyész-
irány változtatás következtében eladásra kerül
42 drb magyar tehén és 36 drb üsző,
a következő évjáratokból:

1 db öreg tehén			
2 „ 892-beli tehén	13 „	897 „	üsző
7 „ 893 „ „	7 „	898 „	„
9 „ 894 „ „	16 „	899 „	„
6 „ 895 „ „			
17 db 896 „ „			

Eladó továbbá vészen átment

12 db öreg (fecskehasu) mangalicza	kan
40 „ „ „	emse
25 „ süldő „	kan
20 „ „ „	emse

Megkeresések

központi felügyelői hivatalhoz
Nagy-Láng, Fejérm. intézendők.

PAUCKSCH, BUDAPEST, József-kör ut 25.
H. PAUCKSCH részvénytársaság
 főkelepe.

Törzsgyárunk **LANDSBERG a/W.**
 gépgyár, vasöntőde, gőzkazán-gyár és rézműves-műhely
 53 éves fennállása óta
 mint legkiválóbb különlegességét
 legjobban jövedel-
 mező

SZESZGYÁRATO

rendezett be a
 legújabb rendszer szerint.
 50 év óta körülbelül 1800 telepet állí-
 tottunk fel.

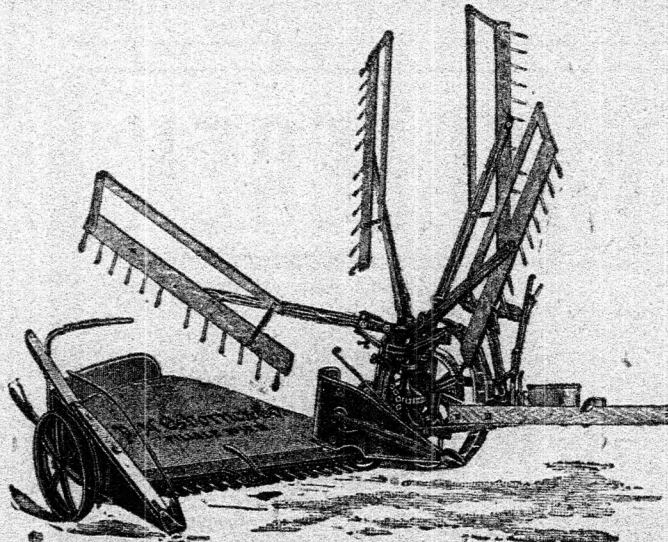
Szállítjuk továbbá a szükséges berendezéseket szesznomlók,
 keményítőgyárak, tejgazdaságok számára, átveszük régi szesz-
 gyárak teljes átalakítását és egyes szeszgyári gépet vagy készüléket is leg-
 jutányosabban szállítunk.

Megkereséseket **Paucksch, Budapest, József-körut 25. címre** kérjük.
 (Gyártelep: Kőbánya.)

ALAKULT 1856.

KÜHNE E.
 a nyári idényre ajánlja elismert
 szerkezetű, és kivitelű eredeti amerikai
 „Osborne“-féle
fűkaszaló gépeit
szénaforgatóit
marokrakó
és kévekötő
aratógépeit,
 melyek hazai földön is ismételve legelső
 díjakkal kitüntettek.
 Saját készítményű **szénagereblyék**
 legjobb kőrifából. Egy és többsoros
kapálógépek (Columbia cultivátor
 66 korona).
 Horgányos és motoros cseplőgépek rosták, konkolyozók.
 Részletes árjegyzékek rendelkezésre állanak.

gazdasági gépgyára
MOSONBAN.
 Főraktár:
Budapest, VI., Váci-körut 57a.

Miért vannak még emberek,
 a kik a Kathreiner-féle
 Kneipp maláta kávéét még nem
 használják, noha ez egy izletes
 és egészséges kávéital?
 Mert nem tudja még mindenki,
 hogy mily nagy előnyökkel bír
 a Kathreiner kávé, a mely a
 kávénövény egy kivonata által a
 bakbáráz és zamatját nyeri.
 Ő ezáltal felülmulhatatlan mó-
 don magában egyesíti a hön
 malátakészítmény értékes egész-
 ségi tulajdonságait a bakbáráz
 kedvelt ízingerével. A Kathreiner
 Kneipp maláta kávé nagyobb-
 részt mint pótkávé szolgál a
 bakbárázhoz, azonban tisztán él-
 veze is kitűnően ízlik. Minden-
 denütt kapható, de nyitra soha
 sem lesz árusítva, s csakis az
 ismert eredeti csomagokban va-
 lódi, a melyek Kneipp páter
 arcképét viselik és a nevet:
 „Kathreiner“.

The Johnston Harvester Co.
 amerikai aratógépgyár BATAVIA N.-Y. Amerika.

Ajánlja az egész világon legjobb hírnévnek örvendő utólérhetetlen
fűkaszalóit,
marokrakó aratógépeit,
kévekötő aratógépeit és
egész acél gyűjtőit
 a legtökéletesebb kivitelben, olcsó árban teljes szavatosság mellett.
 Ábrás árjegyzékkel és felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgál

Bächer Rudolf
 és
Melichar Ferencz
 gépgyárosok, mint
 magyarországi vezérképviselőink
BUDAPEST,
VI., Nagymező-utca (58. szám.)

Kirdelet ár 15 szög 60 fillér ezen felül minden szó 4 fillér, feltűnő betűkkel 5 fillér Czim közlése-nél minden belkiadásnál 60 fillér bélyegilleték.

KIS HIRDETESEK

Csak megvásárolható és a munkadíjmal természetű, továbbá állást keresők és adók hirdetésnyel vételek fel e kedvezményes rovattal.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Intéző

nagy gazdaságba kerestetik. Csak olyan tiszt fogadjatik fel, ki már hosszabb időre intenzív gazdaságban működött és a magyar és német nyelvet bírja. Bizonyítványokkal másolatban ellátott folyamódványok, melyek vissza nem küldetnek: Zierer Váth per Acscád Vas-megye ezimezendők. 930

Szerény,

igénylő, józan életű, tisztességes és fáradt ember gazdasági ügyvitelhez, 5-6 év idővel 800 korona készpénz és székot deputatumnál azonnal alkalmazást nyelhet próba idő ki-kötéssel, Szily Dzsóz, OHár. 947

Magtáros,

ki a gazdaság más ágában is járatos, feltűnő. Szerény igényű, önálló folyamódók adataitak küldjék Kunold Frigyes intézőt, Czimé Rácz-Egres, u. p. Simontornya. 954

Égyes

kertész, ki műkertészeti és veteménykertészeti ismeretekkel bír jó bizonyítványai vannak, kerestetik. Ajánlkozók forduljanak Grünwald Testvérekhez Csány, Hevesmegye. 977

ÁLLÁST KERESŐK.

A gróf

Esterházy-féle család-vari földmives-is-kolát több, részben a katonasorozáson már túllevő, részben már feleséges növény-dék vézli június hó végén. Mindannyi egyszerű földmive, ki a gazdaság és földmivés minden ágában járatos. Ezeket igénybe venni óhatók forduljanak a hér megjelölés mellett az iskola igazgatóságához. 875

Mezőgazdasági

szeszgyártáspolitiket keres egy legjobb ajánlatokkal rendelkező kereskedőleg képzett egyén. Ajánlkozó egy a budapesti mint a vidéki veszőkörtészet ismeri, eddig is ugyan e szakmában mint üzlet Magyarországon és Ausztriában működött. Esztleg elfogad szeszgyárti szakmába vágó bármily más alkalmazást, vidéken is. Szíves megkeresések „9. 120.” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Ispáni

állást keresek 20 éves r. kath. nős egyén, debreczeni földmivés-kolát sikerrel végeztem, 1 évig nagy birtokban mint gyakor-mos működtem, 5 év óta oly gazdaságba vagyok alkalmazva mint kezdő tiszt, hol 45 hold dohány termelés. — Állásomat október 1-én hagyom el, ugyan az 115-e szerény igények mellett ispani állást keresek, Czim a kiadóhivatalban. 948

Gazdatiszt,

szakiskolát végzett 34 éves, katonasorozás, kezeltetési v. ispani állást keres októbertől. Czim a kiadóhivatalban. 944

Földmives

iskolát végzett gazda, kiszolgáló állást, a gazdaság minden ágában járatos 7 1/2 évi gyakorlat, ki egy 1000 holdas gazdaságot 4 1/2 éve önállóan kezel alkalmazást keres. Czimé Szorgalom 945 jelleg alatt a kiadóhivatalban. 945

Földmives-iskolát

végzett, 2 évről kitűnő szolgáló bizonyítványra van, jelenleg nagyobb birtokadalomban ideiglenesen van alkalmazva, 25 éves, önálló, erélyes, kiszolgáló állást, egy a gazdaság valamint az földi tevékenységben járatos, hármely gazdaságban állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 902

Egy

jó házból való 19 éves izraelita fiatal ember gazdaságba gépművelő, kulesári vagy ehhez hasonló gyakornoki állásra öhaj-tana menni nyára vagy egész évre esékély fizetéssel. Azonnal beléphet. Czim a kiadóhivatalban. 943

24 éves,

keresztény, hadmentesített fiatal ember, ki IV. polgárit és debreczeni földmives-iskolát végzett, három évig egy gróf uradalomban mint írnök volt alkalmazva, írnöki vagy ennek megfelelő állást keres. Czimé megduhdató e lap kiadóhivatalában. 903

Gépész

csak nagy uradalomban esetleg ipari cséplésre alkalmazást keres. Czi e a kiadóhivatalban. 907

Intelligens

középkorú nő gazdasági állást keres, inkább jobb bánásmódot, mint fizetést igényel. Járatos a házi gazdaság minden ágában, baromfi-velésben sít. Kitűnően főz. Czim a kiadóhivatalban. 901

Kezelőtiszt

állást keres, 38 éves, ev. ref. vallású, családos, okleveles gazdatiszt, ki 14 évi gyakorlatlal bír, kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, azonnal állást foglalná. Czim a kiadóhivatalban. 970

Gazdasági

tanintézetet jeles sikerrel végezett 32 éves nőnek egyén azonnal belépésre a legszelvényebb fűtőtelek mellett megfelelő állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 908

Földmives iskolát

és 4 közeppozitást végeztem, 5 évi gyakorlatomból 3 1/2 évet egyben mint segéd, majd mint kezelőtiszt töltöttem. A gazdasági tevékenységben kívül a könyvtárkezelésben is járatos; nős, családtalan, 32 éves, rom. kath. vallású vagyok; kisebb gazdaságokban kezelő, vagy nagyobbakban segéd-tiszt állást keresek. Czim a kiadóhivatalban. 979

Gazdasági

írnöknek ajánlkozók 8 gym-náziumot végzett 18 év gyakorlatlaltal bíró fiatal ember. Állást azonnal elfogadja ja. Czim a kiadóhivatalban. 981

Vadász

állást keres erélyes szakiskolát végzett és szakkvizsgát tett fedhetetlen erkölcsű, erélyes, vadászatban teljesen járatos egyén. Állást bármikor elfogadhatja. Czim a kiadóhivatalban. 974

Ispáni

vagy kulesári állást keres, debreczeni földmives iskolát teljesen végezett, szolgálatait után kitűnő bizonyítványokkal rendelkező s teljesen megbízható erélyes ref. vallású 40 éves örvogy egyén. Állást bármikor elfogadhatja, kívánatra azonnal meg is nősülhet, hajlandó a nyári időre is mint kisegítő elmentni. Czimé a kiadóhivatalban. 950

Egy

égyes, szorgalmas kertész, 37 éves, nős, egy gyermek atyja, ki Francia- és Németországban alkalmazva volt, a kertészetnek minden ágában járatos egy a francia szó-ötenyészés, konyhakert, parkirózás, üveg-házi növények szaporításában nagyon járatos; 5-6 éves bizonyítványokkal rendelkezik, s több nyelvet beszél, hasonló állást keres. Czim e lapok kiadóhivatalában. 900

A sárvári

m. kir. tejjgazdasági szakiskola végzett tanuló, kik részben 20-22 éves (és előzőleg már földmives iskolát végzett) fiatal emberek, részben 30-35 éves, éretelmes parasztemterek, megfelelő szolgálattal keresnek a f. évi június közepétől kezdve. Megkeresések a m. kir. tejjgazdasági szakiskola igazgatóságához intézendők. 982

ÁLLATOK.

Eredeti

Rambouillet

kosok

157

mindenkor nagyobb mennyiségben, dus választékban kaphatók

gróf Herberstein

Albert

uradalmi igazgatóság a

Strilek,

Morvaország.

Szt.-Bernáthegy

kölykek, Jung-Orsino, többszörösen díjazott és Lona v. Saugau, direkt importált, törzskönyvezett szilék után, hat hetes korukban 40 koronát kaphatók. Czim: Szépp László főltb. Megyefa, u. p. Baranya-Bükksöd. 953

340 drb

egy éves, 40 drb két éves és 60 drb három éves erélyi jó minőségű ökrökön van eladó Bogdányi Gábor esztényi gazdaságában. Posta: Esztény, Szolnok-Dobokamegyé. 973

Tisztavérű

Rambouillet Precoc 954

tenyészkosok

jutányos áron eladók.

Uradalmi igazgatóság

Szemolány, Pozsonym.

Eladó.

Két teljesen belovagolt, magas-vert, szilék terméshető, 6 éves hordát, melyek kocsiiban is járnak. A 100 cm. nagyságú, szürke színű és ára 600 kor., míg a 154 cm. nagyságú sötétebbi ára 800 kor. Czim a kiadóhivatalban. 960

Eladó.

Igen szép, válogatott vöröstarla simmenthali jelleű 1-2, (3) éves 609

növendék ökor

és üsző borjakat

egyszintű legprímabb lektől való és

Jármos ökröket

legjutányosabb áron ajánlanak:

Klein és Spitzer

Kis-Czelli kereskedők. Megrendelések egyezség szerint bármikor is elfogadhatnak.

Eladó

Simmenthali tehének Gazdaság felozlása végett 35 drb eredeti Tirolból importált fiatal Simmenthali fejű tehén eladó. Erélyes, szelvény br. Rothenthal Józseffel. Kolozs-Kara. 969

VEGYESEK.

A sárvári

m. kir. tejjgazdasági szakiskola legközelebbi tanfolyama augusztus 31-ig tart. Felvételi feltételek az intézeti igazgatóságnál megduhdatók Sárvár, Pa.-Láncon. 985

Petroleummotor

használt, de jó karban levő kerestetik megvételre, 3 vagy 4 vagy 5 lóerőjű. Ajánlatok az ár és gép hollétének megjelölésével e lapok kiadóhivatalába kéretnek. 968

Ritka

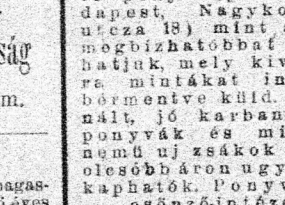
szép és jövedelmező földbirtok eladó családi viszonyok miatt. A birtok 537 holdból áll 1200 015val egy darabban, 8 szobás urlak parkba, tiszti lak 3 szobával, több szeszé épületek kitűnő karban, téglából építve esztéppel fedre mostani kor-nak megfelelően, birtokon vas-ut állomás, kávéterem a lakás és major előtt, egy állami ma-kadám-ti kereszttel vonul, naponta három személyvonat Bu-pest és Bcs-féle, egy minden irányba oda és vissza közlekedik, saját iparvágánya, jövedelmező iparüzemekkel bír, birtom nagybirtok iparnak igen alkalmas, olesó embert erő mindig kapható, vadállománya 6z, fácán, nyúl és fogoly, úgy szarvasok is gyakran meg-látogatnak, egyes vízmentes hely, az egész birtok körül fá-val be van ültetve, úgy minden tábla, egész valóságos park. Kivántra fotografálva szolgál a minden egyes birtok meg-látható. További felvilágosítás-tal tulajdonos szívesen szolgál. Czimé a kiadóhivatalban. 946

FALB

az idén is sok esőt jö-sola nyári hónapokra, tanácsos lesz tehát a gazdaságok jó vízhat-lan ponyvákra jól gondoskodni, nehogy kaz-laik beázzanak. A Fischer-féle zsák-és ponyvagyárt (Bu-dapest, Nagykorona-utca 18.) mint a leg-megbízhatóbbat aján-lhatjuk, mely kívánatra mintákat ingyen, börtmentre küld. Használt, jó karban levő ponyvák és minden-egmű új zsákok a leg-olesóbb áron ugyanott kaphatók. Ponyvák el-ösztéppel készit.

Repcze, árpa, buza

sib. aratásra és szilák takarmány adagolásra

használna a gazda 100 kereszt-nél biztosan 8 koronát megta-karít buzakötéssel szemben. 1. szám ezre 14 korona 2. " " " 12 " 3. " " " 10 " a palánkal vasúhoz szállítva. Tessék prospektust és gazd. kötéltáru árjegyzéket kermi.

Tej

300-500 liter naponta szállít-ásra éti szerződésre, lehetőleg a termelő saját edényében ab Józsefvárosi pályaudvar kerestetik. Ajánlatok a kiadóhiva-talba kéretnek „Tej 971” jel alatt. 971

Vásárlók

száritott

gyógynövényeket

szikfűvirágot, csalán füvet, maszlag levelet, nadragulya levelet és gyökeret és beléndek levelet minden mennyiségben és utbaiga-zítást nyujtok a megfelelő növények gyűjtése és szári-tására nézve.

Ajánlok

Cuprin-port

legbiztosabb és legolesóbb óvszer a szőlő és burgonya peronosporája ellen.

Sulfu-port

tapadó és legbiztosabb ellenszere az oidiumnak (lisztharman) sokkal olesóbb mint más hasonló készit-mény.

I-rendű Kékkövet, Creolin,

Karbolsavat, Keserű söt, Entlan és Kalmus gyökeret, csodasót, sósavat, szappan-fűző sódat, összes kötsze-reket, valamennyi állati és gazdasági vegyszereket.

Kén-port

mm. 16 korona.

DETSINYI FRIGYES,

Budapest, V. Marokkói-u. 2., a Fekete Kutyaóhoz. 927

„Agricol“

Ausztria, Magyarország és Olaszországban szabadal-mazott, puha s hideg vízben könnyen oldódó Káli-szappan, rovarölő alkát-részekkel. Legjobb óvszer a szőlőössztő rovarok ellen, kü-lönösen szénaféreg (bochi-lis ambriguella) levettettek és vértüvek (schizoneura) a gyümölcsfák, ugyszinte vetemény, réti füvek és virágferekek ellen. Árjegyzék és használati utasítás kívánatra ingyen.

F. Fenderl & Co.

szappangyártó 730 TRIEST, Via Limitanea 1.

Lancaster-fegyver,

(12-es Schorffelt), sörétre és golyóra, Springer-féle gyárt-mány 80 főtért; ugyanott egy 12-es Lancaster fegyver 25 főtért eladó. Czim a kiadóhiva-talban „Fegyver” jelleg alatt. 978

ELADUNK

és kölcsön adunk új és egyszer használt víz-hatlan TAKARÓ

PONYVÁKAT,

mindenféle nagyságban, új és használt mindenemű TERMÉNY

ZSÁKOT

repczeponyvákat a legjutányosabb áron, il-letve kölcsönadjak mellett KOHN ES STEIN

zsák és ponyva gyári raktár BUDAPEST, V. Béla u. 5.

Szeneczi újdonság!

Szerenese-malacz.

Preparált agyagból, a sörét 613 fillépezi. Ára: nagy ... 1 kor. kicsi ... 80 fill.

Nagyobb mennyiség vé-telénél árengelmény.

Radwaner és Rónal

magkereskedők, Budapest, V., Nádor-u. 8. Gópolajok és egyéb gazda-sági cikkek a legjutá-nyosabban. Helyközi telefon 34-90. Telek árjegyzéket kermi.

Elsőrendű

birtokbérlettel, 1000 hold szántó kitűnő minőségű, 220 hold rét kitűnő minőségű, 230 hold legelő szép róna vidéken, ur-lak és gazdasági épületekkel ellátva 3 kerékű gőzmalommal, mely 1600 métermássa gabonát keres azonnal aratásnál egyűtt, vagy a májki is 25000 koronától inclusive adó kiadó. Közleleket Österreicher Bernátnál Nagy-Kanisán. 926/a

Egy éves

teljesen használható, jó Slioor rendszerű mütrágyaszóró ar-nyal 510 korona, most 509 koronáért és egy Eisele-féle gőzfűtősztr 60 H. tügyfahordó-val 2 drbban (eredetileg 1200 korona) 500 koronáért eladó. Hertelendy Ferencz Leszenca-Tomaj. 913

Kiváló szállítóképes és

renomált czig közleleket díjaz kerestetik vagy szükse-ges esztornázásokról szívatlan vagy vízveze-ték berendezésekre vo-natkozó cimelkért; magus jutaleköt ízet megrendelések közvetítéséért. — Aján-latok „Discretion 5.” jelleg alatt „Rudolf Mosse, Wien Stadt” közzvetit. 798

Stephán Nándor

ezüst-, aranyműves és ékszerész Budapest, IV., Aranykő-utca 4. Az Orsz. Magy. Ebtényező Egyesület jelvény és érem szál-lítója. Készit mindenféle állatmintát és érmeket aranyból, ezüst- és érezből a legfinomabb kivitel-ben saját műhelyében. 854

Szabadalmazott

Kosárbetétek

Egőcséplőgépek számára, kaphatók a feltalálónál, tel-jes felelősség mellett, hogy tiszta esztéppel lehet vele végezni a legrosszab eszt-ben is.

A kosárbetétek árai:

4 lóerőjű géphez 60 kor. 6 " " " 70 " 8 " " " 80 " 10 " " " 90 "

Megrendelés esetén a ko-sár szélességének mérete beküldendő

Bajzáth Ignác,

Székelyhid. 762

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50. BUDAPEST—KELENFÖLD a vasúttól mindkét
szemben.

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasúton és villamos vasúton.

Bérbeadó

Lóvy Bernát örökösai 900 holdas uj-péteri birtoka,
mely Budapesttől 15 kilométernyire van.

Bővebb felvilágosítást ad

Lóvy Jenő

Felső-Alap.

A Szegedi kenderfonógyár részv.-társ. Szegeden

ajánl arató gépekhez való elismert kitünő minőségű

manila kévekötőfonalat,

valamint egy külön eljárással a ezélnak époly jól megfelelően
előállított, több nagy uradalomban kipróbált, 20%-al olcsóbb

kévekötőfonalat magyar kenderből

minden aratógép szerkezetnek megfelelő gombolyagban.

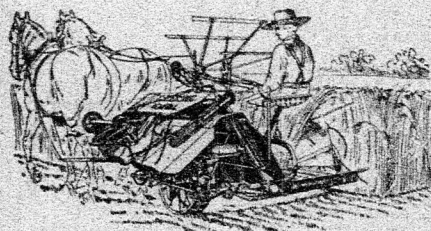
Ugyanott gazdasági kötélárak és valódi kender-
zsákok jutányos árban kaphatók. 822

A világhírű és hazánkban nagy elterjedtségnek örvendő amerikai

„Deering“-féle fűkaszalógépeket, marokrakó aratógépeket és kévekötő aratógépeket,

valamint egészen vasból
és aczélből készült

szénagyűjtőgépeket

(lógereblyéket) van szerencsém a t.
gazdaközönségnek akként ajánlani, hogy
hogy minden általam szállított ilyen gép-
nek használhatóságáért és jó munkájáért,
nemkülönben anyagának jóságáért el-
vállalom a felelősséget.

Szükséglet esetén kérem a megrende-
léseket ezen gépekre nekem már most
feladni, mivel azokat korlátolt számban
hozatom Amerikából, megtörténhetne,
hogy késői rendelmenyeket legnagyobb
sajnálatomra már nem lennének képes fog-
natosítani.

PROPPER SAMU

az amerikai Deering-gyár kiz. képviselője

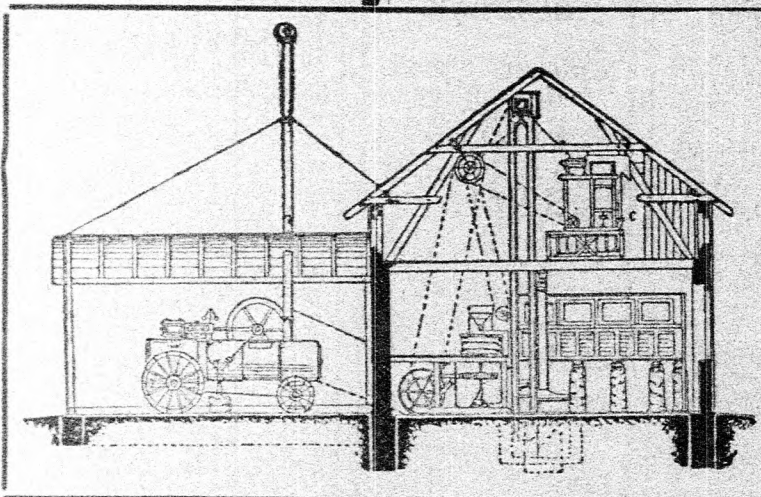
BUDAPEST, V., Váci-körút 52. szám.

— Árjegyzékekkel és elsőrendű bizonyítványokkal kívánatra készséggel szolgálók. —

Szegedi Zsákok

Gabonazsákokat
nyers és vízmentesen telített
ponyvákat,
KÖTÉLNEMŰEKET,
az elismert legjobb minőségben szállít a
Magyar Vitorlavászon- és
Kendergyár

Salsmann és Társa.
Központi megrendelő iroda:
Budapest,
V., Nádor-utca
20. sz.

MALOM-

berendezéseket teljesen, úgy egyes malomgépeket, valamint

gépöntvényeket

gazdasági gépműhelyek részére gyárt és szállít:

Wörner J. és Társa

malomépítő
gépgyára és
vasöntődéje

Budapesten, Külső váci-ut 54—56. sz.